

z izobrazbo
do uspeha

info@slouik.org

Goriško vodstvo SSO-ja opozarja
prefekturo na odprta vprašanja

Samo M. Strelec
o režijskem pristopu
do drame Zaljubljeni
v smrt, s katero bo
Slovensko stalno
gledališče drevi »krstilo«
malo dvorano

VSEŽIVLJENJSKO IZOBRAŽEVANJE
programi po meri
za posameznike
in podjetja

www.slouik.org

Primorski dnevnik

ČETRTEK, 15. JANUARJA 2009

št. 12 (19.411) leto LXV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/> e-mail: redakcija@primorski.it

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 2/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

In že spet smo pri Gorici in Trstu

SANDOR TENCE

Tondov odlok o vidni dvojezičnosti, podobno kot zaščitni zakon, nalaga velike odgovornosti lokalnim upravam, zlasti občinam. To sodi v temeljno »filozofijo« zakonodajalca, ki je izhajal iz prepričanja, da mora izvajanje zakona sloneti na konsenzu krajevnih skupnosti. To ima dobre in slabe plati, o katerih se v manjšini že dolgo krešejo zelo različna mnenja. To velja tudi za odlok predsednika Furlanije-Juljske krajine, ki je z včerajšnjo objavo v deželnem Uradnem vestniku postal pravnomočen.

Tondo je, kot smo že zapisali, upošteval mnenje paritetnega odbora, istočasno pa tudi predloge županov. Miljska uprava je hvalevredno razširila dvojezično območje, kar so naredili tudi v Zagraju in v nekaterih beneških občinah, z izjemo Špetra, kjer desnica na oblasti hoče tudi uradno brisati slovensko prisotnost.

Boleči točki za manjšino sta tudi v tem odloku Trst in Gorica. Župana teh dveh mest sta skupaj s čedajskim kolegom Vugo paritetnemu odboru obljubila, da ne bosta ovirala izvajanja zaščite. To je res, kot je tudi res, da jo politično pogojujeta. Dokaz tega je dejstvo, da je Tondo v ukrep v celoti vključil predloge Dipiazze in Romolija, kar ni v skladu s tem, kar piše v zaščitnem zakonu.

Na srečo, da je v tržaški in v goriški pokrajini na oblasti leva sredina. Na Goriškem so pred dnevi ponekod postavili nove trijezične cestne table, na Tržaškem pa morajo obljubam slediti še dejanja.

SLOVENSKA MANJŠINA - Objava v Uradnem listu FJK

Odlok o vidni dvojezičnosti je naposled le pravnomočen

Tondo je dopolnil seznam z Ronkami in Pokrajino Trst

GORICA - Knjiga Milice Kacin Wohinc in Marte Verginella

Pomemben prispevek k zgodovini boja Primorske

GORICA - Slovenski izobraževalni konzorcij je s skladom Dorče Sardo sinoči priredil v Gorici okroglo mizo ob predstavitvi knjige Primorski upor fašizmu: 1920-1941, na katero so se Gori-

čani množično odzvali. Knjiga je plod raziskovalnega dela zgodovinarke Milice Kacin Wohinc in Marte Verginella, ki sta se jima včeraj v Gorici pridružila še zgodovinarja Boris M. Gombač in Branko Ma-

rušič. Splošna ugotovitev je bila, da je knjiga, ki osvetljuje politično delovanje in življenje primorskih Slovencev med dvema svetovnima vojnima, pomemben prispevek k zgodovini boja Primorcev.

TRST - Uradni list Furlanije-Juljske krajine je včeraj objavil dekret predsednika Dežele Renza Tonda o vidni dvojezičnosti v sklopu zaščitnega zakona za našo manjšino. V seznam lokalnih uprav, ki bodo izvajale odlok, je Tondo dodal Občino Ronke in tržaško pokrajinsko upravo.

Predsednik deželne vlade je odlok, ki je sedaj pravnomočen, podpisal 18. decembra lanskega leta, dopolnil pa ga je 31. decembra. Predsednik je v glavnem spoštoval predloge paritetnega odbora, v ukrep pa je vključil nekatera stališča županov, med katerimi izstopa usmeritev tržaške in goriške občinske uprave. To ni ravno v skladu z zaščitnim zakonom, ki ga je parlament odobril februarja leta 2001.

Na 3. strani

Slovenske železnice odprle predstavništvo v Vidmu

Na 2. strani

Pobuda o Joyceu uvod v današnje odprtje Trst film festivala

Na 10. strani

Po oceni Višjega sodnega sveta je breme dela za goriško sodišče preveliko

Na 15. strani

Pirina ustanavlja zgodovinsko komisijo brez zgodovinarjev

Na 16. strani

GAZA - Izrael nadaljuje ofenzivo Hamas prvič pristal na predlog o premirju

GAZA - Mednarodna skupnost nadaljuje prizadevanja za ustavev ognja na območju Gaze, kjer se je število žrtev 19-dnevne izraelske ofenzive povzpelo že na več kot tisoč. Generalni sekretar ZN Ban Ki Moon je v Kairu znova pozval k takojšnji prekinitvi ognja. Predstavniki palestinskega gibanja Hamas so včeraj prvič pristali na egiptovski predlog za premirje. Vodja teroristične mreže Al Kaida Osama bin Laden pa se je po dolgem času spet oglašil in je muslimane poklical na sveto vojno proti Izraelu.

Na 18. strani

TRST - Boj za pravice delavcev in njihovih družin O odnosu Italije do izpostavljenih azbestu razpravljajo na sodišču v Strasbourgu

TRST - Na skupščini združenja izpostavljenih azbestu (AEA) Furlanije-Juljske krajine so se zbrali bivši delavci, ki zahtevajo svoje pravice. Več let so bili v stiku z azbestom, marsikdo je zaradi tega umrl, zaradi česar pričakujejo primerno odškodnino. Odvetnik Ezio Bonanni, ki zastopa člane združenja in je vložil pritožbo na Evropsko sodišče za človekove pravice, je sporočil, da je strasbourško sodišče uvedlo postopek proti italijanski državi, ki ne priznava v celoti pravic delavcem, ki so se upokojili pred objavo zakona iz leta 1992 (zakon o prepovedi azbesta). Bonanni trdi, da je država že mnogo prej dobro vedela, da so azbestna vlakna izjemno škodljiva.

Na 7. strani

VIDEM - Zaradi številnih poslovnih partnerjev v FJK

Slovenske železnice odprle predstavništvo v Vidmu

SŽ želijo čim več tovora s cest preusmeriti na tire - Interes tudi na Goriškem

VIDEM - Slovenske železnice, ki imajo že vrsto let svoje predstavništvo v Milanu, bodo odslej imele svoje prostore tudi v naši deželi, in sicer v Vidmu. Za to so se pri slovenskem podjetju odločili tudi zato, ker imajo v Furlaniji Julijski krajini, kot je na včerajšnji slovesnosti v hotelu Astoria v Vidmu povedal generalni direktor Slovenskih železnic Tomaž Schara, veliko poslovnih partnerjev. Transport iz Italije in v Italijo predstavlja namreč kar 15% njihovega mednarodnega prometa. Z odprtjem novega predstavništva pa pri podjetju upajo, da se bodo lahko še dodatno razvili, s pomočjo skupnih projektov z Italijo pa črpali tudi sredstva, ki jih za čezmejne projekte daje na razpolago Evropska unija. Pri tem je lahko na primer vsem za zgled čezmejna povezava Ticino (Švica) - Como. Slovenske železnice želijo postati poslovni partner vseh tistih podjetij, ki svoje blago izvažajo proti vzhodu, dodatne možnosti za razvoj pa nudi tudi bližina pomembnih pristanišč, kot so Tržič, Trst in Koper. »Pri tem pa nočemo predstavljati konkurence za italijanske železnice. Podjetja želimo pripraviti do tega, da bi za prevoz svojega blaga uporabljala vlake in ne tovornjake. Tako bi bila tudi pot po avtocesti za vse lažje. Zdaj je namreč avtocesta bolj podobna parkirišču tovornjakov kot hitri cesti,« je še povedal Schara. Generalni direktor Slovenskih železnic je tudi poudaril, da njegovo podjetje ne namerava pozabiti na potniški promet, ki pa ga je treba nujno izboljšati, saj je po njegovem mnenju nepojmljivo, da je zdaj celo slabši, kot je bil ob koncu druge svetovne vojne. Razvoj tovornega in potniškega prometa pa bo odvisen tudi od podpore, ki jo bo slovensko podjetje dobilo od italijanskih in slovenskih oblasti.

Otvoritvene slovesnosti so se udeležili številni poslovni partnerji Slovenskih železnic in drugi, prisotni pa so bili tudi nekateri predstavniki slovenskih in italijanskih oblasti. Ob direktorju videmskega predstavništva Andreju Skvarči, ki je izrazil željo, da bi se med otvoritvenim večerom vsi boljše spoznali in da bi se ob sproščnem klepetu že porodile kake ideje o skupnih projektih, so prisotne pozdravili tudi župan občine Šempeter - Vrtojba Dragan Valenčič, goriški občinski odbornik za odnose z institucijami Guido Germano Pettarin in videmska občinska odbornica za urbanistiko Maria Grazia Santoro.

Vsi trije so poudarili velik pomen, ki ga ima odprtje predstavništva Slovenskih železnic v naši deželi. Valenčič je omenil, da je razvoj železnic tako na lokalni kot širši ravni ključnega pomena, od katerega bo

Otvoritveno slovesnost je s svojim nastopom popestrila Tinkara Kovač, ki je številnim prisotnim zapela pesmi v slovenščini, furlanščini, italijanščini in angleščini

sta imela korist samo tovorni kot potniški promet, posledično pa se bo lahko dodatno razvil tudi turizem. Slovenski župan pa je tudi prepričan, da bo tudi dodatni razvoj intermodalnega terminala Vrtojba - Štandrež mogoč le, če se bodo okrepile železniške povezave v čezmejnem prostoru. Zato tudi upa, da bo urejena proga od Vrtojbe preko Sežane vse do Ljubljane.

Pettarin je dodal, da se odprtja predstavništva Slovenskih železnic v Vidmu veseli tudi zato, ker zdrava in pristna konkurenca, s katero je možno tudi sodelovanje, vedno odobri dobre sadove. Goriška občina pa izredno ceni vse pobude in dejavnosti, ki imajo kot cilj razvoj logistike in transporta. Pettarin se je spomnil tudi stare bohinjske železniške proge (Transalpina), ki je preko Slovenije povezovala Trst z Dunajem in je že takrat spodbujala stike med različnimi narodi in državami. Take pobude so tudi danes zelo pomembne in jih zato goriška občina ceni in podpira. Prav v zvezi s tem bo v ponedeljek tudi srečanje občinskih uprav Nove Gorice, Gorice in Šempetra - Vrtojbe, na katerem bodo razpravljali prav o skupnih projektih, ki zadevajo železniške infrastrukture.

Santorova pa je Slovenske železnice pohvalila za pogum in optimizem, ki so ga pokazale z odprtjem novega urada v kriznem obdobju. Videmska občinska uprava je zelo zadovoljna, da so kot sedež svojega deželnega predstavništva izbrale prav Videm, poleg tega pa je obljubila, da bo občinska uprava vedno pripravljena pomagati

slovenskemu podjetju in si želi, da bi bil čim prej sklican delovni sestanek.

Otvoritveno slovesnost je popestril tudi nastop slovenske pevke Tinkare Kovač, ki je z veseljem sprejela vabilo organizatorjev prijetnega večera, saj je bil njen

ded po drugi svetovni vojni uslužbenec Slovenskih železnic. Kovačeva je zapela štiri pesmi v štirih različnih jezikih: slovenščini, furlanščini, angleščini in italijanščini.

Tjaša Gruden

ŽIVLJENJSKI JUBILEJ - Solkanski rojak

Jožko Štrukelj slavil osemdesetletnico

Zadnji dan komaj minulega leta je osemdesetletnico življenja slavil pravnik, politik in gospodarstvenik Jožko Štrukelj, solkanski rojak. V čas, ki ga je živel in katerem živi, je globoko posegel s svojo aktivno navzočnostjo. V njegovem življenju se zrcali zgodovina Primorske v dvajsetem stoletju: narodnoosvobodilni boj, čas po drugi svetovni vojni z izgradnjo novega družbenega reda v jugoslovanski Primorski, hotenje po spremembah, ki jih je narekoval neuspeli socialistični eksperiment, problematika obmejnega prostora ter iskanje pravih razvojnih možnosti zahodnega slovenskega prostora v novih slovenskih in evropskih danostih.

Če bi v vsebinskih sklopih in mejnikih iskali najpomembnejši del Štrukljevega življenjskega ustvarjanja, potem bi tako oceno, zaradi izvirnosti in trajne vrednosti, zaslužila tista štiri leta, ko je bil župan Nove Gorice. Ljudje, ki so to obdobje doživeli, v svojih spominih radi naglašujejo in govorijo o »Štrukljevem času« in pri tem pomislijo na tisto drugačnost in svežino, ki je takrat zavela v Novi Gorici in na območju istoimenske občine. Petintridesetletni Jožko Štrukelj, ki je dotlej deloval kot odvetnik, je leta 1963 začel reformirati goriško okolje, okostenelo zaradi ideoloških in političnih zapovedi, ki so prihajale z vrhov slovenske in jugoslovanske politike. Kadrovskim spremembam, ki so pomenile nadomeščanje priučenih in slabše izšolanih ljudi v gospodarstvu, šolstvu, kulturi, z univerzitetno izobraženimi, so sledile pobude v velikem in drobnem gospodarstvu, zlasti v obrti in turizmu, povezane z uvajanjem privatnega lastništva, potem, ko se je socialistično in samoupravno vodenje malih gostinskih obratov, obrtnih delavnic in sorodnih dejavnosti, izkazalo za manj učinkovito. Štrukljev čas označuje v Novi Gorici tudi vzpostavitev trajnega sodelovanja z Gorico. Mladi novogoriški župan je sredi šestdesetih let preteklega stoletja našel v županu sosednje Gorice, v senatorju Micheleju Martiniju, enakovrednega in razumnega sodelovnika tudi zato, ker jima je bila skupna zavest pripadanja goriškemu

JOŽKO ŠTRUKELJ

prostoru ne oziraje se na jezikovno in narodnostno razliko; pomislila pa sta verjetno tudi na mladost, ki sta jo skupaj preživela na hodnikih ene izmed šol v Gorici.

Jožko Štrukelj je takrat oral ledino, oral jo je s plugom, ki ni bil prilagojen strogo zaukazanim brazdam. Šel je po svoji poti s sodelavci, ki si jih je izbral med mladimi izobraženci iz širšega goriškega okoliša. Bil je med drugim tudi ustanovitelj revije Goriška srečanja.

Štrukljevo delo je bila novost v slovenskem prostoru in nanj je bil pozoren tudi Stane Kavčič, ki je s svojo zamisljivo »partijskega liberalizma«, želel slovenski državni prostor popeljati v drugačno socialistično družbo z demokratičnejšo in bolj sproščeno obliko delovanja. Jožko Štrukelj je pomlad leta 1967 postal član Kavčičevega kabineta in bil med najožjimi sodelavci predsednika vlade. Iz tega časa se ga spominjamo kot odločnega borca za sodobno cestno povezavo med Šentlujem in Gorico; izgradnja te ceste je bila zakonsko določena, a je po skoraj štiridesetih letih še vedno neuresničena. Kavčičev padec, ki mu je botrovalo predvsem prizadevanje slovenske vlade za zmanjšanje vpliva jugoslovanskega centra (Tito: »... naj se nihče ne poigrava s mislijo, da se katerakoli republika igra z usodo vse skupnosti...«), je pomenil tudi Štrukljev odhod iz dnevnopolitike. Potlej je deloval v gospodarstvu najprej kot viceguverner Narodne banke Jugoslavije, nato kot direktor ljubljanskega trgovskega in proizvodnega podjetja Metalka in prav zadnje kot eden vodilnih sodelavcev Ljubljanske banke, odgovoren za fi-

nančno sodelovanje te ustanove, zlasti z Italijo.

Upokojitev ga je vrnila v rodne kraje, čeravno je bil z njimi vselej povezan, tudi takrat, ko je služboval Beogradu in ko je njegov podpis na dinarskih bankovcih zelo nazorno pokazal na visoko mesto, ki ga je zasedal v jugoslovanski družbi. V pokojni ni miroval in še vedno aktivno deluje. Z bogatimi izkušnjami in spoznanji je opazoval in opazuje splošni družbeni razvoj goriškega prostora, ki je v demokratični Sloveniji izgubljal in še izgublja svojo vitalnost. Svoj kritični pogled je usmeril v slovensko državno središče in spoznal je, da se je moč centralizmu upreti tudi z institucijo civilne družbe. Bil je ustanovitelj Foruma za Goriško in ga več časa vodil, dokler ni javeti prepustil mlajšim, ki sedaj to skupnost vodijo.

Ob svoji osemdesetletnici je Jožko Štrukelj še vedno neutrujen načrtovalec razvoja zahodnoslovenskega prostora ob reki Soči. Neučakan pripovedovalec svojih življenjskih izkušenj mnogokrat ne najde pravega razumevanja, prav tam, kjer bi ga moral. Pogostokrat pa tudi sam nekoliko pozablja na čas, ki beži in na spoznanje, da desetletja spreminjajo poglede in razmišljanja ter metode in mehanizme ustvarjalnosti.

Najstniška leta Jožka Štruklja, zrasel je v družini gospodarstvenika in prvega primorskega partizanskega bančnika Josipa (1891-1977), je zaznamovala smrt sestre Milojke, ubite med nemškimi napadom na partijsko šolo v Cerknem (1944). Zaznamovali pa so jih tudi apeli koncentracijskega taborišča v Buchenwaldu, v katerega je bil pripeljan, ko še ni dopolnil šestnajst let. Preveč je bilo teh izkušenj, ostale so mu vodilo in opozorilo na poti skozi življenje. Utrjevale pa so mu tudi kritični misel ter željo in zahtevo, da se zoperstavlja vsiljeni enostranskosti v mislih in dejanjih.

Ta zapis posveča jubilantu Štruklju eden izmed tistih, ki so se pred štirimi desetletji in več, oglasili na njegov klic za vsestranski preporod goriškega prostora in Nove Gorice.

Branko Marušič

ŽABNICE Umrl Niko Ehrlich, danes pogreb

ŽABNICE - Po dolgi bolezni je v huminski bolnišnici v 62. letu starosti umrl Niko Ehrlich. Rodil se je leta 1947 v znani žabniški družini Ehrlich in zapušča hčerko Saro in sina Janka. Niko Ehrlich je bil med drugim v 80. letih prejšnjega stoletja nekaj časa tudi predsednik Slovenskega kluba Kanalske doline.

Pogreb bo danes ob 14.30 v farni cerkvi v Žabnicah.

EU - HRVAŠKA Topolanek za pospešitev pogajanj

STRASBOURG - Predsedujoči Evropski uniji, češki premier Mirek Topolanek je v včerajšnji predstavitvi prednostnih nalog češkega predsedstva EU v Evropskem parlamentu veliko časa namenil pospešitvi pristopnih pogajanj Hrvaške z unijo. Dejal je, da je problem Slovenije in Hrvaške dvostranski problem, vendar lahko češko predsedstvo pomaga pri njegovem reševanju. "Ta spor je lahko rešen samo na mednarodnem sodišču, mednarodni arbitraži ali neki posebni arbitraži," je še poudaril Topolanek in s tem ponovil izjavo, ki jo je pred nekaj dnevi podal v Pragi. Za to je sicer po njegovih besedah potrebna "dobra volja obeh strani", dogovor pa mora biti na koncu potrjen v obeh parlamentih, kar je bil problem v preteklosti.

Na površini se to zdi preprost problem meje na morju med Slovenijo in Hrvaško oziroma prostega dostopa do morja, a žal ta problem blokira številna poglavja v pristopnih pogajanjih Hrvaške z EU, je še menil Topolanek.

SLOVENSKA MANJŠINA - Z objavo Tondovih odlokov v Uradnem vestniku FJK

Javne uprave lahko sedaj izvajajo določila o vidni dvojezičnosti

V dopolnjenem dekretu predsednika deželne vlade tudi tržaška Pokrajina in občina Ronke

TRST - Uradni vestnik Furlanije-Juljske krajine je včeraj objavil odlok predsednika deželne vlade Renza Tonda o izvajanju vidne dvojezičnosti v sklopu zaščitnega zakona za slovensko manjšino. Formalno sta to dva ukrepa: osnovni odlok s seznamom občin, pokrajin in gorskih skupnosti oziroma njihovih zaselkov ter dopolnjeni dekret, ki omenjenemu seznamu dodaja Pokrajino Trst in Občino Ronke. Ukrepi so sedaj pravno močni in torej javne ustanove iz seznama jih lahko začnejo izvajati. To je prvi seznam krajevnih uprav, katerim naj bi sledili sezname javnih ustanov, ki jih bo evidencialni paritetni odbor.

Pokrajina Trst

Za občine Devin-Nabrežina, Zgonik, Repentabor in Dolina Tondov odlok ne bo prinesel velikih novosti, temveč bo v glavnem zakoličil »stanje na terenu«. Vse štiri občinske uprave imajo namreč že v svojih statutih priznano dvojezično poslovanje, ki ga zaščitni zakon številka 38 pravno utrjuje.

Levosredinsko usmerjena občina Milje se je v primerjavi s svojimi prejšnjimi sklepi in tudi z usmeritvijo paritetnega odbora odločila za zemljepisno »razširjeno« izvajanje vidne dvojezičnosti. To gre v čast županu Neriu Nesladku in njegovi upravi. Korošcem, Žalvljam, Rabojezu, Štramarju in Beloglavu so dodali Čampore, Vinjan, Oreh in Lazaret.

Problem zase je tržaška občinska uprava. Tondo je pri seznamu naselij upošteval predlog paritetnega odbora, prav tako pa je v odlok vključil zahtevo mestne uprave, da se dvojezične cestne table postavijo le ob začetku in koncu naselij. To ni v skladu z zaščitnim zakonom, ki v členih 10 in 29 govori o delih občin ter o zaselkih, ne pa o konkretnih oblikah izvajanja zaščitnih določil.

V dopolnjeno različico odloka je predsednik Dežele vključil tudi iz prvega seznama izpadlo pokrajino, ki bo po svojih pristojnostih v celoti izvajala vidno dvojezičnost. Očitno je šlo za birokratski nesporazum med pristojnimi deželnimi in pokrajinskimi uradi, kot je priznala predsednica pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat. Zaplet je vsekakor povzročil kar nekaj političnih trenj v vodilni levi sredini, končalo pa se je v stilu »konec dober, vse dobro«.

PREDESNIK FJK
RENZO TONDOMARIA T. BASSA
POROPAT
(POKRAJINA TRST)

Pokrajina Gorica

V občinah Doberdob, Števerjan in Sovodnje dekret ne prinaša novosti, saj v teh upravah izvajanje vidne dvojezičnosti ni pod vprašajem in upamo, da tudi nikoli ne bo. To velja tudi za občino Krmin (omejeno na sedem naselij) in občino Ronke, ki jo je Tondo vključil v dopolnjeni dekret. Glede Ronk lahko res govorimo samo o birokratskem zapletu, saj tamkajšnja uprava kaže zavzetost za pravice Slovencev, kot priča njena angažiranost za razvoj romjanske šole.

V primerjavi s predlogom paritetnega odbora se je za vidno dvojezičnost »prijavila« tudi občina Zagraj z naselji Zdravščine, Petovlje in Ušje. Res škoda, da se je vključitvi v ta seznam odpovedala tržiška občinska uprava.

Pokrajina Gorica se je med prvimi obvezala za spoštovanje ne samo zaščitnega zakona za Slovence, temveč tudi zakona za zaščito jezikovnih manjšin (številka 482).

Prav pred kratkim je - kot smo poročali - postavila trijezične table (italijanščina, slovenščina in furlanščina) na cestah v nekaterih narodno mešanih upravah. Med drugim tudi trijezični napis za Trst.

Problem zase je občina Gorica. Župan Ettore Romoli je že paritetnemu odboru svoj čas postavil nekaj pogojev, začeniši z izključitvijo iz seznama Svetogorske četrti, kjer živi veliko Slovencev. Tondo je v celoti upošte-

val Romolijeve »pripombe« ter ob tem še izpostavil vnaprejšnjo izključitev slovenščine z goriškega praporja ter z uradnih papirjev mestne uprave.

Omemba gorske skupnosti za Brda, Nadiške in Terske doline (del njegega območja sega tudi v goriško pokrajino) ima tudi politično veljavo. Zlasti v trenutku, ko se spet slišajo zahteve po ukinitvi gorskih skupnosti.

Pokrajina Videm

V seznamu, ki zadeva vidensko območje, je za našo manjšino kar nekaj bolečih točk. Morda najhujše je dejstvo, da je iz ukrepa predsednika FJK na lastno željo izpadla videnska pokrajina. Očitno gre za politično izbiro predsednika Piera Fontaninija, potem ko je njegov predhodnik Marzio Strassoldo pred paritetnim odborom izrazil željo za vključitev v seznam zaščitnega zakona.

Izrazito politična je tudi samoiz-

ENRICO
GHERGHETTA
(POKRAJINA
GORICA)PIETRO FONTANINI
(POKRAJINA
VIDEM)

ključitev desno usmerjene občine Špeter, medtem ko je nerazumljivo, da se za izvajanje vidne dvojezičnosti ni opre-

delila občina Naborjet v Kanalski dolini.

S.T.

Ozemlje FJK, ki je omenjeno v Tondovem odloku

POKRAJINA TRST	Občina Dolina
	Občina Devin-Nabrežina
	Občina Repentabor
	Občina Zgonik
POKRAJINA GORICA	Občina Milje (omejeno na naselja Korošci, Žavlje, Rabojev, Beloglav, Štramar, Čampore, Vinjan, Oreh in Lazaret)
	Občina Trst (omejeno na vasi Križ, Prosek, Kontovel, Opčine, Bani, Trebče, Padriče, Gropada, Bazovica, Lonjer in Ferlugi, kjer se postavijo table ob začetku in koncu naselij)
	Občina Krmin (omejeno na toponomastiko in javne napise v naseljih Plešivo, Subida, Ceglo, Novaje, Pradež, Monte in Montona)
	Občina Doberdob
	Občina Števerjan
	Občina Sovodnje ob Soči
	Občina Ronke
	Občina Gorica (omejeno na rabo toponomastike v Standrežu, Pevmiš, Mavru-Oslavju in Podgori, z izključitvijo možnosti rabe slovenskega jezika na občinskem praporu in na uradnem papirju Občine).
	Občina Zagraj (omejeno na cestne table in toponomastiko v naseljih Zdravščine, Petovlje in Ušje)
	Pokrajina Gorica
POKRAJINA VIDEM	Gorska skupnost Brda-Nadiške in Terske doline (samo za toponomastiko in cestne table, ki sodijo v pristojnost te ustanove)
	Občina Fojda (omejeno na naselja Čenebola, Podcerkev, Podrata, Vila, Garrovščica, Podvila ter - v italijanščini - Costapiana in Perdosa)
	Občina Grmek
	Občine Neme (naselje Černjeja)
	Občina Podbonesec (omejeno na toponomastiko in cestne table)
	Občina Rezija (uporaba krajevne različice slovenskega jezika)
	Občina Šent-Lenart-Podutana
	Občina Sovodnja
	Občina Tipana
	Občina Srednje
Občina Ahten	
Občina Bardo	
Gorska skupnost Brda-Nadiške in Terske doline (samo za cestne table in toponomastiko, ki sodijo v pristojnost ustanove)	
Gorska skupnost Humin-Kanalska dolina (izvzete so table in toponomastika, ki sodijo v pristojnost občin)	
Občina Trbiž (pod pogojem enake obravnave ostalih dveh etničnih skupin, ki so prisotne na teritoriju).	

KOROŠKA - Poročilo o manjšinskih pravicah

FUENS kritično o položaju koroških Slovencev

Predsedstvo potrdilo poročilo komisije, ki ga bodo naslovili na vladne ustanove v Avstriji ter na organe Evropske unije in Sveta Evrope

CELOVEC, BOCEN - Po obisku posebne komisije novembra lani na Koroškem je Federalistična unija evropskih narodnosti (FUENS) na svoji seji pretekli teden v južnotirolskem Bocnu potrdila pisno poročilo o položaju slovenski narodne skupnosti na Koroškem, ki ga je izdelala multilateralna komisija te organizacije. Poročilo vsebuje številne kritične pripombe in ga bo nevladna organizacija naslovila na vlado v Celovcu, na Dunaju ter na evropske ustanove.

Sedemčlanska multilateralna komisija se je na svojem dvodnevem obisku na Koroškem pod vodstvom predsednika organizacije Hansa Heinricha Hansena novembra lani med drugim sestala z deželnim glavarjem Gerhardom Dörflerjem, s predstavniki deželnega šolskega sveta, na sporedu pa so bila tudi srečanja s predstavniki političnih, kulturnih, šolskih in gospodarskih ustanov slovenske narodne skupnosti na Koroškem.

Kot je včeraj v pogovoru za slovenski spored Avstrijske radiotelevizije (ORF) povedal generalni sekretar FUENS Jan Diedrichsen, je poročilo komisije izpadlo »kritično«. Komisija je med drugim ugotovila, da je na Koroškem treba storiti še marsikaj. Pri tem je namignil, da ne gre le za neuresničevanje razsodb ustavnega sodišča v zvezi z dvojezično topografijo. Med obiskom na Koroškem je komisija pogršla tudi aktivno podporanje razvoja manjšine, kajti ohranjanje nekega sta-

tusa je premalo, je dobesečno dejal generalni sekretar te evropske manjšinske organizacije.

Kot je še povedal Diedrichsen, bo FUENS poslal izsledke obiska komisije na Koroškem deželnim, državnim in evropskim institucijam v pisni obliki. Poročilo z vsemi kritičnimi pripombami so člani predsedstva FUENS potrdili na svoji prvi seji v letošnjem letu v Bocnu in se seveda ujema z izjavami Hansena ob zaključku obiska na Koroškem, ko je le-ta na tiskovni konferenci izpostavil »močno življensko voljo« koroških Slovencev na eni strani, na drugi pa »manj spodbuden odnos deželne politike do manjšine in odprtih manjšinskih vprašanj«. Predsednik nevladne evropske manjšinske organizacije in hkrati pripadnik nemške manjšine na Danskem, je še posebej izpostavil, da je razgovor z novim deželnim glavarjem Gerhardom Dörflerjem pri delegaciji FUENS ustvaril vtis, da novo politično vodstvo na Koroškem ne le trdi, da je manjšinsko vprašanje rešeno, temveč da v deželi kratkoma lo manjšine ni. Dörfler v razgovoru s člani FUENS namreč ni niti enkrat izrekel besedo manjšina ali narodna skupnost, govoril je - skoraj izključno - o ljudeh in prebivalcih.

Medtem se že v vzdušju predvolilne kampanje za deželne volitve 1. marca na Koroškem nadaljuje razprava o dodatnih dvojezičnih krajevnih tablah, kot to

zahteva ustavno sodišče v številnih razsodbah. Tako kot novi deželni glavar Gerhard Dörfler je tudi novi glavni kandidat koroške svobodnjaške stranke Mario Canori dejal, da v tem vprašanju »ne vidi potrebe za ukrepanje«. Morebitno spremembo svojega stališča pa je po gojeval z zahtevo po preštevanju koroških Slovencev.

Hkrati je Canori, hkrati tudi predsednik nogometnega prvotigaša Austria Kärnten, dejal, da želi s Slovenijo ustvariti »nevtrelne odnose«. Kaj si pod tem predstavlja, pa ni povedal.

Ivan Lukan

Podpredsednica in predsednik FUENS Martha Stocker oziroma Hans Heinrich Hansen med lanskim obiskom na Koroškem

RECESIJA - Po rezultatih konjunktorne raziskave videmskih industrijcev

Furlanska podjetja zaupajo v izboljšanje gospodarskih trendov

Predsednik Luci predlaga vlaganje v izobraževanje delavcev v dopolnilni blagajni

VIDEM - Za 65 odstotkov industrijskih podjetij v videmski pokrajini bo proizvodnja v letošnjem prvem četrtletju stabilna ali bo celo rasla, nespremenjeno raven zaposlenosti pa predvideva 82 odstotkov podjetij. Tako izhaja iz konjunktorne raziskave, ki jo je med svojimi člani izvedlo videmsko združenje industrijcev, in sicer na statističnem vzorcu 150 podjetij. Ugotovitve raziskave je včeraj predstavil predsednik videmske Confindustrie Adriano Luci.

Kljub nespornemu dejstvu, da je gospodarska kriza zajela tudi Furlanijo, so predvidevanja tamkajšnjih podjetij o gibanju izvoza pozitivna, saj stabilno gibanje ali rast predvideva 61 odstotkov sodelujočih podjetij, poslabšanje pa samo 25 odstotkov. Kot je ocenil Luci, rezultati raziskave potrjujejo, da gospodarstvo pokrajine kljubuje krizi z manufakturnim sektorjem, razveseljiv pa je tudi podatek, da bodo podjetja v prihodnjih mesecih vlagala predvsem v človeške vire, trženje in komuniciranje. Po Lucijevi oceni je bila lansko leto ugodno, kljub težavam v zadnjem četrtletju, medtem ko so napovedi za prvo letošnje četrtletje v znamenju precejšnjih komplikacij. Spomladanski meseci bi morali gospodarske trende obrniti na bolje, v zadnjem četrtletju leta 2009 pa naj bi se razmere odločno popravile.

Tudi raziskava videmske Confindustrie, tako kot že druge podobne, nakazuje, da bodo gospodarska gibanja v Furlaniji-Juljski krajini boljša kot v celotni severovzhodni Italiji in v vsej državi. Po Lucijevi oceni gre za slabo za to »našim občinstvom« in dejstvu, da »gibanje bruto domačega proizvoda v največji meri določa prav dodana vrednost, ki jo ustvari industrija.«

Predsednik videmskih industrijcev je pozval svoje kolege podjetnike, naj poiščejo v sebi »navdušenje in zaupanje«, naj se »koncentrirajo na svojo posel, na vlaganje v človeški kapital in v nove tehnologije, še posebno na področju energetske učinkovitosti in ob spoštovanju okolja«, naj se »usmerjajo na trge držav s pozitivnim gibanjem gospodarske rasti in naj stremijo k odličnosti.«

Od Dežele FJK in od javne uprave nasploh Luci pričakuje, da bo »sprostila tolike predalih upravljene resurse«, s katerimi bi lahko aktivirali vlaganja v infrastrukturo in izvajali resno usposabljanje, ki ga podjetja nujno potrebujejo. »Namesto več denarja za dopolnilno blagajno, bi ga bilo bolje porabiti za permanentno izobraževanje osebja v dopolni blagajni.« je ocenil predsednik videmskih industrijcev.

PODJETJA - Zaradi visoke zadolženosti skupine s sedmimi podjetji

Novogoriški MIP zaradi finančne krize na robu stečaja

Mipova klavnica v novogoriški industrijski coni v Kromberku

ARHIV

NOVA GORICA - Mesna industrija Primorske (MIP) se nahaja v vse večjih težavah, tako da je najbolj verjeten izid krize likvidnosti oziroma zadolženosti stečaj skupine, v kateri je poleg matične družbe MIP d.d. Nova Gorica še šest podjetij: Pomurka Mesna industrija iz Murske Sobotice, MIP DML Ljubljana, MIP Maloprodaja Nova Gorica, Prašičereja Podgrad, MIP Zagreb in MIP Pomurka - Reja. O stečaju se je začelo govoriti potem, ko je družba Panvita zavrnila dokapitalizacijo Mipa, morebitnih drugih investitorjev pa ni. Če bo do stečaja prišlo, bodo banke upnice izgubile najmanj 70 milijonov evrov. Za nakup posameznih delov Mipa v stečaju se bo zanimala Panvita, morda pa tudi Kras in Celjske mesnine. Službo bi lahko obdržala polovica zaposlenih.

Največje upnice Mipa, ki ga lastniško obvladuje družina Volk, so banke, katerim podjetje dolguje okrog sto milijonov evrov. Mip ima v virih več kot 90 odstotkov dolga. Njegova proizvodnja je skoraj obstala, pršutarna je prazna. Podjetje ima že od decembra zaradi dolga do davkarje (Dursa)

blokirane račune, čedalje več upnikov pa se odloča za izvršbo.

Panvito vstop v Mip zanima le, če bi ta šel v stečaj. Od bank želijo odpis najmanj 70 milijonov evrov dolga. Stečaj naj bi se sprožil tudi zato, da zaposlenim ne bi bilo treba plačati polnih odpravnin, trdijo viri blizu Panviti. Za oživitve Mipa je potrebnih vsaj 15 milijonov evrov, s katerimi bi poplačali dobavitelje in nakupili meso. Pršutarna je zdaj pravzaprav prazna, pršut za zorenje potrebuje leto dni. Panvita bi od stečajnega upravitelja kupila pršutarno v Novi Gorici, kjer bi delo obdržalo 200 od zdaj približno 230 zaposlenih. Kupili bi sušilnico pršuta v Kobjeglavi, obrat salam v Tolminu in drobnoprodajno mrežo s 36 trgovinami in v vseh omenjenih družbah obdržali vse zaposlene.

V hčerinskem podjetju Pomurka bi delo od 250 zaposlenih po Panvitinem prevzemu obdržalo 60 delavcev, Farmo pršutarna v Podgradu, kjer je 40 zaposlenih, pa bi zaprl. Največje banke upnice Mipa so NLB, NKBM, Abanka Vip, Unicredit, Hypo Bank, PBS in Banka Celje.

EU - Pomorstvo Bruselj odobril Sloveniji davek na tonažo ladij

BRUSELJ - Evropska komisija je včeraj Sloveniji odobrila uvedbo sistema davka na tonažo, po katerem lahko davčni zavezanci v Sloveniji, ki se ukvarjajo z mednarodnim ladijskim prevozom ali sorodnimi dejavnostmi, spremenijo davčno osnovo za svoje obdavčljive dobičke. Družbe, ki izpolnjujejo določena merila, se lahko odločijo, da se za obdavčitev njihovih dobičkov od mednarodnega pomorskega prometa namesto siceršnjega davka od dohodkov pravnih oseb uporabljajo sistem obdavčitve na podlagi pavšalnega zneska davčne osnove, izračunane na podlagi neto tonaže njihovega ladjevja. Lastniki ladij bodo tako plačevali nižje davke zanje, ki pa morajo biti registrirani v Sloveniji ali kateri drugi državi članici EU ali Evropskega gospodarskega prostora.

Za razvoj letališča v Portorožu je potrebna dokapitalizacija

PIRAN - Družbeniki Aerodroma Portorož d.o.o. (Aerodrom Ljubljana, Občina Piran, Luka Koper, Istrabenz in CPK) so si enotni, da se letališče ohrani in da se zagotovijo standardi za potrebe mednarodnega letalskega prometa. Za nadaljnji razvoj Aerodroma bosta potrebna dokapitalizacija in aktivno trženje letališča. Sedanje razmere so posledica odsotnosti regijskega povezovanja in koncepta, po katerem bi se letališče tudi ob obstoječi infrastrukturi lahko uspešno tržiло kot del lokalne turistične ponudbe. Letališče je namreč »osnovna infrastruktura«, ki prihod potnikov zgolj omogoča, zagotovijo pa ga lahko le ustrezni tržni prijem in vključevanje vse regije. Družbeniki se bodo na skupščini 4. februarja seznanili s poslovnim načrtom družbe in možnostmi sofinanciranja ter se nato odločili za nadaljnje korake.

DEŽELA FJK - Predsednik z ministrom tudi o deželnem bencinu

Tondo iz Rima z dogovorom o ohranitvi tržaškega centra BIC

RONKE - Peta letalska progra Ryanair bo marca letel tudi v Bristol

RONKE - Julija letos bo nizkocenovni letalski prevoznik Ryanair uvedel novo letalsko progo med Romkami in britanskim Bristolom. Povezava, ki bo postala operativna 5. julija, se bo pridružila drugim štirim, ki jih Ryanair vzdržuje z londonskim letališčem Stansted, z Birminghamom, Brusljem in Cagliarijem. Letalska povezava z Bristolom bo dvakrat na teden, vsako sredo in nedeljo, pristank v britanskem mestu s približno 400 tisoč prebivalci, pa je predviden po dobrih dveh urah letenja. Bristol, ki mu pravijo vrata za Wales, se nahaja ob izlivu reke Avon in je eno glavnih pristanišč ob zahodni obali Velike Britanije. Odlikuje se tudi po številnih turističnih privlačnostih.

Za promocijo novih letalskih povezav ponuja Ryanair posebno ugodne cene za polete v Bruselj, od 20 evrov v eno smer naprej. Letalske vozovnice je mogoče kupiti na spletni strani www.ryanair.com.

TRST - Tržaški BIC (Business innovation center) bo imel »aktivno« in »temeljno« vlogo pri pospeševanju deželne politike za inovativnost. Tako sta se včeraj v Rimu dogovorila predsednik Dežele FJK Renzo Tondo in pooblaščenec upravljel agencije Invitalia (nekdanje Sviluppo Italia) Domenico Arcuri. Sogovornika sta se tudi strinjala, da bo nosilec tega projekta deželna finančna družba Friulia. »Sklenjeno je bilo, da bo tržaški BIC prek Friulie postal instrument za aktiviranje deželne politike za pospeševanje inovativnosti,« je zapisano v tiskovnem sporočilu deželne uprave.

Tondo je imel včeraj v Rimu vrsto sestankov, saj je imel v agenci vprašanja, kot so usoda t.i. deželnega bencina, paritetična komisija dežela-država, nacionalna konferenca o zasvojenosti z mamilami, ki bo v drugi polovici marca v Trstu, in kot omenjeno, usoda centra BIC.

V zvezi z usodo deželne bencina, zaradi katerega je EU zagrozila Italiji s postopkom zaradi kršitve evropskega pravnega reda, se je Tondo v spremstvu deželne odbornice za finance Sandre Savino pogovarjal z ministrom za evropske politike Andreo Rochinjem. Dogovorili so se, da bodo že s prihodnjim ponedeljkom vzpostavili tehnično omizje z ministrskimi in deželnimi tehnikami, ki naj bi sestavili »razčlenjen odgovor« za Evropsko komisijo. V ta namen bo vlada zaprosila Bruselj za dvomesečno podaljšanje roka za odgovor na njene pripombe. Po Tondovih besedah je bil ta problem predložen zanemarjen, namesto da bi poiskali ustrezne rešitve, vendar obstaja upanje, da »bomo v Bruslju uveljavili naše stališče«, je dodal predsednik Dežele FJK.

EVRO

1,3173 \$ -0,67

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
14. januarja 2009

valute	14.01.	13.01.
ameriški dolar	1,3173	1,3262
japonski jen	117,66	118,54
kitajski juan	9,0040	9,0634
ruski rubel	41,8400	41,4113
indijska rupija	64,0270	64,8840
danska krona	7,4508	7,4520
britanski funt	0,90830	0,91120
švedska krona	10,9475	10,9242
norveška krona	9,4310	9,4575
češka krona	26,917	26,765
švicarski frank	1,4761	1,4858
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	277,45	277,73
poljski zlot	4,1440	4,1418
kanadski dolar	1,6144	1,6320
avstralski dolar	1,9769	1,9874
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2880	4,2813
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7050	0,7051
braziljski real	3,0598	3,0785
islandska krona	290,00	290,00
turška lira	2,1085	2,1233
hrvaška kuna	7,3347	7,3418

EVROTRŽNE OBRETNOSTI
14. januarja 2009

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,32875	1,0825	1,47125	1,74625
LIBOR (EUR)	2,26438	2,56125	2,6725	2,69625
LIBOR (CHF)	0,3	0,56167	0,715	1,01667
EURIBOR (EUR)	2,278	2,572	2,631	2,7

ZLATO
(999,99%) za kg
19.789,39 € -251,64

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE
14. januarja 2009

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORŽNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	12,50	-6,65
INTEREUROPA	9,51	+0,74
KRKA	51,93	+0,37
LUKA KOPER	25,04	+0,12
MERCATOR	169,36	-1,36
PETROL	268,49	+1,11
TELEKOM SLOVENIJE	124,04	-0,32

BORŽNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	60,00	+1,92
AERODROM LJUBLJANA	27,73	-0,43
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	23,02	-0,60
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	9,68	-4,06
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	45,97	+1,10
POZAVAROVALNICA SAVA	12,99	-3,71
PROBANKA	-	-
SALLUS, LJUBLJANA	237,66	-1,19
SAVA	-	-
TERMÉ ČATEŽ	-	-
ZITO	-	-
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	16,61	-1,89

MILANSKI BORŽNI TRG
14. januarja 2009

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
A2A	1,337	-1,69
ALLEANZA	5,91	-1,75
ATLANTIA	12,09	-3,97
BANCO POPOLARE	5,115	-6,92
BCA MIP	1,367	-3,73
BCA POP MILANO	4,197	-1,76
EDISON	0,947	+1,72
ENEL	4,245	-2,47
ENI	16,41	-3,30
FIAT	5,20	-3,17
FINMECCANICA	11,02	-2,56
GENERALI	17,74	-3,27
IFIL	2,127	+0,95
INTESA SAN PAOLO	2,47	-2,95
LOTTOMATICA	15,78	-1,93
LUXOTTICA	11,65	-6,28
MEDIASET	4,032	-2,89
MEDIOBANCA	7,39	+0,96
PARMALAT	1,183	-1,25
PIRELLI e C	0,266	-4,32
PRYSMIAN	8,585	-3,59
SAIPEM	11,91	-4,03
SNAM RETE GAS	4,00	+0,50
STMICROELECTRONICS	4,44	-4,31
TELECOM ITALIA	1,076	-3,93
TENARIS	7,755	-4,02
TERNA	2,345	+1,41
TISCALI	0,66	-3,93
UBI BANCA	10,68	-5,07
UNICREDIT	1,61	-7,15

SOD NAFTE
(159 litrov)
37,46 \$ +0,48

IZBRANI BORŽNI INDEKSI
14. januarja 2009

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBI 20, Ljubljana	3.855,81	-0,93
SBITOP, Ljubljana	894,98	-0,68
TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	1.743,80	-4,54
BIRS,	986,49	-0,16
FIRS, Banjaluka	1.520,09	-0,78
Belex 15, Beograd	513,36	+0,07
SRX, Beograd	235,36	-0,52
BIFX, Sarajevo	2.073,86	-0,79
NEX 20, Podgorica	9.719,72	-3,86
MBI 10, Skopje	2.186,47	+0,83
DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	8.200,14	-2,94
Nasdaq 100	1.489,64	-3,67
S&P 500, New York	842,62	-3,35
MSCI World, New York	889,419	-1,46
DAX 30, Frankfurt	4.422,35	-4,63
FTSE 100, London	4.180,64	-4,97
CAC 40, Pariz	3.052,00	-4,56
ATX, Dunaj	1.676,49	-4,269
PX, Praga	838,8	-2,41
EUROSTOXX 50	2.298,46	-4,68
Nikkei, Tokio	8.438,45	+0,292
STI, Singapur	1.771,85	-0,569
Hang Seng, Hongkong	13.704,61	+0,267
Composite, Sanghaj	1.928,87	+3,515
Sensex, Mubaj	9.370,49	+3,30

GLOSA

Besedne eskapade samo podpihujejo nacionalizem

JOŽE PIRJEVEC

Ne vem ali naj se jočem, ali naj se smejem. Predsednik Mesić je v torek na predavanju zagrebškimi študentom Fakultete za politične vede dejal, da so med drugo svetovno vojno Istro vse do Trsta osvobodili hrvaški partizani in da bi jim morala biti Slovenija hvaležna, saj bi sicer »gledala na morje z oddaljenosti 20 kilometrov«. Zakaj se mi zdi stvar zabavna? Zato, ker jo je Mesić prevzel iz moje knjige »Trst je naš«, kjer sem polemiziral s tezo tistih naših desničarjev, ki trdijo, da bi Trst po vojni dobili, če ne bi bilo jugoslovanskih komunistov. Dejalo sem, da bi Slovenci na morje gledali z Nanosa, če bi partizani ne zasedli cele Primorske. Očitno je ta ugotovitev vžgala, če je prišla do Banskih dvorov.

Ampak sedaj resno. Z ugotovitvijo o hrvaških zaslugah glede osvoboditve Trsta in Istre ima Mesić seveda prav, če misli na etnično sestavo Četrte armade. To armado je ukazal organizirati maršal Tito marca 1945, preden je šel v Moskvo, kjer si je hotel zagotoviti Stalinov blagoslov za vojaški sunek v smeri Julijske krajine. Ko je njegovo privoljenje dobil, je takoj sprožil akcijo, ki naj bi bila v podporo zahodnim zaveznikom v Italiji, saj bi vezala v hrvaškem in slovenskem Primorju močne nemške sile, obenem pa naj bi bila tudi v tekmi z Anglo-Američani, ker je posegala v njihovo influenčno območje. Ne gre namreč pozabiti, da so slednji v skladu z dogovori italijanske kapitulacije iz septembra 1943 zahtevali pravico, da s svojimi enotami zasedejo celo Italijo vse do rapalske meje. (Pravim, zahtevali, ker je bila italijanska kapitulacija sprejeta v imenu Združenih narodov, kar pomeni, da so isto pravico imeli tudi Jugoslovani kot člani protihitlerjanske koalicije.) Kakor ugotavlja Samo Pahor, ki se mu moram zahvaliti za spodaj navedene številke, je bila 4.

Jugoslovansko narodnoosvobodilno gibanje je bilo kompleksen pojav, saj je imelo različne poteze v različnih okoljih, v katerih se je razmahnilo. Vendar pa je imelo tudi notranjo kohezijo, tako da je nemogoče reči, kateri narod je bolj zaslužen za njegov uspeh. Šlo je za široko ljudsko epopejo, v kateri so ramo ob rami sodelovali Srbi, Hrvati in Slovenci, kakor tudi drugi predstavniki številnih jugoslovanskih etnij.

armada v bistvu razširjeni VIII. dalmatinski korpus. 31. marca 1945 je štela 57.692 mož, od katerih je bilo 39.494 Hrvatov, 8.928 Srbov, 5.300 Slovencev, 2.057 Italijanov in skromnejše število bosanskih Muslimanov, Črnogorcev, Rusov, Judov, Madžarov, Čehov, Nemcev, Poljakov in pripadnikov drugih narodov. Armado so kasneje dopolnili še s štirimi divizijami (hercegovaško, banijsko, kordunaško, primorsko-goransko in istrsko), ko pa njene etnične sestave bistveno niso spremenile. Pri osvobajanju slovenske Primorske, Trsta in Gorice, je sodeloval seveda tudi IX. korpus slovenske narodnoosvobodilne vojske, ki je štel 5.064 mož. Očitno je torej, da je bil hrvaški element prevladujoč v veliki operaciji, ki se je - kljub silovitemu nasprotovanju Wehrmachta - zaključila s popolnim uspehom. Pri tem ne gre pozabiti na komandanta 4. Armade, Srba iz Vojvodine, Petra Drapšina, na Dušana Kvedra, komandanta Generalnega štaba Slovenije, in na maršala Tita.

Do sem ima predsednik Mesić prav. In kljub temu mislim, da je storil politično napako, ko je tako rezko zabrusil Slovence, da se imajo zahvaliti Hrvatom, če imajo dostop do morja. Boj za prostor ob severnem Jadranu se namreč ni začel med marcem in aprilom 1945 temveč mnogo prej, kar v letu 1848, ko so Slovenci in Hrvati ustanovili Slavjansko društvo v Trstu in začeli izdajati list »Slavjanski rodoljub«. Čutili so intimno povezanost svojih interesov, obenem pa tudi raznolikost svojih kulturnih identitet in so se zato odločili za dvojezičnost. Od takrat se je sodelovanje med obema narodoma, posebno med Slovenci, hrvaškimi Istrani in Dalmatinci, ki so spadali v avstrijsko polovico Dvojne monarhije, zgedno nadaljevalo. In to kljub občasnim polemikam, kot je bila tista, do katere je prišlo na začetku 20. stoletja, ko se je primorskim Slovincem zdelo, da so predstavniki »Novega kurza«, Srpilo, Trumbić in dru-

gi, za njihovim hrbtom pogovarjajo z Italijani. Vendarle pa je šlo le za epizodo, ki ni mogla preprečiti, da bi se ob izbruhu vojne in med njo ne potrdilo slovensko-hrvaško prijateljstvo tako znotraj Jugoslovanskega kluba v Dunajskem parlamentu, kot znotraj Jugoslovanskega odbora v emigraciji.

Po vojni smo se primorski Slovenci in istrski Hrvati znašli v primežu Italije in smo še strnili svoje vrste. Mislim, da ima Milica Kacin Wohinz prav, ko trdi, da bi se hrvaško prebivalstvo Istre zoperstavljalo fašističnemu raznarodovalnemu pritisku na manj učinkovit način, če ne bi bilo tržaške Edinosti, pozneje pa Tigrovskega gibanja, v katerem so glavno vlogo odigrali Slovenci. Da o Zboru svetnikov sv. Pavla in njegovem podtalnem delovanju niti ne govorimo. Tudi v času druge svetovne vojne so predstavniki Slovencev in Hrvatov v emigraciji tesno sodelovali v boju za pravičnejšo zahodno mejo, pri čemer pa so se slednji dobro zavedali, da bo vsaka sprememba, ki si jo bodo priborili Slovenci, v hrvaško korist, pa naj bo zanje še tako nezadovoljiva. Ivan Šubašić, zadnji hrvaški ban in zadnji predsednik kraljeve vlade v begunstvu, je že leta 1943 odkrito priznal v pogovoru s Francetom Snojem: »V pogledu meja imamo Hrvati lahko stališče. Če se boste Slovenci količkar borili za svoje meje, bomo mi s tem Istro pa tudi Reko avtomatično dobili. Reka kot pristanišče za Jugoslavijo zadostuje in bi ji Trst pomenil samo konkurenco.«

Kar zadeva odporniško gibanje, Mesić dobro ve, kako težko ga je bilo organizirati v Istri, kjer je bila strahovlada italijanskega fašizma še posebno neizprosna. Dejstvo, da so bili Slovenci z Osvobodilno fronto tako aktivni na Primorskem in v severozahodnem delu polotoka, ni bilo brez učinkov tudi na odporniško voljo hrvaškega prebivalstva. Jugoslovansko narodnoosvobodilno gibanje je bilo kompleksen pojav, saj je imelo različne poteze v različnih okoljih, v katerih se je razmahnilo. Vendar pa je imelo tudi notranjo kohezijo, tako da je nemogoče reči, kateri narod je bolj zaslužen za njegov uspeh. Šlo je za široko ljudsko epopejo, v kateri so ramo ob rami sodelovali Srbi, Hrvati in Slovenci, kakor tudi drugi predstavniki številnih jugoslovanskih etnij in s tem skovali bojno tovarišstvo, ki ga ni mogoče kar tako zavreči. 4. Armada ni delovala v praznem prostoru temveč znotraj jugoslovanske armade in v sozvočju z borci Slovenske narodnoosvobodilne vojske, dokler je bila ta še samostojna. Brez kolektivnega napora vseh teh dejavnikov bi tudi Hrvati ne dosegli tistih vojnih uspehov, ki so jih.

Tu mislim, je glavna šibka točka Mesićevega razmišljanja. Razumem, da ga pogotuje trenutni slovensko-hrvaški spor zaradi Piranskega zaliva, v katerem se je ljubljanska diplomacija obnašala kot slon v trgovini porcelana. Sekundirala pa ji je tudi hrvaška, saj sta obe mislili bolj na učinek, ki ga bo razpihanje zdrave imelo na lastno javno mnenje, kot na dolgoročne interese svojih držav. Ker poznam predsednika Mesića in že dolgo cenim njegovo politično delo, mi je žal, da se je tudi on pustil zapeljati od trenutne živčne vojne. Nekaj je slepa ulica, v katero sta zašli slovenska in hrvaška diplomacija glede Piranskega zaliva. Nekaj pa so hrvaško-slovenski odnosi, ki slonijo na zgodovinski stoletnega sodelovanja, in ki jih ni mogoče kar tako zapraviti zaradi obmejnega nesporazuma, ki je v bistvu postranskega pomena. Slovenci in Hrvati imamo soseda, ki nam že dolgo časa očita, da smo genociden narod. S tem posredno postavlja pod vprašaj mejo, kakor so bile začrtane po drugi svetovni vojni. Jasno je, da moramo z njim stvari razčistiti in jih preseči, če hočemo ustvariti na Jadranu področje miru. To pa bomo lahko storili samo s skupnimi močmi. Izhajajoč iz te ugotovitve, se mi zdi nespametno, da se med sabo prepiramo in si dovoljujemo besedne eskapade, ki samo podpihujejo nacionalistično mržnjo med narodoma, nimajo pa nobenega drugega razloga. Kar se mene tiče, želim poudariti, da ostajam prijatelj hrvaškega naroda in da si svoje kulturne zavesti in nacionalne identitete ne morem predstavljati brez dediščine njegovih zlahtnih ljudi, od Strossmayerja do Krleža. In Mesića.

VREME OB KONCU TEDNA

Od sobote se bo dogajanje s celine preselilo na Atlantik

DARKO BRADASSI

Glavnina padavin je bila nad nami včeraj, danes se bo vreme postopno izboljšalo. Ciklonsko območje, ki je nastalo nad južnim Sredozemljem, se je včeraj približalo našim krajem, v višinah pa je zaradi prehoda severnoatlantske višinske doline pritekal od jugozahoda vlažen zrak. V FJK in v Sloveniji so se pojavljale povečini zmerne padavine, ob morju je zapihala zmerna burja in občutek mraza se je ponovno povečal. Poslabšanje je bilo najbolj izrazito v Sloveniji, kjer se je zaradi velikega temperaturnega obrata v prizemlju zadrževal zelo mrzel zrak. Temperaturne razlike med osrednjo Slovenijo in našo deželo so bile nenavadno velike, povečini so presegle 10 stopinj Celzija. V osrednji Sloveniji se je živo-srebrni stolpec tudi čez dan zadrževal na vrednostih okrog -5 stopinj Celzija, pri nas pa povečini nad +5 stopinjami. Zaradi izrazitega temperaturnega obrata - ničla je bila čez dan na višini 1800 metrov - je, kljub ledenim temperaturam, ponekod v Sloveniji vseeno deževalo, kar pa je povzročilo žled in pole-dico. Najhladnejši sloj s temperaturami pod lediščem je marsikje segal v višino le nekaj sto metrov. Zato so se tam, kjer ni snežilo, dežne kaplje v najnižjem sloju spremenile v led.

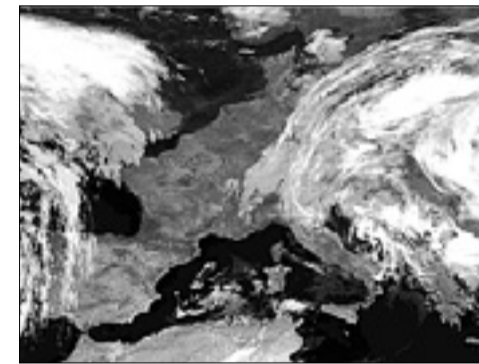
Najrazizitejši temperaturni obrat je pri nas nastal v Kanalski dolini, kjer se je zadrževal zelo mrzel zrak. Razen prvega dneva v letu so na Trbižu zabeležili zaporedje kar enajstih ledenih dni, v katerih se temperatura niti čez dan ni povzpela nad ničlo. Noči pa so bile itak zelo mrzle. Do včeraj je bilo povprečje najnižjih nočnih temperatur -13,1 stopinje Celzija, srednja temperatura -8,5, povprečje najvišjih dnevnih temperatur pa -3,2 stopinje. Zaporedje tako mrzlih januarskih dni so na Trbižu zadnjič beležili leta 2004 v drugi polovici meseca.

Pomislite, da je bil temperaturni obrat tako izrazit, da je bila včeraj ponoči temperatura na Trbi-

žu enaka temperaturi, ki jo je radiosonda namerila v prostem ozračju na višini 4000 m. V prizemlju je bilo torej enako toplo, kot v srednjevisokih slojih ozračja. Taki temperaturni obrati pri nas niso ravno najbolj pogosti in navadno niti ne tako dolgotrajni. Recimo raj, da je izraz »ledena blazinica« nastal bolj za Padsko nižino kot za naše kraje. Letos pa se je, kljub razmeroma vetrovnemu vremenu leden zrak zadrževal predvsem v najnižjih plasteh.

Ciklon se danes umika proti vzhodu, na njegovem mestu se bo prehodno okrepljen anticiklon, za njim pa bodo tokovi obrnili od zahoda in bo, kot kaže, več časa pritekal atlantski do severnoatlantski zrak. S tem se bo po vsej verjetnosti tudi zaključilo povečini celinsko vreme, ki je trajalo kar nekaj tednov.

Danes bo še oblačno, ponekod bodo možne manjše padavine, v nižinah Furlanije Julijske krajine bo deževalo. Jutri čez dan se bo razjasnilo. V soboto bo precej jasno, proti večeru bo že bolj vlažno in ponekod zamagljeno. V nedeljo bo predvsem ob morju in v nižinah bolj vlažno in megleno vreme z morebitnim občasnim rosenjem. Zvečer se bodo padavine okrepile.

PREJELI SMO

O spravi

Sprava! Italijanska republika in italijanski narod se morata najprej spraviti z mednarodnim in italijanskim pravnim redom, ker šele takrat bo mogoče ugotoviti, da sta se odpovedala politiki, ki sta jo izvajala in jo izvajata italijanska država in narod od začetka 19. stoletja.

Iz leta 1817 je spomenica sardinskega veleposlanika ruskemu carju o potrebi, da se Sardinjsko kraljestvo raztegne do »kranjskih« Alp. Iz leta 1845 je knjiga sardinskega generalštaba *Le Alpi che cingono l'Italia considerate militarmente*, ki postavlja naravno mejo italijanske države na Ljubljanski vrh (819 m) nad Vrhniko.

Iz leta 1848 je domislica, da morajo imeti vse osnovne šole v Trstu samo italijanski učni jezik, ker mesto ne more imeti dveh ali treh materin jezikov. Tako so izigrali dunajski predpis, da mora biti v osnovnih šolah učni jezik materin jezik učenec. S tem so za 97 let prikrajšali desetisoče Slovencev za osnovnošolski pouk v slovenskem jeziku in močno pospešili asimilacijo. Iz leta 1850 je domislica istrskih Italijanov o potrebi, da se slovensko prebivalstvo stopi v italijanskem prebivalstvu (*Necessità di fondere la popolazione slava dell'Istria nella popolazione italiana*). Iz leta 1866 je domislica furlanskih Italijanov, da je treba raznaroditi Beneške Slovence (*Questi slavi bisogna eliminare*).

Leta 1929 je tržaški italijanski patriot označil »garibaldince«, ki so leta 1868 fizično napadli tržaške Slovence in so stalno terorizirali avstrijsko policijo, kot »fašiste tistega časa«. Fašizem je nudil možnost najpopolnejšega izvajanja politike, katere začetke zasledimo v prvi polovici 19. stoletja.

Na osnovi ugotovitev mednarodne komisije, ki je leta 1946 obiskala naše kraje, je pariška mirovna konferenca določila v Stalnem statutu Svo-bodnega tržaškega ozemlja (VI. priloga Mirovne pogodbe z Italijo), da bosta na S.T.O. uradna jezika italijansčina in slovensčina. Zavezniška vojaška uprava je pod vplivom italijanske politike z ukazom št. 183 z dne 2.9.1949 dopustila rabo slovenskega jezika samo v občinah Devin-Nabrežina, Dolina, Repentabor in Zgonik.

Posebni statut, ki sta ga 5. oktobra 1954 podpisali v Londonu Italija in Jugoslavija, predvideva v 2. členu *equality of rights and treatment with the other inhabitants of the two areas* za italijansko skupnost v Jugoslaviji in za slovensko skupnost v Italiji, kar pomeni glede rabe jezika jezikovno enakopravnost. Jugoslavija je ratificirala Spomenico o soglasju 27. oktobra 1954, Italija nikoli. Izvajanje določil 5. člena Posebnega statuta o rabi jezika etnične skupnosti je bilo pod italijansko upravo skrajno omejeno.

Posebni statut avtonomne dežele Furlanije-Juljske Benečije, odobren z ustavnim zakonom 31. januarja 1963, je v 3. členu določil *Nella Regione è riconosciuta parità di diritti e di trattamenti a tutti i cittadini, qualunque sia il gruppo linguistico al quale appartengono, ...*. Toda tudi to besedilo, ki govori o enakopravnosti slovenskega jezika, ni zagotovilo enakopravne rabe slovenskega jezika. Vlada, parlament in Ustavno sodišče so do leta 1983 vztrajali na stališču, da lahko izdaja predpise za varstvo jezikovnih manjšin samo državni parlament in s tem nudil deželnemu parlamentu izgovor, da ni sprejel ustreznih zakonov niti na področjih, ki so v zakonodajni pristojnosti dežele.

Če pomislimo, da je X. prehodna določba ustave, ki je stopila v veljavo 1. januarja 1948, določila, da se odloži ustanovitev avtonomne dežele Furlanije-Juljske Benečije *ferma restando la tutela delle minoranze linguistiche in conformità con l'articolo 6*, lahko razumemo, kakšna neprecenljiva škoda je bila storjena Slovincem, ki jih je mirovna pogodba prepustila Italiji, do leta 1954 in kakšna neprecenljiva škoda je bila storjena vsem Slovincem v Italijanski republiki po navedenem letu.

Tako imenovani »zaščitni zakon« št. 38 z dne 23. februarja 2001 je zelo daleč od tega, da bi zagotovil glede rabe slovenskega jezika v odnosih z oblastmi tisto raven varstva, ki jo je Ustavno sodišče opredelilo v razsodbah št. 28 iz leta 1982, št. 62 iz leta 1962 in št. 15 iz leta 1996 kot najnižjo raven varstva priznane jezikovne manjšine (*tutela minima*), ki izhaja neposredno iz 6. člena ustave Italijanske republike, tudi če ne obstajajo izvršilni predpisi.

Zdaj seveda niso več možni napisji Qui si parla soltanto italiano, pač pa je zakon določil (4. odstavek 8. člena), da so mestna središča (kjer imajo sedež skoraj vsi javni uradi, v odnosih s katerimi Ustavno sodišče jamči izključno rabo slovenskega jezika) vnaprej izključena iz področja neposrednega varstva.

In vendar je Ustavno sodišče zapisalo že leta 1992 v razsodbi št. 62 sledeče: *Na osnovi ustavnih načel in načel mednarodnega prava ... , ne more biti dvoma, da se varstvo priznane jezikovne manjšine polno izvaja, z vidika rabe materinega jezika s strani vsakega pripadnika te manjšine, kadar se dopusti tem osebam znotraj naseljenega ozemlja manjšine, ki ji pripadajo, da niso prisiljeni uporabljati in stikih z javnimi oblastmi jezik, ki je drugačen od njihovega materinega jezika.*

Dokler ne bosta Italijanska republika in italijanski narod poskrbela za raven varstva slovenske manjšine, kakršna izhaja po razsodbah Ustavnega sodišča iz mednarodnega in italijanskega pravnega reda, bo sprava samo prazna beseda.

Za družbeno politično društvo Edinost Anton Feri, Anica Kralj Malalan, Samo Pahor

POLITIKA - Poslanska zbornica odobrila protikrizni odlok s široko večino

Vlada prejela zaupnico, a v večini tli nezadovoljstvo

Po Finijevem nastopu zaradi zlorabe glasovanja o zaupnici včeraj kritičen Bossi

RIM - Poslanska zbornica je včeraj odobrila protikrizni odlok z izglasovanjem desete zaupnice vladi v tej zakonodajni dobi. Zaupnico je potrdilo 327 poslancev vladne večine, proti se je izreklo 252 predstavnikov opozicije, 2 poslanci iz vrst Južnotirolske ljudske stranke pa sta se vzdržala. Vladni odlok bo zdaj romal v senat za dokončno uzakonitev. Spricho dejstva, da je večina v poslanski zbornici nastopila enotno in da je močno preglasovala opozicijo, bi bila vlada s premierom Silvio Berlusconiem na čelu lahko zadovoljna. V resnici pa ima kar nekaj razlogov za zaskrbljenost.

Prvi od teh je v dejstvu, da je morala spet seči po zaupnici, kar je predsednik poslanske zbornice Gianfranco Fini v torek ožigosal, češ da gre za zlorabo, ki meji na protiuustavnost. O tem se je Fini včeraj pogovarjal s predsednikom republike Giorgiom Napolitanom. Voditelj Severne lige Umberto Bossi je zadevo včeraj skušal minimizirati, češ da imamo opraviti s Finijevimi »mladostnimi težavami«. Tudi Berlusconi je poudaril, da s Finijem nima resnejših problemov, nasprotno, celo pohvalil ga je, češ da korektno opravlja svojo institucionalno vlogo. A na dlani je, da celotna zgodba dokazuje, kako v vladni večini obstajajo politični problemi.

In dejansko so nekateri od teh problemov prišli na dan tudi v včerajšnji razpravi v poslanski zbornici. Tako so predstavniki Severne lige napovedali, da se župani iz njihovih vrst ne nameravajo držati pakta o finančni stabilnosti, ampak da nameravajo uporabljati sredstva, ki so potrebna zato, da zagotovijo svojim občanom zadovoljive službe in infrastrukturo. To naj bi bil odgovor na sklep, s katerim je vlada sprejela popravek k protikriznemu odloku, ki rimski občini priznava posebne finančne ugodnosti.

A to ni vse. Bossi je včeraj povedal, da desna sredina doslej »ni dosegla nobene sporazuma o pravosodni reformi«, točneje, da doslej ni sklenil »nobenega dogovora z Berlusconiem«. S temi besedami je Bossi očitno postavil v dvom eno izmed programskih točk, ki so Berlusconiju najbolj pri srcu, kar potrjuje, da so v vladni večini resna trenja.

Ob vsem tem opozicija ostaja nekoliko v senci, pa čeprav bi ji ne manjkali argumenti za kritiko vlade. Enega izmed teh je v včerajšnji razpravi v poslanski zbornici nakazal gospodarski minister v senci pri Demokratiški stranki Pierluigi Bersani, ko je dejal, da je vlada z zahtevo po zaupnici onemogočila razpravo o gospodarski krizi v parlamentu, kar se ni zgodilo v nobeni drugi demokratični državi.

Voditelj Severne lige Umberto Bossi (desno) in gospodarski minister Giulio Tremonti med včerajšnjim glasovanjem o zaupnici vladi v poslanski zbornici

ANSA

KAMORA - Pred dvema dnevoma je zbežal po kanalizaciji

Aretiran Giuseppe Setola, šef zloglasnega klana Casalesijev

Setola v rokah karabinjerjev

ANSA

CASERTA - Karabinjerji so včeraj aretirali šefa kamorističnega klana Casalesijev Giuseppea Setola, ki se jim je dva dni prej izmuznil z begom po ceveh kanalizacije. Našli so ga v zapuščeni hiši v kraju Mignano Montelungo v bližini Caserte.

Setola je tudi včeraj skušal zbežati, tokrat po strehi. Toda karabinjerji se niso pustili izigrati. Najbrž jim je pri tem pomagalo tudi dejstvo, da ima Setola nalomljeno zapestje. Kaže, da si ga je poškodoval v ponedeljek med begom po kanalizaciji. V trenutku aretacije se je nahajal v zapuščeni hiši v bližini zasebne klinike Villa Floria. Očitno je iskal zdravniško pomoč, a to mu je bilo usodno. Karabinjerji so ga na osnovi zaupne informacije najprej iskali v kliniki, potem pa v njeni neposredni okolici. Setola je bil v spremstvu dveh drugih moških, ki se zdaj prav tako nahajata za zapahi. V njegovem zasilnem zatočišču so karabinjerji našli dve pištoli in puško, pa tudi okrog 100 tisoč evrov v gotovini in nekaj zdravil.

Kamoristični kolovodja se je v ponedeljek karabinjerjem izmuznil v kraju Trentola Lucerna, prav tako v bližini Caserte. Agentje so potem aretirali njegovo ženo Stefania Martinelli, v torek pa so zasegli njegove nepremičnine v vrednosti 10 milijonov evrov. To je bil njegov tretji beg v zadnjih letih. Sicer pa je bil Setola na seznamu 30 najbolj iskanih kriminalcev. Obtožen je številnih umorov in drugih značilnih mafjskih zločinov. Notranji minister Roberto Maroni je ob Setolovi aretaciji izrazil veliko zadovoljstvo. »Kriminalu zmožni zadati zelo hud udarec,« je dejal.

Nezakonito priseljevanje postaja kaznivo dejanje

RIM - Senat je potrdil člen zakonskega osnutka o varnosti, po katerem je nezakonito priseljevanje kaznivo dejanje. Za tujca, ki bo nezakonito vstopil v Italijo in v njej nezakonito bival, je predvideno plačilo globe v višini od 5000 do 10.000 evrov. Severna liga, ki je omenjeni ukrep predlagala, je potrditev člena v senatu označila kot »kulturno revolucijo«, medtem pa levosredinska opozicija zatrjuje, da je kaznovanje nezakonitega priseljevanja »nekoristno in škodljivo za državo«.

Vatikan proti obdavčitvi dovoljenja za bivanje

VATIKAN - Dvesto evrov za pridobitev dovoljenja za bivanje v Italiji je povsem nesprejemljivo. V to so prepričani italijanski škofje. Predstavniki fundacije Migrantes, monsijor Gianromano Gnesotto je ukrep označil kot diskriminacijo do priseljencev, ki so že itak kategorija pod udarom. »Ti ljudje si želijo integracije, mi pa se čedalje bolj oddaljujemo od prepotrebne integracijskih politik...« Prisotnost priseljencev je v Italiji neobhodno potrebna, saj bi bil brez njihovega prispevka gospodarski sistem močno oškodovan, oni namreč opravljajo vsa tista težaška dela, ki se jih Italijani otepajo. Fundacija Migrantes je bila kritična tudi do predloga Severne lige o odklanjanju pravice do zdravstvene pomoči priseljencem brez ustreznih dokumentov za bivanje. Notranjega ministra Maronija so besede msgr. Gnesotta presenetile, vendar, kot je pojasnil, ne bo spremenil poti, ki so jo pred nami že ubrale evropske države.

Ruski turist premikastil Tombo

PRAGELATO - Nekdanji italijanski alpski smučar, Alberto Tomba, strah in trepet tekmecev na belih strminah, jih je dobil po nosu. Italijanski smučar se je pred hotelom v Pragelatu, severno od Turina, na parkirišču sprl z ruskim turistom, ki mu je najprej obrcal avto, nato pa Tombo udaril s pestjo v obraz. »Prišel sem iz hotela in sedel v avto. Cesta je bila precej polledenela in ruski turist ni uspel vžgati svojega avta. Dajal sem mu znake, naj pohiti. Potem je izstopil iz avta in začel brcati mojega. Ko sem protestiral, me je s pestjo udaril v obraz,« je svojo plat zgodbe razlagal Tomba in dodal, da je padel v sneg. »Bal sem se, da me bo še naprej pretepal, zato sem sedel nazaj v avto.« Tomba je šel po dogodku k zdravniku na pregled, ki je ugotovil, da nima hujših poškodb. Nekdanji italijanski smučar je že napovedal, da bo nasilnega turista prijabil.

ŠOLSTVO - Danes okrožnica Gelminijeve Začetek vpisovanja v novo šolsko leto

RIM - Ministrica za šolstvo Mariastella Gelmini bo danes, po srečanju s sindikati, podpisala okrožnico o začetku vpisovanja za prihodnje šolsko leto (vpis bo vsekakor mogoč do 28. februarja). Že včeraj pa je ministrstvo za šolstvo posredovalo glavne točke okrožnice z novostmi, ki jih prinašajo nedavne spremembe v šolstvu.

Za vpis v prvi letnik otroškega vrta so godni otroci, ki bodo do 31. decembra letos dopolnili tri leta, pod določenimi pogoji pa tudi otroci, ki bodo to starost dopolnili do 30. aprila 2010. Predvidenih je 40 ur tedensko (osem ur dnevno), na podlagi zahtev staršev in razpoložljivosti tudi do 50 ur. Nadaljuje se izkušnja »pomladnih oddelkov« za otroke, stare od dveh do treh let.

Vpis v prvi letnik osnovne šole je obvezen za vse tiste otroke, ki bodo do 31. decembra letos dopolnili šest let, možen pa je tudi predčasen vpis otrok, ki bodo to starost dosegli do 30. aprila 2010. Učenci prvega razreda bodo imeli enega samega referenčnega učitelja,

starši pa imajo na izbiro štiri modele urnikov: temeljna urnika obsega 24 oz. 27 ur pouka tedensko, dalje sta na voljo še model 30 ur z izbirnimi dejavnostmi in celodnevni pouk 40 ur. Učenci višjih razredov bodo nadaljevali pouk po dosedanjem modularnem sistemu.

Na nižji srednji šoli imajo starši na izbiro model 30 ur pouka tedensko in podaljšani pouk 36 ur, ki se lahko razširi na 40 ur tedensko. V 30-urnem modelu je predviden okrepljen pouk italijanskega jezika, starši pa se lahko odločijo za izbiro okrepljenega pouka angleščine s petimi urami tedensko na račun pouka drugega evropskega jezika. Pouk na višjih srednjih šolah bo v prihodnjem šolskem letu potekal po dosedanjem sistemu.

Med novostmi je tudi uvedba ocenjevanja s številkami v šolah vseh stopenj, prav tako bo s številkami ocenjevano vedenje, s prihodnjim šolskim letom pa se bo poskusno začel tudi pouk državljanske vzgoje.

TERORIZEM - Rim pozval predsednika Lulo da Silvo, naj se premisli Brazilija Cesareju Battistiju priznala status političnega begunca

SAO PAULO/RIM - Brazilski pravosodni minister Tarso Genro se je odločil, da italijanski ubežnik Cesare Battisti lahko ostane v Braziliji kot politični begunec. S tem je zavrnil zahtevo Italije po izročitvi, ki je Battistija, nekdanjega skrajnolevičarskega aktivista, zahtevala zaradi najmanj dveh umorov. Battisti je sicer v Italiji obsojen na dosmrtni zapor.

Brazilski nacionalni odbor za begunce je novembra predlagal, da se Battistija izroči Italiji, vendar se je pravosodni minister zaradi domnevnih dokazov, da Battistija v domovini »čaka pregon«, odločil drugače. Minister je tudi upošteval, da je bil Battisti obsojen v odsotnosti, »in to ne na osnovi trdnih dokazov, ampak na osnovi pričevanja skesanega terorista«. Končno besedo v primeru bo imelo brazilsko vrhovno sodišče, vendar pa ni znano, kdaj naj bi sodišče o tem odločalo.

Italijansko zunanje ministrstvo je včeraj brazilskega predsednika Lulo da Silvo pozvalo, naj še enkrat razmisli o

CESARE BATTISTI

podelitvi statusa političnega begunca Battistiju. Ministrstvo ob tem v izjavi izraža veliko presenečenje in globoko obžalovanje nad odločitvijo Brazilije, saj da gre za »terorista, odgovornega za zelo resne zločine, ki nimajo nobene zveze s statusom političnega begunca«.

Battisti je že leta 1981 pobegnil iz italijanskega zapora, kjer je čakal na sojenje zaradi štirih umorov, ki naj bi jih zakrivil kot član skupine Oboroženih proletarcev za komunizem. Pobegnil je v Francijo, ki je tedaj tiho ponudila zatočišče levičarskim skrajnežem, če so

se odrekli prejšnjemu militantnemu življenju. Battisti se je nato v Franciji preživljal kot pisatelj kriminalk, ko pa je Francija spremenila svojo politiko glede bivših levičarskih skrajnežev, je pobegnil v Brazilijo, po domnevah Italije okoli leta 2004.

Italija je sicer Battistiju kasneje vseeno sodila v odsotnosti in ga obsojila na dosmrtno ječo zaradi dveh umorov. Za še dva umora pa mu niso sodili. Na podlagi Interpolove tiralice so Battistija nato marca 2007 aretirali v Rio de Janeiru, Italija pa je zahtevala njegovo izročitev. Italijanski zunanji minister ga je lani med obiskom v Mehiki označil za terorista, ki ga je sodišče obsojilo zaradi zelo resnih zločinov.

Italija bi sicer za izročitev morala spremeniti obsodbo na največ 30 let zapora, najvišjo možno zapornico kazeno po brazilski zakonodaji, če želi doseči njegovo izročitev. Trenutno Battisti, ki je star 52 let, čaka na odločitev vrhovnega sodišča v zaporu v mestu Brasilia.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Primorski
dnevnik

POMORSKA POSTAJA - Skupščina združenja izpostavljenih azbestu

Evropsko sodišče uvedlo postopek proti italijanski državi

Rezultat pritožbe združenja na sodišče v Strasbourgu - Slovenski upokojevalci soudeleženi v boj za pravice

Boj za pravice delavcev, ki so bili dolgo časa v stiku z azbestom, se nadaljuje. Pozornost je na vsedržavni ravni v zadnjem času nekoliko večja, krajevno sodno kolesje se počasi premika, sodnih postopkov pa je vse več in italijanska država obravnava razne primere na različne načine, tako da bo pot do zagotovitve pravic še dolga. Evropsko sodišče za človekove pravice v Strasbourgu pa je sprejelo pritožbo združenja in uvedlo postopek proti Italiji. Vest je včeraj sporočil rimski odvetnik Ezio Bonanni, ki se je na Pomorski postaji udeležil skupščine združenja izpostavljenih azbestu (AEA) Furlanije-Juljske krajine.

Bonanni, ki zastopa člane združenja AEA, je bil glavni govornik, uvedel ga je predsednik združenja AEA FJK Aurelio Pischianz. Odsoten je bil bivši senator SKP Franco Turigliatto, ki bi bil moral orisati ukrepe iz prejšnje zakonodajne dobe. Sto članov AEA FJK je že vložilo tožbe, drugih sto bo to storilo v kratkem. Večinoma so to upokojeni pristaniški delavci in družine azbestnih bolnikov. Bonanni je vložil pritožbo združenja AEA (ter še dveh italijanskih združenj) na Evropsko sodišče za človekove pravice, ker naj bi italijanska država diskriminirala delavce in kršila 32. in 41. člen ustave. Delavcem, ki so se upokojili pred zakonom o prepovedi azbesta (1992), namreč ni priznana pravica do primerne odškodnine oz. pokojninskih ugodnosti.

Pred skupščino je bilo posebno živo, za kar je poskrbel nekdanji konzul pristaniške družbe in poznejši član vodstva združenja AEA Paolo Hikel. Pred časom je AEA z njim prekinila sodelovanje, Hikel pa se je skušal udeležiti skupščine, ki je bila namenjena samo članom. Ob polemичnem vpitju je skoraj prišlo do obračunavanja.

Člani združenja so tudi slovenski pristaniški delavci. Kontovelec Angelo Sullini in Križan Edgar Cossutta sta v 70. in 80. letih delala pri pristaniški družbi, ki je zdaj v likvidaciji. »Trst zaostaja v mnogih pogledih in za prti pristaniške družbe je eden izmed znakov,« meni Sullini. Oba sta se po 20-letnem delu v starem pristanišču upokojila, to pa tik pred zakonom o azbestu. Sodita torej v razred »diskriminiranih delavcev«. Marsikateri njihov sodelavec je umrl zaradi vdihavanja strupenih vlaken. »Udeležujemo se sestankov, združujemo vloge tožbe, a sistemu ne pridemo do živga. Tržaški delavci nismo vplivni. Genovežani dosegaajo veliko boljše rezultate,« pravi upokojenca. (af)

SPOPADI V GAZI V soboto manifestacija na Borznem trgu

Tudi tržaški mirovniki se bodo pridružili vsedržavnemu protestu proti izraelskemu napadu na Gazo z manifestacijo, ki bo potekala v soboto popoldne ob 16.30 na Borznem trgu. Pri pobudi, ki so jo včeraj popoldne predstavili v prostorih Italijanske ustanove za spoznavanje slovenskega jezika in kulture, sodeluje večje število organizacij in političnih strank, združenih ob tej priložnosti v koordinacijo Trst proti vojnam z operativno koordinacijo Odbora za mir, sožitje in solidarnost Danilo Dolci. Sobotna manifestacija je logično nadaljevanje pobud, ki so se začele s tradicionalnim pohodom za mir 1. januarja, nadaljevale pa z manifestacijami 4. in 9. januarja na Goldonijevem in Velikem trgu ter v Ul. Torri. Pobudniki želijo s tem spodbuditi javnost ter zahtevati prekinitev vojaških operacij, odpravo obkolitve Gaze, spoštovanje mednarodnih resolucij, pogajanja med sprtima stranema in pravo medijsko pokrivanje konflikta. Pri tem so prepričani, da politika, diplomacija in vojske niso dovolj, potrebno je namreč vključiti tudi civilno družbo.

Množica članov združenja izpostavljenih azbestu na Pomorski postaji

KROMA

AZBEST - Pogovor z odvetnikom Ezio Bonannijem »Italija diskriminira starejše delavce, v Sloveniji pa je položaj še slabši«

Prvi italijanski zakon, ki je omenjal azbestozo, je iz leta 1943, nato pa črna luknja do leta 1992

Na včerajšnji skupščini je članom združenja izpostavljenih azbestu AEA spregovoril rimski odvetnik Ezio Bonanni, izvedenec za pravice azbestnih bolnikov (na sliki Kroma na sredi; na levi je predsednik AEA v FJK Aurelio Pischianz). Pred srečanjem je s tržaško delovno sodnico diskutiral o 26 sodnih sporih, ki jih je sprožil v imenu upokojenih pristaniških delavcev.

Kakšno fazo doživlja boj za pravice izpostavljenih azbestu?

Na raznih italijanskih sodiščih se ukvarjamo s številnimi postopki, največ jih je v Trstu. Trudimo se, da bi država priznala delavcem njihove pravice.

Kako pa je prišlo do tega, da ste vložili pritožbo na Evropsko sodišče za človekove pravice?

Nekateri delavci, zlasti tisti, ki so se upokojili pred datumom zakona o azbestu iz leta 1992, so žrtve diskriminacije. Naj v glavnih obrisih obnovim celotno zgodbo. O hudih posledicah vdihavanja azbestnih vlaken so govorili že na začetku 20. stoletja: prof. Scarpa je v Turinu zdravil delavce, ki so v piemontskih rudnikih zboleli za zelo hudo obliko tuber-

kuloze. V znanstvenem članku je izrazil mnenje, da je bolezen povzročil azbest. Leta 1927 je W. E. Cooke uvedel izraz »azbestoza«, Italija pa je leta 1943 z zakonom št. 455 priznala, da sodi azbestoza med poklicne bolezni. Zakonodajalec je torej vedel, da je azbest škodljiv, prepovedal pa ga je šele leta 1992, to pa potem, ko je Evropsko sodišče v Luksemburgu leta 1990 obsodilo Italijo zaradi nespoštovanja pravic delavcev. Dolgo povojno obdobje je iz pravnega vidika prava črna luknja.

Zakaj država ločuje delavce, ki so se upokojili pred in po zakonu iz leta 1992, pa čeprav je bil azbest, seveda, vseskozi škodljiv?

Danes (včeraj, op. p.) sva s tržaško delovno sodnico obravnavala deset primerov delavcev, ki so se upokojili pred omenjenim zakonom. Pojasnjeval sem, da delavca, ki sta se upokojila 27. in 29. aprila 1992, si nista v ničemer različna. Kljub temu ju obravnavajo na dva različna načina. Tržaško sodnico sem opozoril, naj pri razsojanju upošteva 3. člen ustave, ki zagotavlja enakost državljanov. Norma, ki predvideva pokojninske ugod-

nosti za izpostavljenega azbestu, določa, da so ugodnosti deležni delavci, ki so bili v tesnem stiku z azbestom vsaj 10 let. Sploh ne omenja upokojitve: slednjo so, po mojem mnenju napačno, uvedli pri interpretaciji predpisov. Protislovje je v tem, da so bili delavci pred letom 1992 bolj izpostavljeni azbestu kot pozneje.

Po mnogih letih prave paralize so se sodni postopki v zvezi z azbestom v Trstu in Gorici v zadnjem letu končno premaknili.

Dela sodnikov ne ocenjujem ali komentiram. Zaupam jim.

Pred časom ste sodelovali v televizijski oddaji v Sloveniji (na mreži TV Koper-Capodistria). Kakšen je položaj izpostavljenih azbestu v Sloveniji?

Zdi se mi, da je precej slabši kot v Italiji. Menim, da vsebujejo slovenski zakoni nekatere člene, ki so za delavce izredno negativni. Potrdilo, da so bili delavci izpostavljeni azbestu, izdajajo sami delodajalci. Slednji se temu verjetno zelo radi izognejo. V oddaji sem svetoval, naj se tudi slovenski delavci pritožijo na Evropsko sodišče za človekove pravice.

Aljoša Fonda

ŠOLA RISMONDO

Prvi odzivi

Gabrovec in Sturman (SSk)

Odločitev italijanske nižje srednje šole Rismondo, da v prihodnjem šolskem letu med redne učne predmete vključi tudi slovenščino med izbirnimi jeziki v okviru obveznega pouka drugega evropskega jezika, je že naletela na nekatere odzive. Pobudo je včeraj v sporočilu za javnost (napisanem v italijanščini) pohvalil deželni svetnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovec, za katerega je vključitev slovenščine med redne učne predmete »inovativna, pogumna in daljnovidna izbira, ki bo dolgoročno gotovo obrodila bogate in trajne sadove.« Svetnik SSK opozarja, da v slovenskih šolah v Italiji ter v italijanskih šolah v Sloveniji in na Hrvaškem od vedno poučujejo oba jezika, razširiti to možnost na vse šole, ki delujejo na celotnem obmejnem območju pa bi lahko predstavljalo ambiciozen načrt, ki bi iz tega območja naredil velikanski laboratorij evropske integracije. Gabrovec pri tem dodaja, da »naučiti se jezika in kulture sosedja pomeni resno in konkretno stopiti na pot prihodnosti resničnega miru in medsebojnega spoštovanja.« Resnična sprava je tako poverjena »srce in inteligenci novih generacij, ki v "drugem" ne vidijo več skritega sovražnika, ampak someščana, s katerim skupaj graditi prihodnost lastnega mesta in celotne družbe.«

Na odločitev šole Rismondo se je odzval tudi tajnik skupine Mlade za mlade pri SSK Primož Sturman, ki največje zasluge za to pripisuje »predvsem tistim šolnikom slovenskih šol v Italiji vseh stopenj, ki si že dolga leta vztrajno in marsikdaj tudi pogumno prizadevajo iskati naklonjenost pri svojih italijanskih kolegih. Bogate sadove, ki so jih obrodila njihova prizadevanja in seveda naklonjenost njihovih italijanskih kolegov, bodo tokrat uživali predvsem mladi italijanskega jezika in kulture, ki bodo odslej z večjo naklonjenostjo sprejemali svoje slovenske sovrstnike,« zaključuje Sturman.

GPS prevaral šoferja

Satelitski sistem navigacije (GPS) je koristen pripomoček, voznikom pa povzroča večih hude preglavice, še posebej, če ne gledajo, kam vozijo. O tem vedo marsikaj povedati v Ricmanjih, kamor že leta zavozijo preveliki tovornjaki, včeraj pa se je podobno zgodilo v Ul. Scoglio. Strmo pot, ki vodi s tržaške univerze do Ul. Giulia, je ubral tovornjak, ki se je na zadnjem, preozkem ovinku zagodzil. Gasilci so po večurnem posegu z žerjavom povlekli težko vozilo z vzvratno vožnjo spet na vrh klanca.

Kradla je v Burlo

Bolniško sobo v bolnišnici Burlo Garofolo je zapustila z žensko denarnico, zdravstveno osebo in policisti pa so jo ustavili. Agenti mobilnega oddelka so ugotovili, da je denarnica ukradena. 33-letna S. L. je osumljena tudi drugih tatvin v bolnišnici. Žensko so zaradi podobnih dejanj že poznali. Policija je v torek aretirala tudi 22-letnika, ki mora v pripor zaradi suma tatvine v obtežljivih okoliščinah iz leta 2007.

ZDRAVSTVO - Prvič v tržaški pokrajini koordinirani projekti za posameznike

Podpisali sporazum za usklajeno psihično oskrbo

Dogovor sklenili miljska in dolinska občina ter podjetje za zdravstvene storitve

Nuditi usklajeno in kakovostnejšo psihično oskrbo prizadetim v dolinski in miljski občini je namen sporazuma med javno upravo in zdravstvenim podjetjem, ki so ga podpisali včeraj na miljskem županstvu. Različne storitve, ki so jih doslej ponujali razni in med seboj nepovezani uradi, bodo namreč zdaj koordinirane, posebna skupna delovna ekipa pa bo analizirala posamezne primere in izdelovala specifične projekte, ki bodo odgovarjali potrebam posameznikov in njihovih družin.

Dogovor so sklenili občini Milje in Dolina, podjetje za zdravstvene storitve in center za mentalno zdravje od Domja, v dvorani občinskega sveta pa so ga včeraj uradno podpisali Giorgio Kosic za miljsko in dolinsko občino, direktorica 3. zdravstvenega okrožja Angela Pianca in direktor centra za mentalno zdravje od Domja Pasquale Evaristo. Kot so povedali, je to trileten (obnovljiv) eksperimentalen projekt, ki sloni na sinergiji med omenjenimi institucijami. Na tej osnovi bodo vsi dejavniki v prihodnosti delovali usklajeno in lahko računali na poseben sklad, ki ga bo financirala deželna uprava na osnovi deželnega zakona 328 iz leta 2000. V tem okviru bo projekt, priprava katerega je zahtevala leto dela, deležen letnega financiranja 40.000 evrov. To je po-

Sporazum so podpisali miljski občinski odbornik Giorgio Kosic za miljsko in dolinsko občino, direktorica 3. zdravstvenega okrožja Angela Pianca in direktor centra za mentalno zdravje od Domja Pasquale Evaristo

KROMA

memben korak naprej na tem področju, so poudarili na srečanju, ker bodo zdaj vsi uradi oz. službe skupaj odgovarjali na potrebe posameznika. V primerjavi s preteklostjo je to torej velika sprememba in še

večja bo, če bodo take dogovore sklenili tudi na drugih področjih. Storitve bodo vsekakor ponujali neposredno na domu, so še naglasili, uvodoma pa se bodo lotili najnujnejših primerov. Problematika je

namreč zahtevna in so pri vsakem primeru nujni dolgoročni projekti. Pri izvajanju sporazuma pa jim bodo v pomoč izkušnje sorodnega projekta za pomoč pri letnih, ki je stekel že pred enim letom. (ag)

EZULI - Različne ocene nedavnega obiska v Zagrebu

Lacota kritičen do Frattinija Codarin pa zagovarja ministra

Ponedeljkov obisk zunanjega ministra Franca Frattinija v Zagrebu in Pulju je doživel različne odzive v ezulskih združenjih. Medtem ko je predsednik Zveze begunskih organizacij Renzo Codarin prepričan, da je bil obisk koristen, je Massimiliano Lacota (Zveza Istranov) dokaj razočaran nad stališči vodje italijanske diplomacije.

Lacota je na včerajšnji predstavitvi sobotne pobude Zveze Istranov o spravnem dejanju in vračanju nepremičnin očital Frattiniju, da je preveč prizanesljiv do Slovenije in Hrvaške. Obe državi naj bi minister označil kot vnuknji nekdanje Jugoslavije, medtem

MASSIMILIANO LACOTA

ko je Lacota prepričan, »da gre za otroka nekdanje SFRJ, kot priča dejstvo, da je bil Stipe Mesić zadnji predsednik Jugoslavije pred njenim razpadom.« Lacota, bolj kot morebitno spravno dejanje med tremi državami, vsekakor

zanima usoda seznama 1411 nepremičnin in zemljišč v bivši hrvaški coni B, »ki bi jih lahko Hrvaška vrnila istrskim beguncem.« Zveza Istranov je ta seznam že izročila zunanjemu ministru.

Codarin razmišlja drugače. Frattinijev obisk na Hrvaškem se mu je zdel koristen ne samo za odnose med obema državama, temveč tudi za ezule in njihove odprte probleme. »Dobri odnosi z Ljubljano in Zagrebom ezulom lahko samo koristijo,« razmišlja Codarin, ki v pisanem okolju begunskih združenj, organizacij in krožkov v zadnjem času velja za človeka odprtosti in dialoga.

Razstava v Miljah

V muzeju Carà v Miljah bodo v soboto ob 18. uri odprli razstavo umetniških del in conTra Alpe-Jadran-Panonia (Madžarska, Avstrija, Hrvaška, Slovenija, Italija), ki jo prireja Ljudska univerza. Razstavo v dvorani Negrinis bo predstavila avstrijska zgodovinarica Edith Risse iz Gradca. Namen evropske regije »Alpe-Jadran-Panonia« je spodbujati sodelovanje med omenjenimi državami, katerih državljani večinoma ne poznajo obmejnih območij in niso seznanjeni s kulturnimi dejavnostmi. Pomembno pobudo predstavlja v tem smislu prireditev in conTra. Na razstavi bo sodelovala selekcija umetnikov, ki so jo opravili na Zvezi društev slovenskih likovnih umetnikov, v Društvu likovnih umetnikov Maribor, Združenju avstrijskih umetnikov, madžarski zvezi Kormend, združenju hrvaških umetnikov Hdlu ter združenju Cenacolo, ki je nastalo v okviru Italijanske unije.

POZIV

Ljudska univerza pred volitvami

Ljudska univerza Trst, uveljavljeni center za izobraževanje in kulturo, je na trgu izobraževanja odraslih prisotna že od leta 1899, 110. obletnico delovanja pa bodo člani omenjene ustanove prihodnji teden obeležili tudi z izvolitvijo novega upravnega sveta. To so na torkovi novinarski konferenci sporočili trije dosednji člani upravnega sveta, ki nameravajo za to mesto ponovno kandidirati, in novi kandidati, sicer pa bodo volivci na seznamu našli še druge kandidate.

O dolgoletnih izkušnjah izobraževalne ustanove, o številu članov v njej ter o delovnih načrtih in ciljih v novem petletnem mandatnem obdobju so včeraj spregovorili Fulvio Camerini, Renzo Grigolon in Stella Rasman, kot novi kandidati pa se je predstavil Livio Dorigo, sicer predsednik Krožka za isto-venetsko kulturo Istria. Ti kandidati so ocenili, da so v zadnji mandatni dobi zelo dobro opravili svoje poslanstvo, zaželeli pa so si tudi, da bi jim volivci s svojim glasom dali možnost, da bi ambiciozno zastavljeno delo nadaljevali tudi v prihodnjem mandatu. Fulvio Camerini je izpostavil pomen omenjene izobraževalne ustanove, ki med drugim skrbi tudi za ohranitev nacionalne identitete italijanske narodne skupnosti, šteje pa več kot 1800 članov, ki lahko obiskujejo 71 jezikovnih tečajev v Trstu in okrog 30 pokrajinskih tečajev. O dosežkih, ki so jih člani upravnega sveta dosegli v iztekajočem se mandatu, je spregovoril Renzo Grigolon, ki je povedal, da je kljub kroničnemu pomanjkanju denarja, s katerim se ustanova že leta ubada, cena tečajev v zadnjem obdobju ostala nespremenjena, za večje skupine tečajnikov so ponujali razne popuste pri različnih tečajih in popuste pri nakupu knjig v subvencioniranih knjigarnah, dobro so poskrbeli za starejše predavatelje, obdržali so tudi visoko kakovost predavanj, s specifičnimi tečaji pa so posegli tudi na polje vizualne umetnosti. O vsem povedanem je Grigolon izrazil še željo, da bi ta izobraževalna ustanova tudi v naslednjem mandatu ohranila konstruktivni duh kakršen je vladal doslej.

Stella Rasman je v nadaljevanju spregovorila o prihodnosti Ljudske univerze, ki bo še naprej znanju dajala ceno, udeležencem pa vrednost. Govornica je dejala, da se bodo v prihodnjem mandatu, v kolikor bodo izvoljeni, držali že utečene formule, v okviru katere bodo obdržali visoko kakovost tečajev po dostopnih cenah, za določene tečaje bodo poskusili doseči, da bi ti dobili posebno priznanje oz. poseben naziv, ponudbo, med katero sodijo tudi izleti po Italiji in tujini, bodo okrepili, ob vsem tem pa bodo poskusili pridobiti tudi čim več evropskega denarja za različne mednarodne projekte in okrepiti sodelovanje z drugimi ustanovami po Italiji in v sosednji Sloveniji in na Hrvaškem. Novi kandidat za izvolitev v upravni svet Livio Dorigo pa je govoril o tem, kako pomembno je izmenjavati prakso in teorijo s kolegi od blizu in daleč, izpostavil pa je tudi potrebo, da bi Ljudska univerza postala še bolj močan vezni člen med Istrani v Istri in Istrani, ki živijo v Italiji.

Volitve članov upravnega sveta Ljudske univerze bodo potekale 21., 22. in 23. januarja, in sicer med 15. in 19. uro na sedežu Ljudske univerze Trst na Trgu Ponterosso št. 6. Vsak član bo svoj glas lahko namenil štirim kandidatom. (sč)

TRieste TRASPORTI - Spremembe od 1. januarja

Nove tarife v javnih prevozih

Vozovnice, ki so zapadle 31. decembra, lahko uporabimo do konca meseca - Dodatne informacije nudijo v uradih v Ul. Lavoratori 2

Prvega januarja letos so stopile v veljavo nove tarife javnih prevozov, kot jih je določila Dežela FJK. Avtobusne in pomorske vozovnice serije 08A ali 07A, se pravi 60 minutne vozovnice ali tiste za več voženj, so zapadle 31. decembra, vendar jih lahko uporabljamo vse do konca tega meseca. Petnajstdnevne oziroma mesečne abonmaje za avtobus oz. trajekt, ki so zapadli 31. decembra, pa ne moremo več uporabljati. Drugače lahko vozovnice zamenjamo z novimi do 30. junija v uradih v Ul. Lavoratori 2 (od ponedeljka do četrтка od 8.30 do 12.30 in od 13.30 do 15. ure, ob petkih pa samo od 8.30 do 12.30), pri čemer je treba seveda doplačati razliko. Letni abonmaji ostanejo v veljavi do datuma njihove naravne zapadlosti, v uradih pa je na razpolago nova serija 09A. Veljavnost abonmajev za posebne kategorije, ki jih izdaja Pokrajina Trst, so podaljšali za en mesec glede na naravno zapadlost, ki je označena na samem abonmaju. Od letošnjega leta je mogoče šolski abonma, ki je veljaven od septembra 2009 do junija 2010, kupiti tudi otrokom, ki obiskujejo vrtec.

Za podrobnejše informacije je na voljo urad za odnose z javnostjo v Ul. Lavoratori 2, zelena številka 800-016675 ali spletna stran www.trieste-trasporti.it.

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV - V spomin na Ignacija Oto

Razpis kot izziv za mlade in manj mlade skladatelje

Predstavili četrto izvedbo nagrade Ignacij Ota za zborovske skladbe - Rok zapade 30. junija

Ignacij - Nacjo Oto je bil dolgo let član Zveze slovenskih kulturnih društev, zaslužen kulturnik, predvsem pa zborovodja in skladatelj. ZSKD se je po njegovi smrti leta 2001 odločila, da njegovemu spominu posveti posebno nagrado, natečaj za zborovske skladbe. Letošnjo četrto izvedbo, pri kateri sodelujeta tudi zveza USCI in Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, sta včeraj v Gregorčičevi dvorani predstavila predsednik Marino Marsič in koordinatorica Rosana Sabadin. Poudarila sta, da se razpis v teh letih ni bistveno spremenil: njegova prvenstvena naloga ostaja spodbujanje predvsem mladih skladateljev z obeh strani meje. Izbrani teksti za zborovske skladbe morajo biti v slovenskem jeziku ali narečju, upoštevati pa gre, da bodo namenjene predvsem ljubiteljskim zborom. Tudi letos so predvidene tri nagrade: za najboljšo skladbo za odrasle zbere, za najboljšo skladbo za otroški oziroma mladinski zbor ter posebno priznanje za najboljšo skladbo mladega avtorja ali avtorice, rojene po 31. decembru 1982. Zmagovalci bodo prejeli denarne nagrade, kot je poudaril Marsič pa je največje priznanje morebitna zmaga oziroma predvsem to, da skladba ne ostane v omari, ampak doseže čim širši krog pevk in pevcev. Prav s tem namenom bo Zveza slovenskih kulturnih društev v naslednjih tednih izdala mapo, v kateri je natisnila pet doslej nagrajenih skladb.

Popoln razpis objavljamo posebej, sicer pa je na voljo v uradih ZSKD v Čedadu, Gorici, Solbici in Trstu, dostopen pa je tudi na spletni strani www.zskd.eu. (pd)

Včerajšnje predstavitev se je ob Rosani Sabadin in Marinu Marsiču udeležil tudi pokrajinski predsednik USCI Giampaolo Sion

KROMA

Četrty natečaj za zborovske skladbe, posvečen Ignaciju Oti, namenjen pa je predvsem mladim skladateljem.

1. Na natečaj so lahko prijavljene zborovske skladbe:

brez instrumentalne spremljave za štiriglasni odrasli mešani zbor in za triglasni oz. štiriglasni ženski ali moški zbor;

brez ali z instrumentalno spremljavo za dvoglasni ali troglasni otroški oz. mladinski zbor.

2. Predstavljena dela morajo biti izvirna in neizvedena. Lahko so tudi avtorske priredbe ljudskih motivov.

3. Izbrani teksti za zborovske skladbe morajo biti v slovenskem jeziku ali v slovenskem narečju, s posebno pozornostjo na vrednotenju literarnega in ustnega izročila obmejnega pasu.

4. Kdor se prijavi na natečaj, naj upošteva, da so skladbe namenjene ljubiteljskim zborom.

5. Vsak skladatelj lahko predstavi več del.

6. Dolžina vsake skladbe ne sme presegati 5 minut.

7. Partiture, v petih čitljivih izvodih, morajo biti oddane ali odposlane na sedeže ZSKD najkasneje do 30. junija 2009.

8. Skladbe morajo biti anonimne: označi naj jih razpoznavno geslo, ki mora biti napisano tudi na zaprti ovojnici, v kateri so podatki skladatelja (ime in priimek, kraj in datum rojstva, bivališče, telefonska številka, naslov elektronske pošte). Ovojnica mora vsebovati tudi podpisano izjavo udeleženca, da je skladba izvirna in da ni bila še izvedena.

9. Skladbe bo ocenila posebna strokovna komisija glasbenikov, ki jih imenuje Deželni odbor ZSKD. Odločitev komisije, ki ima tudi možnost, da ne dodeli nagrad, je dokončna in nesporna.

10. Predvidene so tri nagrade: za najboljšo skladbo za odrasle zbere (500,00 €);

za najboljšo skladbo za otroški oz. mladinski zbor (500,00 €);

posebno priznanje za najboljšo skladbo mladega/e avtorja/ice rojenega/e po 31. decembru 1982.

11. Rezultate natečaja bo ZSKD pisno sporočila dobitnikom nagrad najkasneje do 10. oktobra 2009. Izidi bodo primerno obeleženi tudi v slovenskih in italijanskih medijih.

12. Za vse, kar ni izrecno predvideno v tem razpisu, veljajo predpisi Civilnega zakonika in specifičnih zakonov na tem področju.

13. Kdor se prijavi na natečaj, sprejme v celoti in brezpogojno pričujoči pravilnik.

14. Zveza slovenskih kulturnih društev se obveže, da objavi nagrajena dela in morebitne skladbe, ki bodo deležne posebne omembe komisije.

15. Zveza slovenskih kulturnih društev si pridržuje vse pravice za uporabo, objavo, izdajo in snemanje nagrajenih in priporočenih skladb, te bodo ostale njena last.

GRETA - Poskus umora na domu

Zabodel ženo

Aretirali 62-letnega Tržačana, 51-letna soproga bo okrevala

ITIS - Ob 18.30 Danes odprtje razstave Gabry Benci

Nadaljuje se razstavna dejavnost nove likovne galerije v Itisu, sad sodelovanja z združenjem United Nations of the Arts (UNA). Danes bo v Ul. Conti ob 18.30 odprtje razstave tržaške umetnice Gabry Benci «Od dialoga do misli», katere kurator je predsednik UNA Giorgio Cisco. Na ogled bo 20 slik, ki izpričujejo bogato likovno pot raziskovanja in prepletanja barvne in grafične govorice. Umetnica se je izoblikovala na grafični šoli Sbisà in na tečajih figure muzeja Revoltella. Njene novejšje abstraktne slike označuje materičnost in sinteza kromatizma z znakovnimi prvini. O njej je pisal prof. Sergio Moles: «...barvni papir postane tako neke vrste generator aluzivnih podob, z vnmemo in predanostjo, mestoma drzno izpoveduje spomine ali jih proicira v raziskovanje organske dimenzije narave, ki sloni na sintetični aluzivnosti.» Razstava bo odprta do 15. februarja od ponedeljka do petka med 18. in 20. uro.

SODSTVO - Srečanje na županstvu

Župan Dipiazza sprejel novega glavnega tožilca Micheleja Dalla Costo

Novi tržaški glavni tožilec Michele Dalla Costa (levo) z županom Robertom Dipiazzo

Župan Roberto Dipiazza je včeraj sprejel novega tržaškega glavnega tožilca Micheleja Dalla Costo, ki je pred kratkim nasledil dosedanega tožilca Nicolo Maria Paceja. Dalla Costa, ki je bil doslej nameščen na sodišču v Benetkah, je bil deležen sprejema v že tradicionalni sinji dvorani na županstvu. Župan Dipiazza je gostu orisal glavne značilnosti mesta, pa tudi najhujše problematike. Še zlasti je poudaril pomen razvoja pristanišča in starega pristanišča ter pomembne dosežke na znanstvenem oz. raziskovalnem področju ter omenil številne ugledne institucije. Nenazadnje je Dipiazza naglasil kakovost življenja v Trstu, ki so jo pred nedavnim potrdili tudi specifični statistični podatki.

Župan Dipiazza je ob koncu srečanja poklonil novemu glavnemu tožilcu zbirko starih umetniških grafik, ki prikazujejo Trst in njegovo ozemlje. To je bila dodatna dobrodošlica za Dalla Costo, je povedal Dipiazza, in tudi simbolična vizitka mesta.

Nekaj po poldnevu so mimoidoči na Ul. Santi na Greti - korak od Trga Osoppo - opazili žensko, ki je čepela na tleh v mlaki krvi. Poklicali so karabinerje in službo 118. Ranjenka je bila pri zavesti in je takoj povedala, da jo je mož zabodel z nožem. Rešilec jo je odpeljal v katinarsko bolnišnico, kjer so ugotovili, da je nož povzročil tri dokaj globoke rane, ki pa za srečo niso bile usodne. 51-letna Ondina Mularoni, upokojenka, naj bi okrevala v približno mesecu dni. Moža, 62-letnega Gianfranca Spangara, so karabinerji zaradi poskusa umora aretirali, sam pa je nasilno dejanje priznal.

Do krvavega dogodka je prišlo včeraj ob 11. uri. V stanovanju v Ul. Santi št. 5 (foto Kroma) sta se zakonca hudo sprla. Spangaro pa je v nasilnem izpadu zagrabil kuhinjski nož in večkrat zabodel ženo. Dvakrat jo je raniil v desni ledveni del trebuha, enkrat pa v levo roko. Ranjenka se je zatekla na cesto, kjer so ji okrog poldne priskočili na pomoč krajanji. Na Trgu Osoppo je avtobusna postaja in sprva je kazalo, da je ženska prišla z avtobusom. Karabinerji pa so zatem obiskali njuno stanovanje. Ob njihovem vstopu je storilec baje umival nož, na hlačah pa so izstopali krvavi madeži. Prijetju se ni upiral, priznal je, da je zabodel ženo. Ob 13.30 so mu nataknilo lisice in ga odvedli v koronejski zapor, kjer je čakal na zasliševanje javnega tožilca.

TRST FILM FESTIVAL - Ob filmih tudi veliko spremljevalnih pobud

Sedma umetnost kraljica vabljivega festivala

Včeraj poklon Joyceu z razstavo in kratkometražci - Dvorana Excelsior odpira drevi vrata filmskim prvencem

Fotografije, letaki in dokumenti o Joycevem odnosu do filma bodo v Palači Costanzi na ogled do 10. februarja

KROMA

Joyceova strastna ljubezen do filma se je iz Trsta preselila tudi v Dublin. Irski pisatelj je med svojim bivanjem v Trstu izredno vzljubil sedmo umetnost, čemur je nedvomno pripomoglo odprtje prve mestne kinodvorane Americano na Borzernem trgu leta 1905. Tja je zahajal vsakič, ko mu je uspelo, in v filmu je videl celo možnost zasluzka: 4 leta pozneje je bil namreč med samimi pobudniki odprtja prve kinodvorane na Irskem - Volta. Pri projektu mu je takrat ob strani stalo nekaj tržaških podjetnikov, prvih filmskih pionirjev, ki je spodbudilo filmska predvajanja na Irskem.

Stoletnico kinodvorane Volta sta tržaško občinsko odborništvu za kulturo in Alpe Adria Trst Film Festival proslavila ravno na predvečer odprtja filmskega festivala z razstavo in filmskim večerom. V dvorani Veruda Palače Costanzi so včeraj odprli multimedijsko razstavo posvečeno Joyceu oz. njegovemu tesnemu odnosu do filma in hkrati našega mesta. Večerno dogajanje se je pomaknilo v kinodvorano Ariston, kjer so predvajali sklop angleških kratkometražnih filmov in pričarali tisto vzdušje, ki je vladalo pred več desetletji v dublinski kinodvorani Volta. Poklon Joyceu pa

se bo nadaljeval tudi danes z dvodnevni, celodnevni mednarodni posvetom v dvorani Tessitori (Trg Oberdan 5), ki ga bodo oblikovali posegi priznanih filmarjev, raziskovalcev in jezikoslovcov.

Posebna retrospektiva posvečena Joyceu pa se vključuje tudi v letošnjo, 20. izvedbo znamenitega tržaškega filmskega festivala Alpe Adria; vsak dan bodo v kinodvoranih Ariston in Excelsior predvajali nemi film, ki so ga pred sto leti vrteli v dublinski Volta, oz. serijo filmov, ki so bili povzeti po avtorjevih romanih.

In če smo že pri Trst film festivalu naj

zapišemo, da se drevi uradno tudi začena. Za uvod v osemdnevno filmsko turo po srednji in vzhodni Evropi bo drevi v dvorani Excelsior ob 20. uri poskrbela premiera filma **Filth and Winsom** (Opolzkost in modrost), ki predstavlja Madonnin debi za režisersko kamero. Zgodba se dogaja v letih osemdeset v Londonu, kjer se trije protagonisti borijo, da bi se uveljavili. Med njimi je tudi front man »gipsy punk« skupine Gogol Bordello Eugene Hutz. Skorajda istočasno bodo v sinji dvorani Excelsior predvajali Rossellinijev **Viaggio in Italia**, ob 22.30 pa tri Koeppove krajše posnetke **Madchen in Wittstock**, **Wieder in Wittstock** in **Leben und Weben**.

Tudi letos bo nekaj slovenskih režiserjev sodelovalo na festivalu. Jan Cvitkovič bo na primer jutri ob 20. uri v kinu Excelsior tekmoval s svojim kratkim filmom **Vem**, Filip Robar Dorin pa se bo v torek 20. januarja ob 15.30 predstavil z dokumentarcem **Veter se požvižga**, ki se pogloblja v nelahke slovensko-italijanske odnose ob prvi obletnici padca meje. Sicer so vsi filmi vključeni v sklop Zone di Cinema, ki se pogloblja v naš prostor, izredno vabljivi. Tako je na primer tudi animirani kratkometražec **Kdo je Rdeča kapica**, ki ga je novinarka Eva Ciuk posnela med razseljenimi kosovskimi Romi.

V osmih dneh bo publika lahko izbirala med 150 filmi, ki so vsak po svoje zanimivi in vredni ogleda. Omeniti velja mogoče film **Tulpan** kazaškega režiserja Sergeja Dvorcevoja ali hudomušni **Wolke 9**, **Turnejo** Gorana Markovića, **Rata neće biti!** Danieleja Gaglianoneja, pa še koprodukcijo med zahodnim in vzhodnim svetom **Svetat e goljam i spasenie debno otvsjakade** z Mikijem Manojlovičem.

NABREŽINA - Drevi ob 20.30 v dvorani I. Gruden

Filmsko doživetje z uspešnico Petelinji zajtrk

V dvorani Igo Gruden v Nabrežini se nadaljuje niz filmskih četrtkov v priredbi Mladinskega krožka SKD Igo Gruden in v sodelovanju z goriškimi Kinoateljstvi. Drevi bo ob 20.30 na sporedu celovečerni film **Petelinji zajtrk** v produkciji Arsmédie. V letu 2008 si je film v slovenskih kinodvoranih ogledalo skoraj 185 tisoč gledalcev, kar je absolutni rekord za slovensko filmsko produkcijo.

Film je režiral Marko Naberšnik, ki je študiral na ljubljanski AGRFT in je najprej začel delovati na področju kratkih filmov ter televizije; s **Petelinjim zajtrkom** pa se je prvič približal celovečercu. 35-letni Mariborčan je priredil roman Ferija Lainščka, s tem da je ohranil intimistični humor izvirnika in dokazal izjemno spretnost v režiranju igralcev. Rezultat je sentimentalna komedija, ki z občutkom, a obenem kritično gleda na podeželsko stvarnost.

Vse to je pripomoglo k temu, da si je **Peteli-**

nji zajtrk nabral kopico nagrad na 10. Festivalu slovenskega filma: najboljša režija, scenarij, igralce protagonist - Vlado Novak, nagrada publike in nagrada revije Stop za najboljšega igralca leta - Pia Zemljič. K tržnemu uspehu filma je brez dvoma pripomogla tudi prisotnost pop zvezde Severine, ki s svojim čarom predstavlja dodatno vrednost filma.

Zgodba se dogaja v avtomehanični delavnici na podeželju, kjer se Djuro zaposli kot vajenec pri mojstru Gajašu, starejšemu lastniku delavnice. Tiho življenje mladega vajenca razburka prihod temnolase lepote Bronje, sicer poročene z Lepcem, lokalno barabo in vodnikom. Bronja in Djuro se spustita v tvegano ljubezensko razmerje, ki pa okolici ne ostane skrito. Medtem tudi Gajaš goji ljubezenske fantazije. Sanja o Severini, znani pop pevki, ki se na svoji glasbeni turneji ustavi v mestu. Ko se ponudi priložnost, da jo sreča v živo, njegovo srce vztrepeta.

KRIŽ - V župnijski cerkvi

Božični koncert ob koncu praznikov

Slomškovo društvo in župnijska skupnost Sv. Križ prirejata jutri ob 20. uri v župnijski cerkvi božični koncert ob zaključku božičnih praznikov. Gosta večera bosta mešani pevski zbor Lojze Bratuž iz Gorice pod vodstvom Bogdana Kralja ter domači otroški pevski zbor Friderik Baraga, ki ga vodi sestra Angelina Šterbenc.

Mešani pevski zbor Lojze Bratuž deluje v Gorici že od leta 1951 in nosi ime po glasbeniku, ki je v dobi fašizma svojo ljubezen do slovenske pesmi plačal z življenjem. V vseh teh letih je zbor redno nastopal v deželi Furlaniji-Juljski krajini, po Sloveniji, Hrvaški, Franciji, Švici, Češki, Nemčiji in Avstriji. Zborovski sestav so vodili profesorji Mirko Filej, Ivo Bolčina, Stanko Jericijo in Stojan Kuret, sedaj pa vestno sledi taktirki Bogdana Kralja. Pod njegovim vodstvom je zbor v zadnjih letih nastopil tudi na raznih tekmovanjih. Tako si je leta 2003 prislužil odličje na deželni reviji Corovivo, leta 2004 srebrno plaketo ter posebno priznanje za najboljšo izvedbo ljudske pesmi na tekmovanju v Postojni, leta 2006 prvo mesto in Grand Prix mesta Azzano Decimo na tekmovanju ljudske pesmi v Azzanu Decimu, leta 2007 srebrno plaketo mesta Maribor na tekmovanju Naša pesem 2007, marca letos pa še zlato odličje na mednarodnem tekmovanju v kraju Riva del Garda. Zbor goji klasično polifonijo, slovensko ljudsko in umetno pesem, veliko pozornosti pa posveča tudi slovenskim sodobnim skladateljem.

V kriški cerkvi bo jutri, ob 20. uri zbor izvajal pesmi *Slovenski božič* kantata za soliste, zbor in orgle Matije Tomca, *Bila je noč* Ubalda Vrabca, *Ena lučka* Lojzeta Bratuža, *Božična noč* Zorka Hareja, *Sveta noč* Adija Daneva in ljudsko iz Podutane *Te dan je usega' veselja*.

Domači otroški zborček pa bo publiko potregel s prelepimi božičnimi melodijami *Božično* Matije Tomca, *Tam stoji pa hlevček* Mirjam Tozon, *Otroci veselja* Alojza Mihelčiča, *Naša srca so jaslice* Franca J., *Balado o božični noči*, ki jo je napisal Anton Aškerc za kriške ribiče, ter *Kaj ste zvezdice kovali* Gačnika. Ob pesmih pa bodo poskrbeli še za prikupne recitacije.

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 15. januarja 2009

PAVEL

Sonce vzide ob 7.42 zatone ob 16.47 - Dolžina dneva 9.05- Luna vzide ob 22.30 in zatone ob 9.49

Jutri, PETEK, 16. januarja 2009

MARCEL

VREME VČERAJ: temperatura zraka 6,3 stopinje C, zračni tlak 1009,1 mb pada, veter 29 km na uro vzhodnik, vlaga 83-odstotna, nebo oblačno z dežjem, morje razgibano, temperatura morja 9,5 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 12. do sobote, 17. januarja 2009

Urnik lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Korzo Italija 14 - 040/631661, Oširek Vardabasso 1 - 040/766643, Ul. Flavia 39/C - 040/232253, Zgonik - Božje Polje 1 - 040/225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30

Korzo Italija 14, Oširek Vardabasso 1, Ul. Giulia 1, Ul. Flavia 39/C, Zgonik - Božje Polje 1 - 040/225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Giulia 1 (040/635368).

www.farmacisti Trieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Sette anime«.

ARISTON - 16.00, 18.30, 21.00 »Changeling«.

CINECITY - 15.50 16.45, 19.05, 20.00, 21.30, 22.20 »Sette anime«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Yes Man«; 18.15, 20.05, 22.00 »The Strangers«; 16.20 »Lissy principessa alla riscossa«; 18.05, 22.00 »Il bambino con il pigiama a righe«; 16.15, 18.10, 20.05 »Madagascar 2«; 15.50, 18.05, 22.10 »Natale a Rio«; 16.05, 20.00 »Il Cosmo sul como« 20.15, 22.00 »Come un uragano«.

EXCELSIOR - 16.15, 18.00, 19.45, 21.15 »Valzer con Bashir«.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.30, 18.00, 19.30, 21.00 »La rabbia di Pasolini«.

FELLINI - 17.00 »Mamma mia!«; 18.45, 22.15 »Come Dio comanda«; 20.20 »Si può fare«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.45, 18.35, 20.25, 22.15 »Yes Man«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.45, 18.35, 20.25, 22.15 »Un matrimonio all'inglese«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.45 »Lissy, principessa alla riscossa«; 18.15, 20.10, 22.00 »Il bambino con il pigiama a righe«.

KOPER - KOLOSEJ - 19.10 »Reci da«; 17.40, 20.00 »High school musical: Zadnji del«; 17.00 »Madagascar 2«; 19.00, 21.10 »Mamma mia«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.45, 18.35, 20.25, 22.15 »Magadascar 2«; Dvorana 2: 16.30, 20.15 »Come un uragano«; 18.20, 22.15 »Il Cosmo sul como«; Dvorana 3: 16.30, 20.15 »Natale a Rio«; 18.15, 22.15 »Twilight«; Dvorana 4: 17.00, 19.00, 21.00 »Sette anime«.

SUPER - Film prepovedan mladim pod 18. letom.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.40, 20.00, 22.10 »Sette anime«; Dvorana 2: 17.45, 20.10, 22.15 »Natale a Rio«; Dvorana 3: 18.00, 20.00, 22.00 »Yes Man«; Dvorana 4: 22.10 »Il Cosmo sul como«; Dvorana 5: 17.30 »Magadascar 2«; 20.00, 22.00 »La duchessa«.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
abonmajška sezona

Koprodukcija Slovensko stalno gledališče in Novi Zato.
Tamara Matevc

ZALJUBLJENI V SMRT

Posvečeno Fulviu Tomizzi ob 10-letnici njegove smrti.

Režija: Samo M. Strelec
Igrajo: Nikla Petruška Panizon, Romeo Grebenšek, Primož Forte, Lara Komar in Miranda Caharija.

Premiera (red A): **PETEK, 16. januar ob 20.30 v Mali dvorani SSG (z italijanskimi nadnapisi)**

OSTALE PONOVIŠKE ZA VSE ABONENTE S PREDHODNO REZERVACIJO:
petek, 23. januar ob 20.30, sobota, 24. januar ob 20.30 (z italijanskimi nadnapisi), nedelja, 25. januar ob 16. uri, petek, 6. februar ob 20.30 (z italijanskimi nadnapisi), sobota, 7. februar ob 20.30 (z italijanskimi nadnapisi), nedelja, 8. februar ob 16. uri, četrtek, 12. februar ob 19.30 (z italijanskimi nadnapisi), četrtek, 26. marec ob 19.30 (z italijanskimi nadnapisi), petek, 27. marec ob 20.30 (z italijanskimi nadnapisi), sobota, 28. marec ob 20.30 (z italijanskimi nadnapisi), nedelja, 29. marec ob 16. uri v Mali dvorani SSG.

Info in predprodaja: blagajna Slovenskega stalnega gledališča. Ponedeljek/petek (10.00/17.00), uro in pol pred pričetkom predstave. Brezplačna telefonska številka: 800214302

info@teaterssg.it - www.teaterssg.it

SKD IGO GRUDEN,
v sodelovanju s
KINOATELJEJEM,
vabi na ogled filma

PETELINJI ZAJTRK

(režija Marko Naberšnik),

danes 15. januarja ob 20.30
v društvene prostore.

Toplo vabljeni!

vojne in vojaške invalide, za slepe, gluho-neme in deportirance s stalnim bivališčem v Občinah Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor poskrbela Vsedržavno združenje vojnih in civilnih invalidov tudi na občinskem sedežu v Naselju sv. Mavra 124 - Sosljan v naslednjih dneh: v torek, 20. januarja, 17. februarja in 17. marca, od 14. do 15.30. Za dodatne informacije vam je na razpolago občinska socialna služba, tel.: 040-2017389.

PRIMORSKA POJE: pohitite s prijavo, sicer programska knjižica ob začetku Primorske poje ne bo pripravljena. Čaka nas razpored zborov po revijah, morebitne spremembe, glasbena in tekstovna lektura, popravki v tiskarni in sam tisk. Vsa ta opravila zahtevajo svoj čas. Pobrskajte za prijavnico, ki vam je bila poslana v začetku decembra, če ste jo založili pa jo snamite na naši spletni strani www.zpzz.si.

SKD IGO GRUDEN obvešča, da poteka v društvenih prostorih telovadba za dobro počutje (joga) po naslednjem urniku: ob ponedeljkih in sredo od 9. do 10.30 in od 10.30 do 12. ure, ob torkih od 10.30 do 12. ure in tudi popoldan: ob ponedeljkih od 18. do 19.30 in ob sredo od 19. do 20.30.

ODBORNIŠTVO ZA MLADINSKO POLITIKO OBČINE DOLINA organizira v četrtek, 22. januarja, ob 20. uri na Županstvu, 3. sejo usklajevalne skupine mladih v Občini Dolina (Forum mladih). Vsi mladi od 14. do 30. leta ter predstavniki enake starosti mladinskih organizacij, predstavniki kulturnih, športnih in rekreativnih društev, ki delujejo na ozemlju Občine Dolina in bi se radi vključili v načrtovanje dejavnosti za mlade v Občini, so vabljeni, da se udeležijo sestanka. Za morebitna pojasnila obrnite se na občinski Urad za kulturo in šole, na tel. št. 040-8329281/213/282.

VIŠJEŠOLSKA KLAPA IN MLADI POSRUCU POZOR! AŠD-SK BRDINA organizira za vas zabaven smučarski tečaj s kratkimi smučmi z UPS tehniko. Prepustite se užitek in novim izkušnjam na snegu pod vodstvom naših izkušenih trenerjev. Tečaji bodo v Forni di Sopra vsako nedeljo. Organiziran je avtobusni prevoz. Ne izgubite priložnosti za drugačen nedeljsko zabavo in za vse informacije takoj pokličite na številko 340-1653533 in ne bo vam gotovo žal!

SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ obvešča, da 28. januarja je sklican Deželni svet SSO, ki bo potekal v dvorani pevskih zborov v Devinu ob 19. uri v prvem in ob 20. uri v drugem sklicu.

OBČINA DEVIN - NABREŽINA obvešča kulturna in športna združenja, društva in krožke, ki imajo sedež v Občini ter tiste, ki delujejo v prid krajevnega prebivalstva, da lahko predložijo prošnjo za prispevek za redno delovanje v letu 2008 na kulturnem in športnem področju. Prošnje, opremljene s predvideno dokumentacijo, je treba predložiti do petka, 30. januarja. Obrazce bo mogoče dvigniti v Uradu za šolstvo in kulturo v Občinski knjižnici v Nabrežini, št. 102, s sledečim urnikom: ob ponedeljkih in sredo 9.00-12.00 in 15.00-17.00, ob torkih, četrtek in petkih 9.00-12.00. Info: Urad za kulturo, šport in prosti čas, Nabrežina št. 102, tel. št.: 040-2017370.

OBČINA DEVIN - NABREŽINA obvešča, da se je začelo predpisovanje otrok v občinska otroška vrtca v Šempolaju in Sosljanu za šolsko leto 2009/2010. Prošnje za predpis je treba predložiti občinskemu uradu za šolstvo in kulturo v prostorih občinske knjižnice v Nabrežini, do 30. januarja 2009. Obrazci so na razpolago v zgoraj navedenem uradu ter v obeh sekcijah otroškega vrtca. Za informacije je na razpolago isti urad, telefonska številka 040-2017370-375.

AŠD-SK BRDINA organizira ob nedeljah avtobusni izlet v Forni di Sopra. Odhod avtobusa na parkirišču glavnega križiš-

ča na Opčinah ob državni cesti 202 ob 6.30. Za informacije in prijave pokličite na tel. št. 3488012454.

UPRAVA OBČINE DOLINA daje na znanje kulturnim, športnim in rekreacijskim društvom, ki imajo sedež in delujejo na občinskem ozemlju, da rok za predložitev prošnje za dodelitev občinskih prispevkov za leto 2009 zapade 31. januarja, ob 12. uri. Obrazci za predložitev prošnje so na razpolago v uradu za kulturo občine Dolina ali na spletni strani občine »http://www.sandorligo-dolina.it«. **ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA** pripravlja novo monografijo o kriškem slikarju Albertu Sirku in poziva vse tiste, ki imajo kakršnokoli njegovo delo, fotografijo ali koristen podatek, da se oglasio na tel. številko 040-368892 ali 339-1564147 (Alina Carli) oz. naj pošljejo mail na info@ztt-est.it.

OBČINA DOLINA v imenu Odborništvu za šolstvo in Socialo obvešča družine bivaljce v občini, katerih otroci obiskujejo obvezne šole, da je v uradu za šolstvo in na spletni strani www.comune.sandorligo-della-valle.ts.it na razpolago obrazec-prošnja za denarni prispevek za nakup šolskih knjig in drugih didaktičnih pripomočkov za leto 2008/09. Prošnjo lahko predstavijo učenci s stalnim bivališčem v občini, ki so redno vpisani v OŠ, v nižjo srednjo šolo ali v prvi razred višje srednje šole. Družinsko enakovredno ekonomsko stanje ne sme presegati 15.493,71 evrov. Prošnja mora biti predložena do 6. februarja do 12. ure.

TEČAJ ZA ZAROČENCE: tečaj bo potekal v prostorih Marijanišča pod vodstvom gospoda Bedenciča. Ker je to edini slovenski tečaj v zamejstvu, so vsi, ki se želijo poročiti v cerkvi, vabljeni, da se ga udeležijo. Tečaj želi prispevati k kvalitetnejšemu življenju v dvoje, ovrednotiti pomen družine ter z spodbujanjem življenjskega optimizma, prispevati k oživiljanju naše narodne skupnosti. Prvo srečanje bo v sredo 11. februarja, ob 20.30. Skupaj bo sedem srečanj. Srečanja bodo enkrat tedensko in to ob sredo. Ostale podrobnosti dobi vsak pri prvem srečanju.

Priveditve

SKD IGO GRUDEN v sodelovanju s Kinoateljejem, prireja niz filmskih četrtkov. Naslednji filmski večer bo danes, 15. januarja, ob 20.30, ko bo na sporedu »Petelinji zajtrk« (režija M. Naberšnik). Toplo vabljeni!

SLOMŠKOVO DRUŠTVO iz Križa in župnijska skupnost, vabita na božični koncert v petek, 16. januarja, ob 20. uri v župnijsko cerkev v Križu. Nastopil bo MPZ Lojze Bratuž iz Gorice, dirigiral bo Bogdan Kralj. Toplo vabljeni!

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM vabi v soboto, 17. januarja, v dvorano Finžgarjevega doma na ogled predstave »Zavratne igre« Evgena Ionesca. Izvajajo gojenci tretjega letnika gledališke šole Studio Art. Režija Boris Kopal. Začetek ob 20.30.

KD SLOVENEK in župnijska skupnost iz Boršta in Zabržca vabita v soboto, 17. januarja v Boršt na praznovanje zavetnika sv. Antona. Ob 17. uri bo v vaški cerkvi slovesna sv. maša, ki jo bo daroval tržaški škof Evgen Ravignani. Kulturna prireditev je prenesena na kasnejši datum zaradi boleznih nastopajočih.

BOŽIČNI KONCERT V STOLNICI SV. JUSTA - Zveza cerkvenih pevskih zborov vabi na »Tradicionalni božični koncert« v stolnici sv. Justa v Trstu, ki bo v nedeljo, 18. januarja, ob 16. uri. Koncert bodo oblikovali MePZ Lipa - Bazovica pod vodstvom Tamare Ražem, MoPS Sv. Jernej - Opčine pod vodstvom Mirka Ferlana in MePZ Sv. Jernej - Opčine pod vodstvom Janka Bana. Pri orglah Tomaž Simčič. Božično misel bo podala prof. Majda Cibic.

V BAMBIČEVI GALERII (Opčine, Proseška ul. 131) bo razstava Štefana Grgiča - Kraji duha odprta do 23. januarja 2009. Ogled od ponedeljka do petka med 10. in 12. uro ter od ponedeljka do sobote med 16. in 18. uro.

Mali oglasi

IŠCEM rabljene otroške smuči, 70 cm, tudi brez priključkov. Tel. 3497833189.

NA OPČINAH dajem v najem prostor 85 kv.m. v Alpinski ulici 87. Za informacije pokličite na tel. št. 338-1966768 ali 340-3338082.

NIJVO na kmetijskem področju v dolinski občini kupim, max 1000 kv.m. Tel. 338-5837604.

PRODAM železne cevi, (od 2 do 5 m dolžine, od 3 do 10 cm debelosti). Tel. 040-280910.

PRODAM »pick-up« mitsubishi L200, zeleno/sive barve, letnik 2002 s štirimi vrati, v odličnem stanju. Klicati med. 17. in 20. uro na št.: 333-8444169.

Poslovni oglasi

ODDAM MAJHNO TRGOVINO na Opčinah.

Tel.: 040-215188

SOCIALNA ZADRUGA IŠČE vzgojitelj z učiteljskim višješolskim naslovom in izkušnjami na vzgojnem področju za vzgojne servise. Območje tržaška pokrajina. Dobro znanje slovenskega jezika. Poslati curriculum v italijanščini na fax 040-232444.

Osmice

OSMICO smo odprli pri Batkovich, nudimo domače prigrizek. Repen 32, tel.: 040-327240.

OSMICO je odprla Nataša Pernarčič, Medjavas 21.

PAHOR MARIO je v Jamljah odprl osmico. Toči belo in črno vino ter nudi domače prigrizek.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM BAJTA, SALEŽ ŠT.108, je zopet odprt od četrтка do nedelje od 10.00 do 24.00. Obiščite tudi novi sedež prodaje domačih pridelkov in mesnin. Vabljeni!

040/2296090

Prispevki

V spomin na Marčela Čuka - Škeletovega darujeta Sonja in Olga - Gržetova 40,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlih v NOB v Trebčah.

† Zapustila nas je

Ana Hervatin vd. Sereni

Žalostno vest sporočata

sin Michele in sestra Ivanka z družino

Pogreb bo v soboto, 17. januarja ob 10.20 v ulici Costalunga

Trst, 17. januarja 2009

15.1.2008

15.1.2009

Ko tvoje želimo si bližine, gremo tja, v ta mirni kraj tišine. Tam srce se tiho zjoče, saj verjeti noče, da te več med nami ni.

Čprav tvoj glas se več ne sliši, beseda tvoja v nas živi, povsod te čutimo mi vsi... Med nami si!

Vittorio Frandoli

Hvala za tvoj nasmeh.

Maša za pokojnika bo danes ob 18. uri v cerkvi v Nabrežini.

Tvoji najdražji

Nabrežina, 15. januarja 2009

Pogrebno podjetje Sant'Anna - Nabrežina

Šolske vesti

DNEVI ODPRTIH VRAT po posameznih Otroških Vrtcih Didaktičnega ravnateljstva v Nabrežini, se bodo vršili danes, 15. januarja, po sledečih urnikih: OV Devin, od 11. ure do 12. ure, OV Mavhinje od 11. do 12. ure, OV Nabrežina, od 11. do 12. ure.

LICEJ FRANCETA PREŠERNA prireja informativni dan za dijake tretjih razredov nižjih srednjih šol ter njihove starše in sicer v petek, 16. januarja 2009, od 18. do 20. ure.

PEDAGOŠKI IN DRUŽBOSLOVNI LICEJ ANTONA MARTINA SLOMŠKA vabi dijake tretjih razredov nižjih srednjih šol in njihove starše na dneve odprtih vrat, in sicer v petek, 16. januarja, od 17. do 19. ure in v nedeljo, 18. januarja, od 10. do 12. ure. Vljudno vabljeni!

RAVNATELJSTVO DPZIO »JOŽEF ŠTEFAN« obvešča, da so profesorji vsako jutro na razpolago staršem in učencem tretjih razredov nižjih srednjih šol za katerokoli pojasnilo in zvezi s študijem na tem zavodu. Po predhodnem dogovoru je možno tudi popoldansko srečanje za pogovor in ogled naših laboratorijev in delavnic.

Izleti

KRUT obvešča udeležence izleta v Brescio na ogled razstave »Van Gogh - risbe in slike«, da je odhod avtobusa v soboto, 17. januarja, ob 6. uri s Trsta, trg Oberdan, izpred Deželne palače. Prosimo za točnost!

IZLET SPDT PO TRŽAŠKI OKOLICI SPDT organizira v nedeljo, 18. januarja, izlet po Tržaški okolici. Zbirališče v Trebčah, pri spomeniku ob 9.00 ur. Krožna pot od trebenskega Kala, proti Frankovcu, čez mejo do nekdanje smodnišnice, velikega kraškega brezna - Golokratne jame, Gropade in po stari poti nazaj v Trebče, bo trajala približno štiri ure. Udeleženci naj imajo s seboj veljaven osebni dokument. Vabljeni člani in prijatelji navarve!

SESTRE IZ SV. KRIŽA PRI TRSTU organizirajo v soboto, 31. januarja, ogled zanimivih jasic v cerkvah v Postojni, Ljubljani, Dravljah in Črnučah, kjer bo tudi kosilo. Kosilu bo sledil obisk Kamnika in če bo čas dopuščal tudi Kranja. Če

KNJIGOVODJA M/Ž

Zaposlimo zanesljivega in odgovornega knjigovodjo. Od kandidatov/kandidatki pričakujemo: višješolsko ali univerzitetno izobrazbo, izkušnjo v knjigovodstvu, dobro poznanje področja interne revizije ter znanje zakonodaje in računovodskih standardov; zaželeno je natančnost, organiziranost, samoiniciativnost, doslednost.

Kandidati bodo pošiljali življenjepis na redakcijo Primorskega dnevnika na naslov ul. Montecchi, 6 Trst 34137 pod šifro "KNJIGOVODJA"

na izleta 35,00 evrov. Za vpis in podrobnejše informacije pokličite na tel. številko 040 220693 ali 347-9322123.

VABIMO vas na potovanje v južno Turčijo in na Ciper po poteh sv. Pavla od 20. do 29. aprila. Za informacije: uprava Novoga glasa v Gorici, tel. 0481 533177, uredništvo v Trstu 040 365473, g. Jože Markuža, 040 229166.

Obvestila

ZARADI SLABEGA VREMENA in tehničnih problemov, se bo zbiranje odpadkov, ki bi se moralo vršiti v četrtek, 8. januarja 2009 steklo/plastika/pločevinke (rumena kanta) Domjo, Lakotiče in Pulje se bo nadoknadilo danes, 15. januarja, popoldan.

AO SPDT vabi na tečaj turnega smučanja, ki se bo vršil 16., 18. in 25. januarja. Na razpolago je še nekaj mest. Informacije in prijave na tel. št. 338-6100412 (Tibor) ali piši na ao@spdt.org.

AŠD MLADINA obvešča, da se prične smučarski tečaj za »babyje« v soboto, 17. januarja, na Trbižu, pod vodstvom smučarskega učitelja Tomija Omeja. Za informacije in prijave pokličite na tel. št. 040-220718 ali 338-6376575.

SMUČARSKI ODEK SPDT prireja ob sobotah celodnevne smučarske tečaje za osnovnošolsko mladino z avtobusom od 17. januarja do 7. februarja. Za informacije in prijave pokličite na ZSSDI, tel. 040-635627.

SOCIALNO SKRIBSTVO občin Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor, ter Zadruga »La Quercia«, v sodelovanju s KRK »Dom Briščiki«, organizirajo v veliki dvorani zgoraj omenjenega društva, v Briščikih, št. 77 (Občina Zgonik) v soboto, 17. januarja, ob 15.30, »Tekmovanje v risanju«, ter ob 16.30 predvajanje risanke »Bee Moovie« (v ital. jeziku, 90 min). Prost vstop. Vsi toplo vabljeni!

VZPI ANPI Prosek-Kontovel in Mladinski Krožek Prosek-Kontovel v sodelovanju s krajevno skupnostjo Štorje in Občinsko organizacijo borcev za vrednote NOB Sežana, vabijo na komemoracijo pred spomenik padlega partizana Marjana Štoke v Štorje, ob 65-letnici usmrtnitve, v soboto, 17. januarja, ob 11 uri. Sodelujejo govorniki: predsednica krajevnne skupnosti Štorje Podgoršek Ivica, vzgojiteljica OV Marjana Štoke s Proseka-Kontovela Beti Starc, ter kulturne ustanove: recitatorji krajevnne skupnosti Štorje, Godbeno Društvo Prosek, MPZ Vasilij Mirk s Proseka-Kontovela, ŽPZ s Proseka-Kontovela ter skavti in taborniki.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 19. januarja, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 v Trstu, na predavanje »Prva svetovna vojna in Slovenci«. Govoril bo mag. Renato Podberšič ml., ki bo obenem predstavil knjigo Dnevnik desetnika Karla Jurca (Mladika, 2008). Začetek ob 20.30.

MLADINSKI ZBOR IGO GRUDEN iz Nabrežine, ki ga vodi Mirko Ferlan, vabi mlade od 3. razreda OŠ do vključno 2. nižje. Vaje so v društvenih prostorih vsako soboto od 17. do 18. ure.

O.N.A.V. - tržaška sekcija italijanskega združenja pokaševalcev vina prireja v torek, 20. januarja, ob 20.15 na svojem sedežu na Lonjerski cesti št. 267 degustacijo vitovske. Vabljeni vsi člani in prijatelji! Zaželjena je predhodna prijava na tel. 333-4219540.

OBČINA DEVIN-NABREŽINA sporoča, da bo za izdajo vozovnic za javni prevoz po znižani ceni za civilne, delovne ter

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - Režiser Samo M. Strelec o drami Zaljubljeni v smrt

Na odru se prepletajo intimna, politična in splošna slovenska zgodba

Navdih je povzet po Tomizzovem romanu, Tamara Matevc je napisala delo, osredotočeno na pripovedovanje Eme Tomažič

Z režiserjem igre Zaljubljeni v smrt Samom M. Strelcem sva se srečala v tržaškem Kulturnem domu. Bledo se me je spomnil, saj sem z njim opravil intervju, ko je režiral Turrinijev Alpski žar. Spregovorila sva o burji in njenih značilnostih. Strelec in avtorica drame Zaljubljeni v smrt Tamara Matevc, ki sodeluje pri predstavi tudi kot dramaturginja, sta želela поблиže spoznati Trst, torej okolje dogajanja. V mestu sta se srečala z burjo, ko butne v ulice in zaustavlja hojo mimosoidih kot nevidna roka. Nato sva spregovorila o predstavi.

Bralcem bo bolj jasno, za kaj gre, če povemo, da avtorski projekt Tamara Matevc Zaljubljeni v smrt govori o tragični ljubezni med Danico Tomažič in Stankom Vukom ter o Tomažičevi družini nasploh. Zgodbo poznamo tudi iz romana Fulvia Tomizze Mladoporočnica iz Ulice Rossetti. Tržaški Slovenci vemo še za različne variante in seveda uganke, kot je skrivnostna smrt mladega para.

V bistvu je to tema dela. Mislim, da je o zgodbi napisal igro tudi Tone Partlič in sicer Deni me kakor pečat na srce svoje (1991). Očitno zanima zgodba tudi Slovence v matici. Naj dodam, da gre tokrat za novo dramatisacijo, ki črpa inspiracijo po Fulviu Tomizzi. Tamara Matevc je dejansko napisala samostojen tekst. Njena drama je avtonomna, ne obnavlja Tomizzovega romana, ki služi kot vzgib. Zato si delo zasluži samostojen naslov.

Zgodba sama po sebi odpira veliko vprašanj in torej tudi dramskih obdelav. Tu so vprašanje ljubezni, vprašanje o odnosih med ljudmi z različnimi idejami in ideologijami, vprašanje odnosov med Slovenci in Italijani na kontaktnem prostoru. Kakšno smer ste izbrali? Vuk je bil pesnik in prodoren intelektualca, skratka, kaj ste najbolj osvetlili?

Ko sva se z Markom Sosičem pogovarjala o tem, kaj bi lahko delal v Trstu, sem se zavzemal za tematiko, ki bi bila vezana na Trst. Bilo naj bi to nekaj vašega in našega, nekaj »zamejskega«. Imel sem veliko željo delati nekaj, ki naj raste iz tega prostora. Ni mi šlo za kakega Becketta. Želel sem si zgodbo iz zamejstva. Spomnil sem se, da sem pred tolikimi leti prebral roman o Stanku Vuku in Danici Tomažič, potem pa nanj pozabil. Predlagal sem Mladoporočnica iz Ulice Rossetti. Poklical sem Sosiča, ki je bil navdušen nad mislijo, da greva v ta naslov. Dodal sem, da je potrebna nova dramatisacija. S Tamaro Matevc se že nekaj let poznavata in sem jo predlagal kot avtorico. Ona je res napisala prizor in pokazala, kako si zamišlja zadevo. V bistvu gre za to, da mati Ema Tomažič pripoveduje gledalcem zgodbo in torej to, kako je bilo in kaj se je zgodilo. Kot se štorija razvija v mamini pripovedi, tako lahko gledamo fragmente iz življenj protagonistov.

Tekst srečno razvije vse tri osnovne zgodbe hkrati: intimno zgodbo Danice in Vuka, sledi ji politična zgodba. Gre pač za vprašanje, kaj pomeni biti levičar. Vuk je bil krščanski socialist, Daničin brat Pinko se je zavzemal za drugo opcijo. Tretja raven je usoda Slovencev pod fašizmom. Zgodba se odvija paralelno na vseh teh treh ravneh in se konča s smrtjo. Gledališniki seveda ne moremo trditi, da smo lastniki neke zgodovinske resnice. Ne moremo dati odgovora na to, kdo je Vuka in Danico ubil. Vprašanje presežemo z ugotovitvijo v tekstu, da ni važno kdo, ampak ... s tremi pikicami.

Zgodba je zanimiva v svojem domačem kontekstu, kot ste jo vi postavili. Dejstvo pa je, da v določenem obdobju v Sloveniji ni bila razpita. Sam Vuk je bil podcenjen intelektualca in pesnik, čeprav je imel in ohranjal svojo miselno in umetniško moč. Njegove pesmi pa vendarle najdemo v antologiji-manifestu slovenske avantgarde 57 pesmi od Murna do Hanžka. Morda je vaši, mlajši, generaciji vse to že nekoliko tuje.

Režiser se je v dogovoru z umetniškimi vodjo Sosičem želel posvetiti tematiki, vezano na Trst

KROMA

Kot ne-zamejec ne morem v vse niše dogajanja. V teh mesicah, ko se z zadevo ukvarjam, pa sem začutil, da sta Danica in Stanko pri vas pomembna tema. Na nek način je to mit. V igri je očitna Vukova intelektualna in umetniška potencia. Nedvomno je bil intelektualno izredno razgledan in obenem močan pesnik, čeprav je bil »zafkrnjen« karakter. Kot takšen je antipod Pinku Tomažiču, ki je dokaj različen od njega. Ta simbolni nivo odkriva razklanost na dvoje, ki jo Slovenci doživimo vsaka štiri leta na volitvah. Omenjena tema je danes aktualna v sami matici in to na način: kateri so »naši« in kateri so »vaši«. Gre za paradigmatični primer mita nekega naroda. V tem smislu je delo obče slovensko.

Tomizza je pri tej zgodbi poudaril še drugo razklanost. Za del Trsta je zgodba mit, drugi del (italijanski) pa je enostavno ne pozna. To je bil ver-

jetno tudi vzgib, da se je Tomizza zaljubil v zgodbo. Gre za dodaten aspekt neke širše drame.

Dodal bi še to: zanimivo je, da mora italijanski avtor, čeprav je po rodu iz Istre, seznaniti širše slovensko bralstvo s tem mitom, kar je roman Mladoporočnica iz Ulice Rossetti dejansko naredil.

V Sloveniji so bile v določenem obdobju pač nekatere teme zamolčane ali pa potisnjene na rob. Pomislimo na TIGR in na same bazoviške junake.

Zdi se, kot da bi zamudili neka desetletja.

Tako je. V drami pa, kot ste dejali, poudarjate tudi poetske razsežnosti. Naglasiti moramo, da se dejanje odvija na novem »malem« odru Kulturnega doma.

Beseda mali je reduktivna. Oder je lep. Širok je kot tisti v Mestnem gledališču ljubljanskem. Ni to tipičen mali oder

z malo sobico. Gre za pomembno pridobitev. Prostor za sto ljudi je dovolj intimen, na odru pa je bilo možno zgraditi popolno predstavo s svojo scenografijo in podobnim. Glede igre pa naj rečem, da gre v začetku za odnos med moškim in žensko. Ljubezensko razmerje je lepo, poetično, romantično. On je pesnik, ona prelepa mlada ženska, radoživ. Pri tem so prisotne še vse travme, ki jih nek odnos lahko prinese. Zgodbo se da brati na vseh nivojih: od osebnega in intimističnega do tistega, o katerem sva prej govorila in to tudi v zvezi z nacionalnostjo in ostalim. Publika bo lahko stopala v štorijo skozi različna vrata. Nekateri bodo obudili zgodovinski spomin, drugi bodo gledali intimistično zgodbo dveh zaljubljenih ljudi. Igro zaključimo s tem, da odpremo vprašanje asimilacije, jezika, dvojezičnosti.

Kako bi ali bo gledal to igro gledalec s Ptujca?

Vprašanje je zanimivo. Mislim, da bomo gostovali po Sloveniji. Iskreno povedano: nek Mariborčan ali Ptujčan lahko zgodbo odlično spremlja na osebnem nivoju in to v smislu psihološkega realizma. Konotacije »zamejskosti«, ki je v igri prisotna, pa Ptujčan ne more natančneje čitati. To ni njegova tema, kar me seveda posebej radosti. Želel sem si delati v Trstu, ker verjetno gledališče danes premalo govori o času in prostoru, kjer nastaja. Mi kažemo slovenske izdelke v Argentini, kar pa je v bistvu kulturni turizem. Jaz zelo dobro razumem Igorja Samoborja, ko pravi, da lahko reče »ljubim te« samo v slovenščini. On ne more biti nemški igralec, ker ne čuti nemške duše. Kulturniška želja, da bi šli gostovat v London, na Japonsko in drugam, je neka mašinerija turizma in marketinga. Gledališče je treba delati za ljudi, katerim je namenjeno: tu in zdaj. To pa tako, da lahko našo zgodbo posrka v vseh njenih segmentih samo zamejec. Tako se mi zdi prav.

Večji kot postaja svet, bolj bomo poudarjali krajevne dragocenosti.

Točno tako. Če v globalističnem smislu kažem zgodbo, o kateri je govor, na Japonskem, lahko rečemo o Vukovi drami, da je lepo odigrana, da je scena lepa, skratka, rečemo nekaj, kar je obče. Kar pa je obče, je nekako brez veze. Zanimivo je specifično. Človek se mi zdi zanimiv v svoji specifičnosti in ne v tem, da je on obče lep, obče moder itd. Univerzalnega človeka od Da Vincija verjetno več ni.

Ace Mermolja

ZAGREB

Umrli kipar Dušan Džamonja

Svetovno znani hrvaški kipar Dušan Džamonja je umrl včeraj v Zagrebu v 81. letu, so poročali hrvaški mediji.

Njegova monumentalna dela so bila razstavljena, med ostalimi, v londonskem Regent's Parku, na pariškem Place de Vendome, na libnonski Placa de Commerce, ter pred palačo pravde v Bruslju. Džamonja, ki je bil učenc hrvaških umetniških velikanov Vanje Radauš, Frane Kršinića in Antuna Augustinčića, je zaslovel po svojih monumentalnih abstraktnih skulpturah, ki so imele arhitektonske dimenzije. Najrajši je oblikoval bronco, železo, korten čelik in aluminij.

»Za razliko od zelo uveljavljenih arhitektov, kot sta Daniel Libeskind ali Frank Gehry, ki ustvarjajo arhitekturo kot skulpturo, jaz delam skulpturo kot arhitekturo in je lahko povečam do ogromnih dimenzij, s tem pa dosegam monumentalnost še na mizi, na kateri rišem,« je pred leti izjavil Džamonja. Med ostalimi je imel načrte za spomenike žrtvam Auschwitza in Dachaua. Vrata svetovne scene mu je odprlo sodelovanje na Bienalu v Benetkah leta 1960, ko je razstavil skulpture od lesa in žebeljev. »Klasik moderne avantgarde,« kot so ga imenovali v Zagrebu, pa je oktobra lani imel retrospektivno razstavo v Zagrebu, ob 80. rojstnem dnevu, ki je bila tudi predlog za donacije hrvaški prestolnici.

Džamonja se je rodil 31. januarja 1928 v Strumici v Makedoniji, diplomiral je na zagrebški akademiji likovnih umetnosti. Razstavljal je od leta 1954, v Vrsarju pa je urejen spominski kompleks njegove hiše z ateljejem in parkom. (STA)

Primer Fritzl na odrskih deskah

Gledališčnik z Dunaja Hubsi Kramar je v ponedeljek napovedal gledališko igro, ki se bo osredotočila na primer Josefa Fritzla, Avstrijca, ki je več kot 24 let v ujetništvu zadrževal lastno hčer, s katero je spočel tudi sedem otrok, poroča nemška tiskovna agencija dpa. Kot je dejal, želi s tem na enem mestu podati satirično kritiko avstrijske družbe. Kramar bo igro poimenoval »kletna žajfnica«, v kateri bo prikazano »vse, kar ste želeli izvedeti o Fritzlavih«. »Nižje ne moreš pasti,« je Kramar zapisal na domači spletni strani o tej satirični igri z naslovom Gostišče Fritzl (Pension Fritzl), ki bo na sporedu dunajskega gledališča 3raum od 23. februarja. »Igra Fritzlovega dejanja ne bo poveljevala,« je dejala odgovorna za stike z javnostmi v gledališču Gabriele Mueller-Klomag, »temveč bo kritizirala družbo, v kateri se nekaj takšnega lahko zgodi.«

Predstava bo na sporedu predvidoma vzporedno s sodno obravnavo Josefa Fritzla, ki se bo začela marca. V predstavi se ne bodo pojavili le liki Fritzla in njegovih družinskih članov, pridružila se jim bo še pošast Fritzlstein. Z Gostiščem Fritzl bo Kramar zagotovo utrdil svojo podobo »enfant terrible« dunajske gledališke scene. Obtožnica, ki jo je tožilstvo vložilo na sodišču proti Fritzlu, je dolga 27 strani in Fritzla bremeni šestih kaznivih dejanj. Leta 1996 naj bi umoril svojega novorojenega otroka, saj mu je odrekel nujno zdravniško pomoč, čeprav je vedel, da s tem ogroža njegovo življenje. Poleg tega naj bi svojo hčer od leta 1984 do leta 2008 zadrževal v ujetništvu. Skupaj s tremi otroki naj bi jo zadrževal v prostoru brez dnevne svetlobe in dotoka svežega zraka ter jim grozil, da jih bo, če bodo poskušali pobegniti, zastrel s plinom ali razstrelil. (STA)

STALNO GLEDALIŠČE FJK - Ansambel Rondò Veneziano

Dopadljiva glasba

Skupina izvaja mešanico klasične in pop glasbe - Zasedena oba tržaška koncerta

Minilo je preko dvajset let, odkar je skupina Rondò Veneziano doživela zlato dobo svojih največjih uspehov, čas pa ni izbrisal prepoznanih sledi, ki jih je skupina na svojevrstni način vtisnila v zgodovino italijanske glasbe. O priljubljenosti znanega orkestra, ki v stilnih kostumih izvaja kipeče in bolj nostalgično-sentimentalne skladbe, v katerih se nekatere stilne značilnosti baroka in klasike spajajo z modernimi ritmi in glasbami, je govorno pričal odziv publike, ki je napolnila dvorano gledališča Rossetti ob izrednem, dvodnevem gostovanju skupine v Trstu. Vključitev teh dveh večerov v niz koncertnih ponudb Stalnega gledališča FJK je predstavljala prijetno presenečenje; mnogi so na valu spominov osvežili nekdanje vtise na koncertu, ki je kazal vso vitalnost zelo komunikativnih glasbenikov in njihovega repertoarja.

Skupina je tudi z novejšimi skladbami ostala zvesta prepoznavni formuli in čisto posebni mešanici klasične in

pop glasbe, kateri se je zapisala. Srečna intuicija dirigenta Gian Piera Reverberija nosi od leta 1979 ime, ki je postalo sinonim za določeno zvrst. Ensemble Rondò Veneziano je od ustanovitve posnel 28 albumov in je prodal 25 milijonov plošč.

Danes skupino sestavlja dvajset glasbenikov (v običajnih, koncertnih oblekah) in devet solistov v stilnih kostumih in lasuljah. V popolnem ravnovesju raznovrstnih elementov na meji med stili se bas kitarist in baterist v svilenih jopičih, klavir in sintesajzer ubrano povezujejo z godali in pihali, medtem ko se oblike daljne preteklosti oplajajo v modernih ritmičnih izvornih skladb, ki združujejo heterogeno publiko. Dopadljivost motivov je zaradi izrazite uporabe baterije in tolkal bolj pomembna od izvajalskih odtenkov. Zvok zaznamujejo v homogeni celoti kontrasti med briljantnostjo violin, ekspresivno barvo viol in violončel, značilno baročno noto oboe v sklad-

bah, v katerih se glasba vname ali čustveno umirja, v skladu s tipično alternacijo klasičnih oblik in modernih suit. Profesionalno obvladane repertoarja, enotnost, sproščenost, povezanost z dirigentom živahnih, nasmejanih izvajalcev so prevzele že v osnovi zelo naklonjeno publiko in izmenično pretakanje energij je doseglo višek, ko je orkester izvedel nekatere od svojih največjih uspešnic, poleg skladbe Rondò VEDD Veneziano tudi La Serenissima in Odissea veneziana.

Navdušenje privržencev skupine je bilo otipljivo in koncert je verjetno presegel pričakovanja tako publike kot članov skupine, ki so bili ob koncu deležni stoječe ovacije in dolgega aplavza, ki jih je spodbudil k izvajanju treh, igrivih dodatkov, katerim je sledil še sklepní, klavirski utrinek, s katerim se je Reverberija na že praznem odru virtuosistično in pristrčno odzval toplemu objemu publike tržaškega gledališča. (ROP)

RENAULT - Športnik le z močnejšo motorizacijo

Tudi laguna kupe ima zanimivo 4-kolesno krmiljenje

Na voljo dva bencinska in dva dizelska agregata

Drznost se v avtomobilski industriji zelo pogosto maščuje, še zlasti pri obliki, saj kupci potrebujejo nekaj časa, da se navadijo na nove oblike. Nekoliko drugače je pri tehniki: napredne rešitve dajejo avtomobilskim hišam ugled, vse napredne rešitve pa ne delajo vedno takoj brezhlebno. Renault se je s svojim novim kupejem, govorimo o laguni, odločil za nekakšno srednjo pot, čeprav je svojega športnika hotel povzdigniti med najboljše.

Zato torej ne gre za nobeno revolucijo in laguna nima, razen zanimivega štirikolesnega krmiljenja, nobenih posebno novih sistemov. Prvi poskusi s štirikolesnim krmiljenjem segajo tja v osemdeseta leta prejšnjega stoletja, pripisati pa jih gre v glavnem Japoncem, Renault pa je sedaj ta sistem spet obudil ter ga podkrepil z elektronsko podporo. Največ pozornosti so namenili seveda varnosti in stabilnosti. Merilne naprave so namreč na testih pokazale odlične rezultate pri vožnji na čas v primerjavi s klasično krmiljenimi avtomobili, kar seveda pomeni tudi boljšo varnost, saj ima takšna laguna boljšo lego na cesti. Ne gre seveda za noben čudež, saj ima fizika svoje zakone, mimo katerih nobena elektronska naprava ne more, po zaslugi sistema »4control« podkrmiljenje ni več tak očitno, kot pri drugih avtomobilih s prednjim pogonom. Renault se ni hotel pomeriti s štirikolesnimi sistemi, s katerimi razpolagajo audiji, beamveji in mercedesi, ker imajo ti sistemi prednost pri prenašanju moči motorja na cestišče, štirikolesno krmiljenje pa omogoča laguni lahkotnejšo vožnjo skozi ovinke, kar nikakor ne gre zanemariti. Pozna se tudi med parkiranjem ali manevriranjem na ozkem prostoru, saj potrebuje toliko prostora kot mnogo manjši clio, kar je več kot dobro. V številkah to pomeni 10 odstotkov manjši rajdni krog, sicer pa do 60 km/h na uro električni mehanizem ob zadnji premi kolesi zasuka za največ 3,5 stopinje in nad 60 km/h v isto smer kot prednji za natančnejše vodenje in stabilnost. Občutek je sprva precej nenavaden. Na mestu in pri čisto majhnih hitrostih je avtomobil izredno okreten; dejansko se zdi manjši kot je kljub 18-palčnim platiščem. Voznik najprej ugotovi, da dodaja »preveč volana«, saj ga je potrebno manj zavrteti, da kolesa ubogajo njegove želje. Na takšen občutek pa se voznik zelo hitro navadi in ga vzljubi, saj lepo pokaže, da so tudi po mehkih večji avtomobili lahko zelo okretni.

Laguna kupe je na voljo na italijanskem tržišču z dvema bencinskima in dvema dizelskima motorjema. Bencin poganja dvolitrski turbo, ki zmore 205 KM in 3,5-litrski V6, ki pa ima pod pokrovom kar 240 KM. Manjši dizel je 2.0 dCi (180 KM), večji pa trilitrski šestvaljnik z 235 KM. Oba slednja imata serijsko vgrajen filter zoper trde delce. Oba dvolitrška motorja imata 6-stopenjski ročni menjalnik, šestvaljnika pa imata avtomatiko z možnostjo sekvencnega pretikanja. Dvolitrski bencinski motor s turbinskim polnilnikom je zmogljiv motor, ki pridno vleče in je lepo odziven tudi pri nizkih vrtiljajih, ne pričakujte pa od njega surovih pospeškov.

Pri laguni kupe poleg zadnjih koles zavijata tudi prednji luči, da bolje vidite v ovinek, zunaj pa jo boste najhitreje prepoznali po spremenjenem prednjem odbijaču in zarezama na njegovih robovih.

Laguna kupe so začeli prodajati pri nas sredi prejšnjega meseca, cena pa nikakor ni »lahka«. Vstopna različica, tista z dvolitrskim bencinarjem, velja 38 tisoč evrov, ravno toliko pa stane dvelitrski turbodizel, ki bo nedvomno najbolj prodajana različica.

FORD - Izdelujejo ga v poljskem Tichyju, v španoviji s fiatom 500

Novi ka prostornejši od starega

Oba motorja, bencinski in dizelski, prihajata iz Fiatovih obratov

Stari Fordov ka je bil mnogim zelo prirasel k srcu in se bodo težko ločili od njega. Nikakor ni naključje, da so starih kajev izdelali kar poldrugi milijon. Sedaj si ka svojo zasnovo deli s fiatom 500, kajti pri Fordu pravijo, da z majhnim avtom ni mogoče zaslužiti, če jih narediš le 100.000 na leto.

Zato so pač našli partnerja in novi ka bo nastajal v Fiatovi tovarni v Tichyju na Poljskem.

Tako kot predhodnik je tudi novi ka na voljo le kot dvovratni avto, ki z dolžino 3,62 metra seveda ne zmora prostorskih čudežev, a je že zato, ker je 10 cm višji od predhodnika, prostornejši.

Ka je na voljo z dvema motorjema: 1,2-litrskim bencinskim in 1,3-litrskim dizelskim, ki oba izhajata iz Fiata. Dobro znani dizelski s 75 KM je sicer odlično kos voznim zahtevam, a je tudi bistveno dražji kot ka z bencinskim motorjem z 69 KM, ki je dobro zvočno izoliran in ponuja sprejemljive zmogljivosti.

Cene gredo od 9.750 evrov (bencinar) do 12.250 evrov (1.3 TDCi 75 KM, različica titanium).

RAZISKAVA V ZDA ljubijo bela vozila

Raziskava podjetja DuPont je pokazala, da so najbolj priljubljene barve avtomobilov bela, črna in srebrna. Bela predvsem v ZDA, črna v Evropi.

Eden vodilnih dobaviteljev barv in lakov v celotni avtomobilski industriji že več let zaporedno skrbno zbira podatke o barvah novoprodanih avtomobilov. Po njihovih podatkih sodeč je bila letos kar petina (20 odstotkov) vseh prodanih avtomobilov na trgih Severne Amerike bele barve, sledita ji črna in siva (17 odstotkov). Na četrtem mestu je modra (13 odstotkov).

Pri DuPontu poudarjajo, da so med posamezne barve (npr. modra) vključeni tudi različni odtenki (npr. sinjmodra, temnomodra ali »monaško« modra, op. a.). Dodajajo še, da rezultati raziskave niso presenetljivi, saj so podobne smernice v ZDA opazne že nekaj let.

V Evropi je slika nekoliko drugačna. Največ letos prodanih avtomobilov je bilo črne barve (26 odstotkov), sledijo avtomobili srebrne ali sive barve (20 oz. 18 odstotkov). Bela barva je nekoliko nižje na lestvici priljubljenosti, se je pa število belih avtomobilov v Evropi letos povečalo za dva odstotka, z osem na 10 odstotkov vseh novih avtomobilov.

Pohvala za Ford

Evropski Ford je z najnovejšo generacijo 'Multi-Activity' avtomobilov na opravljenih preizkusih pričel nemško agencijo DEKRA. V zadnjem poročilu 'Failure Report 2009' sta modela Ford galaxy in S-MAX ne samo dokazala svojo zanesljivost, ampak dodatno osvojila tudi priznanje za najmanj okvar v DEKRA certificiranih testih, ki se izvajajo v Nemčiji. Impresivni rezultati so pokazali da kar 96,7 odstotka testiranih Ford S-MAX in galaxyev ni zabeležilo nobene okvare. Ford galaxy in S-MAX sta absolutna zmagovalca v kategoriji »enoprostorci do 50.000 km prevoženih kilometrov«. Ford fiesta, fusion, focus in C-MAX so uvrščeni med prve tri v svoji kategoriji.

Stran pripravil Ivan Fischer

AVTOMEHANIČNA DELAVNICA
ENZO

Redni vzdrževalni pregledi na avtomobilih
in avtomobilih vseh znamk
priprava vozil za tehnični pregled

Opčine - Bazoviška ul. / Via di Basovizza 60 tel. 040.214618

GORICA - Novo vodstvo Sveta slovenskih organizacij včeraj pri prefektinji

Trgovski dom, »problem bolj rimski kot pa goriški«

Bandelj načrtuje spletno objavo obrazcev in navodil za uveljavljanje zakonskih pravic

Delegacija goriškega vodstva krovne organizacije s prefektinjo v vladni palači na Travniku

BUMBACA

Izvajanje zaščitnega zakona 38/2001 in Trgovski dom sta bila osrednji temi včerajšnjega srečanja med prefektinjo Mario Augusto Marrosu in novim goriškim vodstvom Sveta slovenskih organizacij (SSO). Na prefekturi so se sestali na pobudo novega predsednika SSO-ja Walterja Bandelja, ki sta ga spremljala člana vodstva Ivo Cotič in Bernard Spazzapan.

Bandelj je v pogovoru s prefektinjo najprej izrazil nezadovoljstvo zaradi izključitve Svetogorske četrti iz območja izvajanja odloka o vidni dvojezičnosti, nakar je velik poudarek namenil stiski, v katero bo slovensko narodno skupnost potisnilo krčenje državnih prispevkov. Glede postopka vračanja Trgovskega doma je sogovornica potrdila, da si bo prefektura prizadevala za čimprejšnjo rešitev, pripomnila pa je, da je problem bolj rimski kot pa goriški. Pozornost so namenili tudi sodelovanju Gorice s sosednjima občinama na slovenski strani meje, pri čemer je prefektinja izrazila prepričanje, da Goriška premalo vlaga v pripravo evropskih projektov. Slovenska delegacija se je poslovila z obvezo, da bo v stiku s prefekturo še dalje opozarjala na reševanje omenjenih vprašanj.

Walter Bandelj je decembra na predsedniškem mestu SSO-ja nasledil Janeza Povšeta. Kot nam je včeraj pojasnil, želi nadaljevati po zgledu svojega predhodnika, vnesti pa namerava tudi nekaj novosti. Med temi je spletna objava obrazcev in navodil, ki bi Slovence spodbujali k spremembi poitalijancinih priimkov, pridobivanju slovenskega državljanstva, uporabi slovenskih dokumentov itd. »Še naprej bosta prioriteta tako povezovanje med našimi članicami kot tudi sodelovanje s SKGZ-jem, ki pa ne sme potekati le na ravni predsednikov, temveč med vsemi člani vodstev,« pravi Bandelj in dodaja: »Prizadeval si bom za okrepitev naših odnosov z goriško občino, ki so trenutno hladni. Župana bom skušal tudi opozoriti na potrebo po večjem upoštevanju slovenskih rajonov.« Posebno pozornost bo novo vodstvo SSO-ja posvečalo slovenskemu šolstvu in namembnosti stavbe na Placuti, ki je last KTD-ja. Bandelj hkrati napoveduje, da se bo zavzel za večjo uporabo tehnologije pri SSO-ju in pri včlanjenih društvih, »kar bo privedlo do učinkovitejšega delovanja.« (Ale)

GORICA - Dogovor o poteku zasedanj občinskega sveta

Sejali bodo do polnoči

Lani so na 16 zasedanjih odobrili 41 sklepov, leta 2006 je bilo zasedanj 34, odobrenih sklepov pa 42

V Gorici se bodo v novem letu zasedanja občinskega sveta zaključevala pred polnočjo, kar bo občini vsakič omogočilo prihranek denarja. »Za vsako zasedanje občinskega sveta, ki je tudi za par minut preseglo polnoč, je bila občina ob 4.000 evrov, ki so bili potrebni za plačilo sejin. Na podlagi dogovora, ki smo ga dosegli z načelniki občinskih svetniških skupin večine in opozicije, se bodo v novem letu zasedanja zaključila pred polnočjo,« je včeraj ob prisotnosti goriškega župana Ettoreja Romolija pojasnil predsednik goriškega občinskega sveta Rinaldo Roldo in poudaril, da se bodo seveda v primeru posebno pomembnih vprašanj zasedanja občinskega sveta nadaljevala tudi čez polnoč.

Roldo je ob tem podal obračun zasedanj občinskega sveta v poldrugem letu Romolijeve uprave. »Leta 2006 je med mandatom župana Vittoria Brancatija občinski svet zasedal 34 krat in odobrilo 41 sklepov; zasedanja so občino skupno stala 138.330 evrov. Lani je bilo zasedanj 16, med katerimi smo odobrili 42 sklepov in ki so občino stala 71.879 evrov,« je pojasnil Roldo, Romoli pa je izpostavil, da so lani odobrili en sklep več kot leta 2006, za zasedanja pa so porabili polovico manj denarja. »Ko prihranimo kaj denarja, so občani vedno zadovoljni,« je poudaril Romoli, zatem pa je Roldo posredoval še podatke za leto 2007; do 3. aprila je ob prisotnosti župana Brancatija občinski svet zasedal 13 krat in odobrilo 28 sklepov; zasedanja so stala 50.216 evrov. Od 18. junija do konca leta 2007 je občinski svet ob prisotnosti župana Romolija zasedal 9 krat, odobrenih sklepov je bilo 28, zasedanja pa so stala 41.760 evrov.

Župan Ettore Romoli in predsednik občinskega sveta Rinaldo Roldo

BUMBACA

GORICA - Pobuda občine in združenja AIPA

Psi čakajo na posvojitev

Kdor bo posvojil psa iz pesjaka, bo prejel prispevek v znesku 200 evrov

V goriškem pesjaku

BUMBACA

Goriška občina bo občanom, ki želijo posvojiti zapuščenega psa, priskočila na pomoč s prispevkom v višini 200 evrov. Denar bo uprava zagotovila vsakomur, ki bo obiskal goriški pesjak in odpeljal domov štirinožca. To predvideva občinska pobuda Posvoji psa, ki jo je občinski odbornik za okolje Francesco Del Sordi v družbi štiriindvajsetih psov in prostovoljcev združenja AIPA predstavil v goriškem azilu za pse v ulici Scogli pri Solkanskem polju.

»Za pobudo smo se odločili z namenom, da bi spodbudili Goričane k posvojitvi zapuščenih čistokrvnih psov ali mešanec, ki kljub vsem sistematskim zdravstvenim pregledom, cepljenju in primerni prehrani, ki jim jo nudi osebje združenja AIPA, nimajo gospodarja, na katerega bi se lahko navezali,« je povedal občinski odbornik za okolje in dodal, da je pobuda namenjena le posvajanju starejših psov, saj je prav tem usojeno, da svoje pasje življenje do zadnjih dni preživijo v pesjaku.

Zainteresirani, ki si bodo med obiskom goriškega centra AIPA izbrali psa, bodo morali izpolniti in podpisati obrazec,

GORICA - SKGZ

Prioriteta je uresničevati odlok o vidni dvojezičnosti

LIVIO SEMOLIČ

BUMBACA

Goriško vodstvo Slovenske kulturno gospodarske zveze (SKGZ) izreka javno priznanje pokrajini zaradi namestitve preko dvesto večjezičnih znamenj na pokrajinskih cestah. Livio Semolič, goriški predsednik krovne organizacije, pravi, da pohvalo zaslužita odbornika Marko Marinčič, ki je sprožil postopek za postavitev tabel, in odbornik Maurizio Dimatteo, ki ga je na podlagi svojih pristojnosti izpeljal.

»Pokrajina z uspešnim uveljavljanjem vidne dvojezičnosti na svojem ozemlju dokazuje, da z dobro voljo in brez nepotrebnih predsodkov lahko rešujemo vsa vprašanja glede izvajanja zaščite in spoštovanja večjezičnosti goriškega prostora,« ugotavlja Semolič in pristavlja: »Obenem je to dodaten dokaz, da je ozračje v goriški pokrajini pozitivno in naklonjeno naši skupnosti, kar rojeva pričakovanje, da bodo tudi druge javne ustanove v doglednem času udeležile odlok predsednika deželne vlade o vidni dvojezičnosti in da tega ne bodo počenjale s strogo formalnim in omejevalnim pristopom, temveč da bodo v tem prepoznavale bogastvo našega teritorija.«

Ravno glede vidne dvojezičnosti SKGZ v sodelovanju s SSO-jem sklicuje zborovanje slovenskih javnih upraviteljev (županov in odbornikov), pokrajinskega in občinskih svetnikov, predsednikov rajonskih svetov v Gorici ter predsednikov slovenske konzulte pri goriški pokrajini in občini. Potekalo bo v torek, 20. januarja, ob 18. uri na sedežu SKGZ-ja v Gorici. Posvečeno bo preverjanju stanja vidne dvojezičnosti, predvsem pa nadaljnjim korakom za uresničevanje odloka. »To bo hkrati priložnost za skupno oceno o spoštovanju vseh zaščitnih norm na Goriškem, saj je marsikaj še nedorečenega,« pravi Semolič. Naj k temu pripisemo, da bo Slovenska manjšinska koordinacija jutri dopoldne v novogoriški mestni hiši srečala ministra za Slovence po svetu Boštjana Žekša.

SREČANJE Z AVTORJEM:
DUŠAN JELINČIČ

Predstavitve romanov
"Kam gre veter, ko ne piha",
dopolnjeno izdajo romana
"Umor pod K2" ter italijanski prevod le-tega.

Pisatelj bo popestril večer s ščepcem diapozitivov
s svoje zadnje himalajske odprave.

KULTURNI DOM GORICA (ul. I.Brass 20)
danes, 15. januarja 2009, ob 18. uri Vabljeni!

KARNIVAL - V polnem teku priprave na tridnevno pustovanje

Sovodenjske ulice bodo tudi letos norele

V soboto, 21. februarja, koncert Kingstonov, dan kasneje pustni sprevod

Romjanski šahisti v lanskem sprevodu po Sovodnjah

BUMBACA

Božični in novoletni prazniki so že zdavnaj mimo, zato se ljubitelji vesele družbe in pustni navdušenci že začenja pripravljati na letošnje plesne in praznovanja. Seveda so priprave v polnem teku pri slovenskem društvu Karnival in sploh pri vseh društvih, ki se bodo udeležili tradicionalnega pustnega sprevoda po sovodenjskih ulicah. Razposajena prireditelj, ki vsako leto prikljče več tisoč ljudi iz vse goriške pokrajine, s Tržaškega in iz bližnjih krajev iz Slovenije, bo letos na sporedu v nedeljo, 22. februarja, ob 14. uri, tako da imajo pustni mojstri in šivilje nekaj več časa za izgradnjo vozov in za pravo kostumov.

Pustovanje, ki ga v Sovodnjah prireja Karnival, bo tudi letos trajalo tri dni; začetek praznovanj bo v petek, 20. februarja, s plesom pod pokritim sotorom. Za pustno vzdušje bo poskrbela skupina New York, medtem ko bodo v soboto, 21. februarja, na potezi že stari prijatelji sovodenjskih pustarjev, in sicer člani slovenske rock skupine Kingston, ki zagotavljajo, da bodo tudi letos ob njihovi glasbi sovodenjske ulice norele. Po pustni povorki, ki bo kot rečeno na sporedu v nedeljo, 24. februarja, bo nastopila skupina The Maff, ki je že lani poskrbela za pristi pustni žur.

Da bi bili kostumi čim lepši, prireja letos društvo Karnival delavnico za oblikovanje pustnih mask; predvidena so štiri srečanja, informacije so na voljo na naslovu elektronske pošte info_karnival@yahoo.com. Pri Karnivalu so letos obnovili tudi društveni odbor in vanj vključili dva nova mlada odbornika, in sicer Matijo Fedrigo in Romino Cijan, medtem ko je že lani prevzel odborniško funkcijo Peter Povšič. Karnival seveda še naprej sodeluje s Kraškimi pustom, doslej pa so se odborniki goriškega pustnega društva že sestali z organizatorji drugih sprevodov v okviru posoškega pusta. Letos bo Karnival sodeloval tudi z organizatorji pustovanja v Šempetru, in sicer tako da se bodo nekateri v zavodu in skupine izmenično udeležili obeh pustnih prireditev; skupaj bodo izdelali tudi reklamne plakate, na katerih bodo promovirali obe prireditvi.

Sovodenjsko pustovanje bo tudi letos spremljala bogata loterija, katere srečke so že v prodaji. Zmagovalec bo poletel na tunizijski otok Djerba, medtem ko so med ostalimi nagradami izstopajo vikend v termalnem zdravilišču, digitalni fotografski aparat, pršut in večerja v priznani gostilni. Letošnja loterija bo bogatejša, saj bo skupno petnajst nagrad.

Skupine in društva ki bi rada sodelovala na povorki, lahko kličejo na telefonsko številko 0481-882119 ali pošljejo mail na naslov elektronske pošte info_karnival@yahoo.com. Program sovodenjskega pustovanja je mogoče dobiti tudi na »facebooku« pod imenom slovensko društvo Karnival in na spletni strani www.myspace.com/drustvokarnival.

ŠTEVERJAN - Tečaj karateja na osnovni šoli Gradnik

Gradijo osebnost

Osnov samoobrambene veščine bo otroke enkrat tedensko učil Erik Bensa

Učili se bodo samoobrambe, predvsem pa obvladovanja lastne osebnosti in nenasilja. Včeraj se je v telovadnici osnovne šole v Števerjanu začel tečaj karateja, ki ga bodo otroci vseh razredov obiskovali v okviru pouka telesne vzgoje. Pobudo za tečaj, ki ga bo vodil inštruktor Erik Bensa, je dalo predstavninstvo staršev osnovne šole Alojz Gradnik, za finančno podporo pa je poskrbel goriški CONI v okviru projekta »Gioco e sport«. Včeraj se je z inštruktorjem zbralo v telovadnici 27 otrok, ki bodo lekcije vzhodnoazijske borilne veščine obiskovali enkrat tedensko. »Nekatere družine sprva niso bile navdušene, naposled pa so vsi otroci vpisali. Bensa je namreč že med prvim srečanjem otrokom povedal, da je karate veščina, ki ne temelji na nasilju, pač pa na samoobrambi, obvladovanju samega sebe in spoštovanju do drugih,« je povedala Marinka Černic in dodala: »Predlagali bomo, da bi z lekcijami karateja nadaljevali tudi po zaključku tečaja, vendar izven pouka v popoldanskih urah. Škoda je namreč, da imamo v Števerjanu neizkoriščeno telovadnico.«

Mali števerjanski karateisti

BUMBACA

GORICA - Danes na pokrajini

Tudi v bodoče sedež univerze?

Po krčenju sredstev za univerzo, ki ga je napovedala italijanska vlada, bo Gorica lahko ostala univerzitetno mesto? Po mnenju mnogih je univerza pomemben resurz za razvoj goriškega območja, marsikdo pa se tudi sprašuje, ali bi glede na napovedano racionalizacijo lahko postala tudi Gorica resurz za univerzo. To so nekatera izmed vprašanj, ki bodo v središču današnjega javnega srečanja z naslovom Gorica v deželnem univerzitetnem sistemu, ki se bo začelo ob 18. uri v dvorani pokrajinskega sveta v Gorici.

Srečanje prireja krožek Camillo Medeot in goriško tajništvo Demokratske stranke, ki sta nanj povabili pokrajinskega in občinskega odbornika za kulturo, Antonia Devetaga in Maurizia Salomonija, odgovorna za goriški sedež Tržaške in Videmske univerze, Piergiorgia Gabassija in Maura Pascolinija, ter predsednika goriškega univerzitetnega konzorcija Nicolaja Fornasirja. »Goriški univerzitetni pol ima smisel le, če postane kraj stvarnega sodelovanja med Tržaško in Videmsko univerzo. Neverjetno je, da univerzi še vedno ustanovljata dvojnice, pri čemer pride do potratu denarja in znižanja kakovosti didaktike,« je ocenil goriški tajnik Demokratske stranke Giuseppe Cingolani, ki je med napakami naštel ustanovitev dveh sličnih podiplomskih študijev na področju hidrogeoloških tveganj. Cingolani je izrazil tudi upanje, da bo v prihodnje prišlo do prtrja skupne arhitekturne fakultete v Gorici.

GORICA - Zahteva Višjega sodnega sveta

Sodišče v stiski

Zaradi ogromnega bremena dela, povezanega s smrtmi zaradi azbesta

Pročelje goriške sodnije

BUMBACA

GORICA - Film

Palčičev Prehod z Anito Kravos

ANITA KRAVOS

Ponovni začetek Kinoateljjevejih filmskih četrtkov v goriškem Kinemaxu se nočijo ujemati s prireditvijo Film Video Monitor 2009, na kateri bodo kot vsako leto predstavljeni novejši slovenski filmi. Danes bodo vrteli Prehod, celovečerec Borisa Palčiča, ki je leta 2004 režiral za Kinoateljje dokumentarec »Et(h)nos anche noi tudi mi« (tudi takrat v sodelovanju z direktorjem fotografije Radovanom Čokom).

Film, kot pravi režiser, »nekoliko spominja na triler, kar je precej neobičajno za slovenski film. Glavni junak je vpleten v organizacijo, ki skuša psihološko manipulirati ljudi za lastno korist«. Vse se začne, ko slikar Vlado v ekstatični zamaknenosti nariše portret neznane ženske. Ko jo zagleda v Tanji, dekletu, ki pride na otvoritev njegove razstave, ne more verjeti svojim očem. Srečanje sproži med obema usodno privlačnost, ki bo pritegnila Vlada v vrsto nenavadnih in nerazumljivih dogodkov. Slikar sledi Tanji v Trst, kjer pride v stik s člani skrivnostne organizacije ZOM: ta se ukvarja z raziskovanjem skrivnostnih samomorov, Vlado pa postane žrtev nevarne brezizhodne manipulacije.

Film, ki je oktobra lani zmagal nagrado občinstva na Festivalu Slovenskega Filma v Portorožu, je bil nato predstavljen na tržaškem festivalu Science+fiction, vendar bo prišel v slovenske kinodvorane šele marca. Goriška projekcija je torej predpremiere, na kateri bodo prisotni razni gostje, med katerimi Palčič sam. Koprski režiser bo spet gost v Gorici čez približno mesec dni, ko bo predstavljen TV-film Leteča brata Rusjan, posvečen goriškima pionirima letalstva Edvardu in Josipu, posnet lansko poletje na Goriškem. Na projekcijo filma Prehod so organizatorji povabili tudi producenta Branislava Srdića in goriško igralko, ki bo - tako Palčič - »zagotovo pravo odkritje za Slovenijo«. Gre za Anito Kravos, ki se je v zadnjih letih izkazala tako v italijanskih kot slovenskih produkcijah in je bila nagajana za svojo interpretacijo v filmu »Come l'ombra« (2007) Marine Spada. Najavljen je tudi protagonist Jure Ivanušič.

GORICA - Prvič zasedala delovna skupina, ki naj bi raziskala usodo deportirancev

Zgodovinska komisija brez zgodovinarjev

Pirina bi rad prišel do kartoteke Nataše Nemeč, v kateri so zbrani podatki o 900 usmrčenih in izginulih

ČLANI KOMISIJE Kemik, romanist in uradnik bodo pisali zgodovino

Delovna skupina Marca Pirine ima osem članov, če med nje prištevamo tudi Natašo Nemeč, ki je za vključitev v komisijo izvedela na torkovem zasedanju. Pirina namreč Nemeče ni vprašal, ali namerava sodelovati pri pobudi, pač pa je njeno ime kar vključil med ostala.

Med osmimi člani delovne skupine je seveda tudi Pirina, medtem ko študijski in raziskovalni center Silentes Loquimur predstavlja še njegova žena Annamaria D'Antonio. Da bi kaj izvedel o ostalih članih komisije, sem malo pobrskal po internetu. Tako bodo s Pirino sodelovali univerzitetni profesor kemije na Videmski univerzi Paolo Strazzolini, uradnik v kovinarskem podjetju in v prostem času pisatelj Franco Gobbato iz kraja Vittorio Veneto ter Giovanni Crosato, ki nedvomno ni zgodovinar, saj zanj v svetovnem spletu ni niti enega zadetka. Dalje je članica komisije arhivistka Maria Novella Loppel Paternolli, sicer vnukinja izginulega deportiranca; njeno ime sem zasledil v elektronskem arhivu našega dnevnika. Bralec nas je leta 2004 s pismom uredništvu opozoril na izvajanja Paternollijeve v brezplačnem tržaškem dnevniku »Città«. Takrat je po navajanju našega bralca Paternollijeva baje poudarila, da so Slovenci po drugi svetovni vojni metali ljudi v vojbe, kradli imetje Italijanom in pripravljali načrt za etnično čiščenje. Zdej bo Paternollijeva članica komisije, ki naj bi si prizadevala za pošten prikaz zgodovinskih dejstev.

Da bi bila komisija v očeh javnosti sprejemljiva in kompetentna, je Pirina vanjo vključil tudi dva Slovenca. Poleg Nemeče, ki še ni potrdila svojega sodelovanja pri pobudi, bo s Pirino raziskoval Matej Leskovar, ki se z zgodovino ne ukvarja poklicno; baje gre za romanista in prevajalca. Za Leskovarjevo ime Nemečeva ni še nikoli slišala, tako da se je zanj kot tudi za ostale člane Pirinove komisije upravičeno spraševati, kaj imajo opraviti z raziskovanjem zgodovine. (dr)

Pordenonski desničarski zgodovinar in pisatelj Marco Pirina pod pokroviteljstvom dežele Furlanije-Juljske krajine ustanavlja komisijo za raziskovanje usode deportiranih v maju leta 1945, vendar med njenimi člani ni poklicnih zgodovinarjev, ki bi lahko strokovno raziskovali zapleteno zgodovinsko obdobje. Prvo zasedanje komisije je potekalo v torko v hotelu Palace v Gorici, vendar o njem nismo bili obveščeni, medtem ko so zanj vedeli kolegi z italijanskih časopisov, ki so v stiku s Pirino; v uvodnem delu srečanja je prisotne nagovoril goriški župan Ettore Romoli, za katerim je besedo prevzel Pirina. Prisotna je bila tudi zgodovinarica Nataša Nemeč, sicer raziskovalka Goriškega muzeja, ki je nejevoljno odšla pred koncem seje.

S Pirino se je Namčeva prvič srečala pred 20 leti, ko je prišel v Goriški muzej, vendar ji je bilo takrat sodelovanje z njim odsvetovano. Desničarski zgodovinar jo je po dvajsetletnem zatišju ponovno poklical lani decembra in jo povabil na posvet o deportirancih, ki je potekal v Benetkah. Slovenska zgodovinarica se je študijskega srečanja udeležila v osebni imenu, o njeni udeležbi pa je bil obveščen tudi direktor Goriškega muzeja. Po oceni Nemeče je bil beneški simpozij konstruktiven; njegovi udeleženci so se med drugim strinjali, da je bila slovenska partizanska vojska sestavni del zavezniških sil, kar ni ravno pogosto slišati v desničarskih krogih.

Pirina je pred nekaj dnevi vnovič posikal Nemečevo in jo vprašal, če bi se udeležila delovnega srečanja v Gorici. V ponedeljek ji je vabilo poslati še po elektronski pošti, tako da se je Nataša Nemeč v torko odpravila v goriški hotel. Ostalih šest udeležencev srečanja je Nemečeva videla prvič v življenju, torej med njimi ni bilo niti enega zgodovinarja, ki bi se doslej strokovno in poglobljeno ukvarjal z deportiranci. Pirina je srečanje vodil, kot da bi bila delovna komisija že sestavljena, čeprav je na torkovem zasedanju Nemečeva prvič slišala zanj. Med udeleženci je Pirina, ki je tudi predsednik študijskega in raziskovalnega centra Silentes Loquimur, razdelil seznam arhivov in virov, ki jih je treba raziskati. Petim italijansko govorečim članom komisije je dal nalogo, da obiščejo arhive v Ljubljani, čeprav ni jasno, kako bi lahko to storili, saj sploh ne obvladajo slovenskega jezika in med drugim niso ravno večji brskanja po zgodovinskih virih. Z udeleženci zasedanja se je Pirina dogovoril, da se bodo ponovno srečali čez tri mesece, italijanskim častnikarjem pa je napovedal, da bodo v kratkem ugotovili in objavili kraj smrti osemdesetih goriških deportirancev.

Zgodovinarica Nataša Nemeč

KROMA

Kako namerava Pirina uresničiti svojo obljubo, čeprav v njegovi komisiji ni nikogar, ki bi se strokovno ukvarjal z zgodovino? Očitno Pirina hoče priti do kartotek, ki jih je z dolgoletnim delom sestavila ravno Nataša Nemeč. Pod žarometi javnosti se je zgodovinarica znašla pred tremi leti, ko je slovensko zunanje ministrstvo posredovalo goriški prefekturi njen seznam s 1.048 imeni deportiranih iz Gorice v maju leta 1945. Nemečeva je takratni dokument ažurirala z novimi podatki, tako da je izdelala seznam z 900 imeni usmrčenih in izginulih. Od le-teh jih je 300 končalo v brezih Trnovskega gozda - pravi Nemečeva -, nekaj jih je izginulo v raznih krajih Slovenije, medtem ko je bil del deportirancev premeščen v Jugoslavijo; nekateri so bili na prisilnem delu v Boru, Brčkem in drugod, vendar so bili zatem odpuščeni in so se lahko vrnil domov. Z ladjo so jih prepeljali, denimo iz Splita in Dubrovnika, v Italijo, njihova vrnitev domov pa v Gorici ni bila zabeležena, tako da so še naprej veljali za izginule. Nemečeva točnega števila preživelih, izginulih in usmrčenih noče razkriti, saj do njega prišla po dolgoletnem raziskovanju. Pravi, da bo izdala le knjigo, nedvomno pa bi do njenih podatkov rad prišel ravno Pirina.

Nemečeva je namreč usodo deportirancev preverila v raznih arhivih in na več dokumentih; za nekatera imena je našla tudi po deset in več omemb, tako da so njeni podatki kar se da verodostojni. Isto ne velja za Pirino, ki podatke objavlja, ne da bi pre-

verjal njihove verodostojnosti, tako da je v njegovih raziskavah polno napak in netočnosti.

Kako se bo zgodba o Pirinovi komisiji nadaljevala, je težko napovedovati. Nemečeva je pojasnila, da je do podatkov o deportiranih prišla preko svoje službe v Goriškem muzeju, zato pa jih ne more posredovati drugim brez soglasja muzejske ustanove. Po drugi strani si tudi slovenska zgodovinarica želi do novega gradiva, da bi svoje kartoteke še dopolnila. Kar je pri zadevi sporno in škandalozno, je nedvomno pokroviteljstvo, ki ga je dežela dala Pirinovi komisiji. Čeprav v njej ni ne poklicnih zgodovinarjev in niti strokovnosti, je pobudo že podprl predsednik deželne sveta Edouard Ballaman. Pirini je poslal pismo, ki ga je pordenonski zgodovinar prebral na začetku torkovega zasedanja. V njem je Ballaman zapisal, da bo zgodovinska komisija s svojim raziskovanjem »prispevala h kulturni rasti naše družbe in k spravi med italijansko, slovensko in hrvaško skupnostjo.« Predsednik deželne sveta se je tudi obvezal, da bo posredoval v korist Pirinovega centra Silentes Loquimur. Prizadeval si bo namreč, da bo center vključeno med inštitute, ki raziskujejo novejšo zgodovino in prejemajo deželni denar za svoje delovanje.

Pirinovi komisiji naj bi v kratkem zagotovila svoje pokroviteljstvo še dežela Veneto, zasedanja pa naj bi v prihodnjih mesecih potekala tudi v Benetkah in Trstu.

Danjel Radetič

Razsajal na sodišču

V torko popoldne je stari znanec sodišča in policije, ki je bil pod vplivom alkohola, na hodniku sodišča v Novi Gorici nadlegoval varnostnika. Kljub opozorilom ni prenehal, zato sta ga varnostnika prišla in pospremila iz prostorov sodišča. Pri tem je »nadlegovalec« padel in se lažje poškodoval po glavi. Po tem je postal nasilen, zato sta ga varnostnika do prihoda policije vklelenila. Ker se kršitelj javnega reda in miru tudi po prihodu policistov nikakor ni hotel pomiriti, so ga odpeljali in pridržali do strežnitve. Rano na glavi so mu oskrbeli v zdravstvenem domu, kjer je zdravnica ugotovila, da poškodba ne predstavlja ovire za pridržanje. (nn)

Višješolska vrata odprta

Vrata poklicno-tehničnega in licejskega pola v slovenskem višješolskem središču v ulici Puccini 14 v Gorici bodo danes od 17. do 19. ure odprta. Obiskovalci si bodo lahko ogledali šolo, profesorji pa jim bodo nudili informacije o študijskih smereh in jim bodo na razpolago za individualne pogo-vore.

Danes sestanek garantov

Danes ob 16. uri se bo na goriškem županstvu sestel odbor garantov, ki bo odločal o predlogu referenduma, za katerega sta 450 podpisov zbrali združenji Trasparsa-rena e partecipazione in Verdi del giorno. Referndumski vprašani se tičeta ukinitev odbora garantov in veljavnosti občinskih referendumov ne glede na število volilnih upravičencev, ki se ga udeležijo.

Prihodnost podjetja IRIS

Jutri ob 20.30 bo v občinski dvorani v Ronkah javno srečanje na temo podjetja IRIS, ki jo prireja goriško tajništvo SKP. Spregovorili bodo pokrajinski tajnik sindikata CGIL Paolo Liva, župan občine Foljan-Redipulja Mauro Piani in odgovorni za krajevne uprave pri sindikatu CGIL Raffaele Tecce.

Na pokrajini iščejo sodelavca

V ponedeljek bo zapadel rok za vložitve prijav na razpis, preko katerega bo goriška pokrajina izbrala novega sodelavca urada za šolstvo. Po pogodbi za določen čas bo sodeloval pri projektu, ki je namenjen upravljanju in promociji vzgojnih pobud; več informacij je na voljo na spletni strani pokrajine www.provincia.gorizia.it.

Denar za obnovo pročelij

Občinska uprava je 23 Goričanom namenila skupno 100.000 evrov za obnovo pročelij stavb v goriškem mestnem središču. Na razpis, ki ga je uprava objavila na podlagi deželne odloka iz oktobra 2006, se je prijavilo 38 občanov, pet izmed teh pa je bilo izključenih zaradi pomanjkanja rekvizitov. Obnovitvena dela se bodo morala začeti v roku šestih mesecev od dne, ko bodo koristniki prispevka prejeli pisno obvestilo goriških tehničnih uradov.

NOVA GORICA - S stavko v družbi Elektro Primorska zahtevajo dosledno izvajanje kolektivne pogodbe

Pesti jih pomanjkanje kadra

Vodopivec: Najpomembnejše ni povišanje plač, temveč razbremenitev zaposlenih - Fortunat: Že obstaja dogovor o tem, da se bo število zaposlenih povečalo za deset do dvanajst

Vodopivec, predsednik stavkovnega odbora N.N.

V družbi Elektro Primorska, ki dobavlja električno energijo 122.760 odjemalcem na 4.335 kvadratnih kilometrih ozemlja, je včeraj dopoldne potekala triurna stavka. Stavkovni odbor jo je izvedel, ker pogajanja z vodstvom niso prinesla rešitev stavkovnih zahtev.

V družbi, ki ima sedež v Novi Gorici in zaposluje 510 ljudi, so dvournno opozorilno stavko pripravili že sredi decembra. V sindikatu od uprave zahtevajo dosledno izvajanje vseh določil kolektivne pogodbe. Prva zahteva se nanaša na upoštevane maksimalnega števila dni v mesecu, ko lahko posamezni delavec opravlja dežurstvo oziroma pripravljenost na domu (za odpravljanje napak in okvar izven delovnega časa). Zahtevajo tudi zagotovitev 12-urnega počitka med dvema delovnima dnevnoma in povišanje plač za 9,5 odstotkov. Kot je po zaključku včerajšnje stavke povedal predsednik stavkovnega odbora Valter Vodopivec, naj bi na delovnih mestih stavljali vsi zaposleni. »Bilo je nekaj obiskov strank, ki smo jih vljudno odslovili, kar so razumeli,« je pojasnil. Vodopivec je poudaril tudi, da povišanje plač ni najpomembnejša stavkovna zahteva, in dodal, da je povprečna plača zaposlenega v družbi po zadnjih

podatkih 1.422 evrov bruto. »Dejstvo je, da želimo uveljaviti nov plačni sistem. Takega, kakršnega smo potrdili s kolektivno pogodbo. Ker pa uprava tega očitno ni v stanju ponuditi, zahtevamo začasno korekcijo plač na nivo, kot ga imajo ostali, ki so zaposleni v distribuciji,« je še povedal.

V zvezi s tem se je na novinarski konferenci po zaključku stavke oglašil tudi Franc Dolar, predsednik Sindikata delavcev dejavnosti energetike Slovenije, ki je podprl prizadevanja zaposlenih v Elektro Primorski. Pojasnil je, da imajo v tujini delavci v energetiki zaradi težkih pogojev dela precej boljše plače kot v Sloveniji, pa čeprav so slovenski delavci po učinkovitosti in produktivnosti boljše. Vodopivec je v nadaljevanju kot najbolj pereč problem izpostavil pomanjkanje strokovno usposobljenega kadra, zaradi česar so zaposleni preobremenjeni. »Povečana obremenjenost zaposlenih vpliva tudi na kakovost opravljenega dela in na varnost pri delu. Te ljudi smo dolžni zaščititi,« je še pojasnil in dodal, da je sama uprava prišla do zaključka, da bi potrebovali še najmanj dvanajst ljudi. Na očitke uprave, da cilj stavke ni izpolnitev stavkovnih zahtev, ampak zamenjava vodstva, je odgovoril, da gre za sme-

šno trditev. »Če bi uprava razumela smisel delovanja sindikata in pomen socialnega dialoga, bi te zadeve rešili brez stavke. Namesto da bi se posvetila vprašanju stavkovnih zahtev, se je uprava ukvarjala z vprašanjem, kdo stoji za stavko in kakšni so njeni resnični nameni,« je še dodal Vodopivec, o nadaljnjih korakih pa je povedal, da bodo 28. januarja stavko ponovili, če tudi ta ne bo zalegla, pa se bodo poslužili ostrejših ukrepov, ki pa naj ostanejo zaenkrat presenečenje.

Predsednik uprave Elektro Primorske Julijan Fortunat je včeraj izrazil upanje, da bodo v nadaljnjih pogajanjih le našli rešitev. V zvezi z zahtevami po 9,5-odstotnem povečanju plač je poudaril, da se lastniki ne strinjajo z višjimi ponudbami od teh, ki so bile dane, ter dodal, da je zaradi aktualnih razmer v gospodarstvu vlada javno že pozvala k skrajno racionalnemu poslovanju. Glede pomanjkanja kadra je pojasnil, da že obstaja dogovor o tem, da se bo v letošnjem letu število zaposlenih povečalo za deset do dvanajst, ponovno pa je izrazil tudi prepričanje, da je bil v obdobju pogajanj s strani sindikata deležen marsikatero diskreditacije.

Nace Novak

PEVMA Avgustu Lenardiču v spomin

V Pevmi se bodo danes ob 11. uri poslovili od Avgusta Lenardiča, ki je v torko po daljši boleznini umrl v goriški bolnišnici. Avgust, po domače »Gušto«, izhaja iz znane družine Lenardič, saj je njegov oče, po imenu ravno tako Avgust, dolga leta zasedal vidne položaje v vrstah krajevne zveze partizanov VZPI-ANPI, zato je vest o smrti njegovega sina odjeknila tudi med nekdanjimi borci.

Pokojni Avgust je bil rojen v Pevmi 14. julija 1934 očetu Avgustu in mami Marici. Osnovno šolo je začel obiskovati na pragu druge svetovne vojne, šolanje pa je dokončal po vojni. Po odsluženju vojaškega roka se je zaposlil v tekstilni tovarni v Podgori, kjer je ostal do upokojitve. Ob delu v tovarni se je angažiral tudi v sindikatu CGIL, pri katerem je postal član okrajnega odbora. Največja Avgustova ljubezen pa je bil lov. Dolga desetletja je bil član krajevne lovske družine in velik poznavalec divjadi in območij, kjer se razne živalske vrste zadržujejo. Lovske družine skrbijo tudi za ohranjanje življenjskih razmer v naravnem okolju, ravno tej dejavnosti pa je pokojnik posvetil marsikatero prsto uro. Nazadnje, pred nekaj leti, se je moral tudi temu odpovedati, saj se je začela javljati bolezen, ki mu je počasi odziral sposobnost samostojnega življenja. Zato je zadnje mesece živel pri sestri Dolores v Gorici, ki mu je nudila vso potrebno nego.

Svojcem, domačinom in vsem tistim, ki so ga poznali, bo pokojni Avgust ostal v lepem spominu, saj je veljal za umirjenega človeka, vedno pripravljena izmenjati prijazno besedo. Dokler so mu moči dopuščale, je rad prebiral naš dnevnik in se je zanimal za dogajanje v naši skupnosti. Prizadetim svojcem zato izraža sožalje tudi uredništvo Primorskega dnevnika. (vip)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
ALESANI, ul. Carducci 40, tel. 0481-530268.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH
ROJEC, Prvomajska ul. 32, tel. 0481-882578.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V FOLJANU
DI MARINO, ul. Bersaglieri 2, tel. 0481-489174.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, trg Republike 16, tel. 0481-410341.

Gledališče

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE, goriška gledališka sezona 2008-09: Mladoporočenca iz ulice Rossetti (26. januarja ob 20.30), Kreutzerjeva Sonata (2. marca), Dundo Maroje (6. aprila), Art Export (4. maja). Vse predstave bodo opremljene z italijanskimi nadnapisi. Za abonente iz okoliških vasi bo poskrbljen avtobusni prevoz; informacije in vpisovanje v KB Centru na korzu Verdi 51 v Gorici (zelenišča št. 800214302, tel. 040-8624701, www.teaterssg.it) od ponedeljka do petka med 14. in 17. uro, ob sobotah med 9. in 12. uro.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU bo 15. in 16. januarja ob 20.45 predstava »La caccìa« Luigija Lo Cascia; v nedeljo, 18. januarja, ob 16. uri bo v sklopu niza »Piccolipalchi« gledališka predstava »Da una goccia nel mare« Serene Finatti; v torek, 20. januarja, ob 20.45 bo s prostim vstopom ob Dnevu spomina predstava »Un giardino per Ofelia - Tiergartenstrasse 4« Pietra Floridie v izvedbi gledališke skupine Teatro dell'Argine iz Bologne; informacije pri blagajni gledališča (tel. 0481-494369).

GLEDALIŠČE VERDI v Gorici: danes, 15. januarja, ob 20.45 bo nastopila Ka-

GORICA - V Verdiju bo nočoj premiera veseloigre Gloriosa

Najslabša pevka

Zgodba sopranistke Florence Foster Jenkins - Za Katio Ricciarelli debi na odrskih deskah

Katio Ricciarelli v Gorici BUMBACA

Po muzikalu Robin Hood na začetku leta in baletu Romeo & Juliet minulo soboto se bo sezona občinskega gledališča Verdi nadaljevala nočoj ob 20.45 z državno premiero veseloigre Gloriosa. V njej nastopa tudi Katio Ricciarelli, ki sta jo večeraj v Gorici sprejela župan Ettore Romoli in odbornik Antonio Devetag.

Gloriosa, delo mladega ameriškega pisatelja Petra Quilterja, je življenjska zgodba ameriške sopranistke Florence Foster Jenkins, najslabše pevke na svetu. Kot sta na večerajšnji predstavitvi pojasnila režiser Enrico Maria La Manna in Ricciarelli, gre za zelo dopadljivo predstavo. Življenje Jenkinsove je bilo pestro in zanimivo. Rojena je bila v premožni družini in je že od mladih nog želela študirati petje in postati odrska zvezda. Po smrti

premožnega očeta je s pomočjo dediščine prišla do denarja, s katerimi si je privoščila bleščečo kariero. Iz glasbenih posnetkov je razvidno, da je imela le malo občutka za ritem in intonacijo, a kljub temu oz. ravno zaradi nenavadnega načina petja je postala izredno popularna. Občinstvo jo je oboževalo zaradi zabave, ne pa zaradi pevske sposobnosti. Zavedala se je svojih kritik, ki jih je zavračala z besedami: »Ljudje lahko govorijo, da ne znam peti, nihče pa ne more reči, da nisem pela.«

Gloriosa pomeni debi Katie Ricciarelli v vlogi gledališke igralkice. Po njenih besedah ni bilo enostavno nalašč zgrešiti intonacijo, zadovoljna pa je z rezultatom, zato računa na uspešno turnejo in na morebitne bodoče vloge na odrskih deskah. (aw)

tia Ricciarelli s komedijo »Gloriosa«; informacije pri blagajni gledališča v ul. Garibaldi 2/a (tel. 0481-33090) od ponedeljka do sobote med 9.30 in 12.30 ter med 16. uro in 19.30.

NIZ VESELOIGER LJUBITELJSKIH ODROV ISKRIVI SMEH, NA USTIH VSEH se bo začel v soboto, 17. januarja, ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž s predstavo Gospodična Papillon v izvedbi dramskega odseka SKPD Mirko Filej - Oder 90.

PREMIERA AMATERSKEGA MLADINSKEGA ODRA SNG NOVA GORICA Marsovčki na obisku v Slovenskem narodnem gledališču v Novi Gorici bo v torek, 20. januarja, ob 17. uri. Odrsko priredbo povesti Drečček in trije Marsovčki sta pripravila Vid Pečjak in Emil Aberšek.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU bo v soboto, 31. januarja, ob 21. uri predstava »Facciamo l'amore« (nastopajo Gianluca Guidi, Lorenza Mario in Enzo Garinei); informacije pri blagajni občinskega gledališča od ponedeljka do petka med 18. in 20. uro, ob sobotah med 16. in 18. uro (tel. 0481-630057).

ZIMSKI POPOLDNEVI v Kulturnem centru Lojze Bratuž: v soboto, 24. januarja, ob 16.30 bo predstava »Sale a vela & orologi a soffio« skupine Clac Teatro; informacije med 10. in 12. ter med 15. in 16.30 v uradih CTA v Gorici (tel. 0481-537280).

Kino

GORICA KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Sette anime«.

Dvorana 2: »Film Video Monitor« 20.45 »Prehod«.

Dvorana 3: 18.00 - 20.10 - 22.00 »Yes Man«.

TRŽIČ KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Sette anime«.

Dvorana 2: 17.45 - 20.10 - 22.15 »Natale a Rio«.

Dvorana 3: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Yes Man«.

Dvorana 4: 17.50 - 20.00 »Come un uragano«; 22.10 »Il cosmo sul comò«.

Dvorana 5: 17.30 »Madagascar 2«; 20.00 - 22.00 »La duchessa«.

Razstave

V GALERIJ DRŽAVNE KNJIŽNICE v ulici Mameli v Gorici bo v petek, 16. januarja, ob 18. uri odprte mednarodne slikarske razstave Terpictura, ki jo prireja kulturno društvo Tullio Crali; na ogled do 6. februarja od ponedeljka do petka med 10.30 in 18.30, ob sobotah med 10.30 in 13.30.

V KULTURNEM DOMU V GORICI je na ogled razstava mednarodne tolminske likovne kolonije Zlata ribica; do 26. januarja od ponedeljka do petka med 10. in 13. uro in med 16. in 18. uro ter med prireditvami.

Koncerti

ZDRUŽENJE MUSICA APERTA iz Gorice prireja koncerte v sklopu niza »Gorizia classica«: v soboto, 17. ja-

nuarja, ob 17. uri v dvorani pokrajinskih muzejev v grajskem naselju v Gorici bo koncert flavtista Danieleja Salvatoreja in klavičembalistke Silvie Rambaldi; vstop prost.

VEČERNI KONCERTI združenja Rodolfo Lipizer v gledališču Verdi v Gorici: v petek, 23. januarja, ob 20.45 bosta nastopila nemška violinistka Lea Birringer in ruska pianistka Inga Birkster; informacije na tel. 0481-547863, 0481-280345 in 347-9236285 ter na spletni strani www.lipizer.it.

Čestitke

Danes praznujeta 25 let skupnega življenja FRANKA in DARIO. S zarcem odličnega vina jima nazdravimo in voščimo še mnogo srečnih, zdravih in veselih let skupaj Dario, Edes, Karol, Evelyn, Igor in Viviana.

Šolske vesti

RAVNATELJSTVO VEČSTOPENJSKE ŠOLE DOBERDOB sporoča, da bo vpisovanje v prve letnike vrtcev in prve razrede osnovne šole potekalo na tajništvu v Doberdobi, trg Sv. Martina 1, od 2. do 28. februarja. Uradi so odprti od ponedeljka do četrтка med 7.45 in 9.45, ob petkih med 11. uro in 13.45, ob sobotah med 7.45 in 9.45, ob sredah popoldne med 15. in 16. uro (tel. 0481-78009).

SLOVENSKE VIŠJE SREDNJE ŠOLE V GORICI vabijo na dan odprtih vrat poklicno-tehničnega in licejskega pola danes, 15. januarja, in v petek, 13. februarja, od 17. do 19. ure v šolskem centru v ulici Puccini 14 v Gorici. Obiskovalci si bodo lahko ogledali šolo, profesorji pa jim bodo nudili informacije o posameznih študijskih smereh in bodo na razpolago tudi za individualne pogovore.

VPISOVANJE V OTROŠKE VRTCE IN V PRVI RAZRED OSNOVNE ŠOLE bo potekalo na ravnateljstvu v ul. Brolo, 21 v Gorici od 2. do 28. februarja; od 19. do 30. januarja bodo v vrtcih in osnovnih šolah dnevi odprtih vrat, kjer bo staršem predstavljena nova šolska organizacija in vzgojno izobraževalna ponudba. Datumi in ure bodo pravočasno sporočeni.

Obvestila

KD SABOTIN iz Štmavra prireja letos prvič trodnevno praznovanje sv. Valentina s plesom v ogrevanem šotoru: v petek, 6. februarja, v večernih urah skupina The Maff show; v soboto, 7. februarja, večerna zabava s skupino Happy day; v nedeljo, 8. februarja, ob 14. uri maša, kioski bodo odprti od 10. ure dalje, v popoldanskih urah bosta goste zabavala pihalni orkester Goriška Brda in skupina Mega mix.

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV za Goriško prireja družabnost na Valentinovo, 14. februarja, z začetkom ob 18. uri v kmečkem turizmu v Prvačini. Poskrbljeno bo za dobro večerjo in glasbo v živo. Vpisujejo običajni poverjeniki.

AKŠD VIPAVA vabi na kotalkarsko revijo v občinski telovadnici v Sovodnjah

v soboto, 17. januarja, ob 20. uri in v nedeljo, 18. januarja, ob 18. uri.

SVET SLOVENSkih ORGANIZACIJ obvešča, da je 28. januarja sklican delovni svet SSO, ki bo potekal v dvorani pevskega zborov v Devinu ob 19. uri v prvem in ob 20. uri v drugem sklicu.

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA pripravlja novo monografijo o kriškem slikarju Albertu Sirku in poziva vse tiste, ki imajo kakršno koli njegovo delo, fotografijo ali koristen podatek, da se oglašijo na tel. 040-368892 ali 339-1564147 (Alina Carli) oz. naj pošljejo mail na naslov info@ztt-est.it.

KNJIZNICA DAMIR FEIGEL na Verdijevem korzu v Gorici je odprta od ponedeljka do petka med 9. in 19. uro.

OBČINSKA KNJIZNICA V DOBERDOB sporoča, da bo s februarjem odprta po novem urniku in sicer ob ponedeljkah in sredah od 14. do 17. ure.

ZDRUŽENJI AMICI DEL TRASPORTO SU ROTAIA IN DOPOLAVORO FERROVIARIO ISONTINO sklicujeta redni letni občni zbor v nedeljo, 18. januarja ob 9.30 v prvem in ob 10.30 v drugem sklicu na sedežu ob 4. tračničah goriške železniške postaje.

SPDG - SMUČARSKI ODSEK obvešča, da bo avtobus v nedeljo, 18. januarja, za Trbiž odpeljal ob 7. uri s parkirišča pred razstaviščem Espomego.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE sklicuje redni letni občni zbor v torek, 27. januarja, ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici.

Prireditve

KD OTON ŽUPANČIČ vabi na volilni občni zbor, ki bo v sredo, 28. januarja, v zgornjih prostorih kulturnega doma Andrej Budal v Štandrežu; prvi sklic ob 20. uri, drugi ob 20.30.

FUNDACIJA GORIŠKE HRANILNICE v sodelovanju s Pokrajinskimi muzeji v Gorici prireja ob razstavi o Marcellu Fogoliniu okrogli mizi v konferenčni dvorani v palači della Torre v Gorici: v petek, 16. januarja, ob 18. uri bo srečanje z največjima poznavalcema Fogolina Giovannijem Villo in Ezio Chiniem, v sredo, 21. januarja, pa bo vedno ob 18. uri predaval Saša Quinzi.

SKPD F.B. SEDEJ iz Števerjana vabi na proslavo z naslovom Da bi čimbolj povezovali, ob 40. obletnici vaškega glasila Števerjanski vestnik, ki bo v petek, 23. januarja, ob 20.30 v Sedejevem domu.

V CENTRU MOSTOVNA v Solkanu bo v petek, 16. januarja, ob 21. uri »Stand up comedy«; v soboto, 17. januarja, ob 20. uri bo otvoritev razstave Blaža Erzetiča.

V FEIGLOVI KNJIZNICI v Gorici se v ponedeljek, 19. januarja, ob 18. uri nadaljuje pravljična srečanja. Zimsko pravljičo Oliverjeve rdeče sani bo pripovedovala Luisa Gergolet.

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo danes, 15. januarja, ob 18. uri tržaški pisatelj Dušan Jelinič predstavil svoje zadnje tri knjige in sicer roman Kam gre veter, ko ne piha, novo in dopolnjeno izdajo romana Umor pod K2 ter italijanski prevod le-tega.

V PALAČI CORONINI CRONBERG (v bivši konjušnici) na drevoredu 20. sep-

tembra 14 v Gorici bo danes, 15. januarja, ob 17.30 predavanje Cristine Bragaglia z naslovom »Una curiosa allegoria rinascimentale a Palazzo Coronini Cronberg«; vstop prost.

V POKRAJINSKI PALAČI v Gorici bodo v petek, 16. januarja, ob 17.30 predstavili knjigo »Fascismo antislavo - Il tentativo di bonifica etnica al confine nord orientale«, ki jo je napisal Stefano Bartolini. Predstavitve prireja pokrajinski odbor VZPI-ANPI in center Gasparini iz Gradišča pod pokroviteljstvom goriške pokrajine; ob prisotnosti avtorja bodo spregovorili Silvano Bacicchi, Mario Lavrenčič, Dario Mattiussi in Enrico Gherghetta.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVOJALCEV IZ DOBERDOBA prireja predavanje o preprečitvi in zdravljenju raka na pljučih v četrtek, 22. januarja, ob 20. uri v prostorih kulturnega društva Jezero v Doberdobi. Predavala bosta onkologa v Avianu Simon Spazzapan in Alessandra Bearz

Izleti

POTOVANJE V JUŽNO TURČIJO IN NA CIPER po poteh sv. Pavla bo od 20. do 29. aprila; informacije na upravi Novega glasa v Gorici (tel. 0481-533177), v uredništvu v Trstu (tel. 040-365473) in na tel. 040-229166 (Jože Markuža).

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA organizirajo 8. marca enodnevni avtobusni izlet v Castelfranco Veneto in 30. maja tridnevni avtobusni izlet na jezero Maggiore; informacije na tel. 0481-78398 (pri Mili), tel. 0481-78000 (gostilna Peric), tel. 380-4203829 (Miloš).

Mali oglasi

V KRMINU prodam hišo 150 kv.m. z dvoriščem, tri sobe, dve kopalnici, kuhinja, dnevna soba in klet; tel. 349-7047992.

Osmice

V RUPU je Salomon odprl osmico.

Pogrebi

DANES V GORICI: 10.00, Emma Vicchi por. Demori z glavnega pokopališča v cerkev na Rojcah in na glavno pokopališče.

DANES V PEVMI: 11.00, Avgust Lenardič (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in v Spineo za upepelitev.

DANES V SOVODNJAH: 14.00, Miro Kuzmin (iz goriške splošne bolnišnice ob 13.45) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V PIERISU: 14.00, Ermanno Gregorin (iz trziške bolnišnice) v cerkvi in v Trst za upepelitev.

DANES V KRAJU SAN PIER D'ISONZO: 14.00, Roberto Raza v cerkvi in v Videm za upepelitev.

Ob boleči izgubi dragega
MIRA KUZMINA
izrekamo svojcem iskreno sožalje.

Transmedia S.p.A.

Ob boleči izgubi Mira Kuzmina,
prvega predsednika fotokluba,
izrekamo svojcem iskreno sožalje.

Fotoklub Skupina 75

Dragi Miro,
bil si naš prvi kinoperater.
Hvala za vso pomoč v pionirskih
časih Kinoateljeja.

Bratovščina Sinjega galeba

Ob nenadni smrti Mirota Kuzmina
izrekamo svojcem iskreno sožalje.

Društvo ribičev Vipava
iz Sovodenj

KD Sovodnje

izreka vsem svojcem iskreno sožalje
ob izgubi Mirota Kuzmina.

BLIŽNJI VZHOD - Izraelska ofenziva v Gazi zahtevala že več kot tisoč življenj

Predstavniki Hamasa pristali na egiptovski predlog o premirju

V diplomatskih prizadevanjih sodeluje tudi generalni sekretar ZN Ban Ki Moon

GAZA - Mednarodna skupnost nadaljuje prizadevanja za ustavitev ognja na območju Gaze, kjer se je število žrtev 19-dnevne izraelske ofenzive povzpelo na več kot tisoč. Generalni sekretar ZN Ban Ki Moon je v Kairu znova pozval k takojšnji prekinitvi ognja, predstavniki gibanja Hamas pa so izrazili naklonjenost predlogu Kaira za premirje.

Mednarodnim prizadevanjem za ustavitev ognja se je včeraj pridružil generalni sekretar ZN Ban Ki Moon. Med obiskom v Kairu je po srečanju z egiptovskim predsednikom Hosnijem Mubarakom znova pozval k takojšnji in trajni prekinitvi ognja na območju Gaze, kjer je bilo v izraelski ofenzivi ubitih že več kot 1000 Palestincev. Po podatkih reševalne službe v Gazi je bilo v izraelski vojaški ofenzivi proti položajem gibanja Hamas na območju Gaze doslej ranjenih skoraj 4600 ljudi. Med žrtvami je več kot 300 otrok in 100 žensk, približno 1500 otrok je ranjenih, opozarja Sklad ZN za otroke (Unicef).

Izraelska vojska, ki že skozi ves potek 19 dni trajajoče operacije v Gazi zatrjuje, da njen cilj ni civilno prebivalstvo, žrtve pa so posledica dejstva, da Hamas civiliste uporablja kot živi ščit, je medtem sporočila, da je v dosedanjih spopadih umrlo 550 oboroženih pripadnikov Hamasa.

Med obiskom v Egiptu je generalni sekretar ZN Ban pozval tudi k takojšnji humanitarni pomoči za ublažitev krize, ki je izbruhnila na enem najgostejše naseljenih območjih na svetu. Skrb vzbujajoče razmere na območju Gaze pa je včeraj izpostavil tudi Mednarodni odbor Rdečega križa (ICRC). Predsednik ICRC Jakob Kellenberger, ki je v torek obiskal Gazo, včeraj pa mesto Sderot na jugu Izraela, ki je vsak dan tarča palestinskih raket, je veliko število ranjenih v izraelskih napadih na Gazo in resnost njihovih poškodb označil za "šokantno".

Vpleteni strani je Kellenberger spomnil na njihove obveznosti po mednarodnem pravu, ki določa, da je treba reševalcem in pomoči omogočiti dostop do ranjenih in trpečih civilistov. "Tri ure niso dovolj," je komentiral vsakodnevno triurno prekinitev ognja, ki jo izvaja Izrael.

Medtem ko je stanje v Gazi dramatično, v diplomatskih prizadevanjih za ustavitev nasilja na palestinskem območju, kot kaže, prihaja do nekaterih premikov. Po trditvah neimenovanih egiptovskih virov naj bi namreč predstavniki gibanja Hamas izrazili naklonjenost predlogu Kaira za premirje v Gazi. "Gibanje Hamas se je naklonjeno odzvalo na egiptovski predlog za zaustavitev prelivanja krvi Palestincev v Gazi," je po treh dneh pogovorov s predstavniki Hamasa iz Gaze in tistimi v izgnanstvu dejal omenjeni vir. Po napovedih egiptovskega zunanjega ministra Ahmeda Abula Gejta naj bi Kairo odgovor Hamasa prenesel Izraelu. Gejt ob tem upa, da se bodo "stvari potem premaknile".

Pobuda, ki jo je pred tednom dni predstavil egiptovski predsednik Mubarak, obsega tri točke. Te so takojšnje kratkotrajno premirje, ki bi omogočilo dostop humanitarne pomoči do prebivalcev, povabilo Izraelcem in Palestincem, naj se v Egiptu srečajo glede zaščite meje z Gazo, ponovnega odprtja mejnih prehodov in umika izraelske blokade, ter ponoven poziv k pogajanjem med Hamasom in gibanjem Fatah palestinskega predsednika Mahmuda Abasa pod posredništvom Egipta.

Izraelske organizacije za zaščito človekovih pravic pa so včeraj izraelsko vojsko obtožile, da ogrožajo civiliste v Gazi, pri čemer so se zavzele za preiskavo vojnih zločinov. V pismu visokim predstavnikom izraelske vojske in vlade so navedle, da civilisti zaradi izraelske ofenzive nimajo kam pobegniti, zdravstveni sistem je razpadel, številni ljudje pa so ostali brez elektrike in pitne vode. Tiskovni predstavnik zunanjega ministrstva Jigal Palmor je na pismo devetih organizacij odgovoril, da je svoboda izražanja v Izraelu prav to: "Svoboda izražanja mnenja, četudi ne temelji na nobenih trdnih dokazih in četudi je politično pristranski."

Mednarodna zveza za človekove pravice (FIDH) je medtem Varnostni svet ZN pozvala, naj Izrael preda Mednarodnemu kazenskemu sodišču (ICC) zaradi vojnih zločinov Gazi. (STA)

BLIŽNJI VZHOD - Voditelj Al Kaide se je po dolgem spet oglasil

Osama bin Laden poziva k sveti vojni proti Izraelu

Osama bin Laden

KAIRO - Po dolgem času se je znova oglasil vodja teroristične mreže Al Kaide bin Laden. Preko zvočnega posnetka, ki so ga objavili na neki islamišči spletni strani, je muslimane pozval k sveti vojni proti Izraelu in obsodil arabske države, ker preprečujejo svojim ljudem, da bi "osvobodili Palestino".

Posnetek z naslovom "Poziv k džihadu za zaustavitev agresije v Gazi" je bil predvajan ob fotografiji bin Ladna in mošeje Al Aksa v Jeruzalemu. Toda tokrat brez angleških podnapisov in ostalih produkcijskih prijemov, ki so običajno spremljali njegova zvočna sporočila.

To je sicer prvi posnetek bin Ladna po lanskem maju in prvi po začetku izraelske ofenzive na palestinsko gibanje Hamas na območju Gaze 27. decembra. "Samo ena pot vodi k vrni-

tvi Jeruzalema in Palestine in to je pot džihada in pot Alaha," je v 22-minutnem posnetku dejal bin Laden. "Dolžnost je, da se pozove ljudi k sveti vojni in da se organizira mladino v brigade džihada," je pristavil bin Laden.

"Muslimanski narod, sposoben si premagati sionistično entiteto s svojimi priljubljenimi zmogljivostmi in skrito močjo, tudi brez podpore (arabskih) voditeljev in kljub dejstvu, da jih je večina (omenjenih voditeljev) v vojašnicah križarsko-sionističnega zavezništva," je povedal teroristični voditelj, ki naj bi bil glavni odgovorni za teroristične napade v ZDA 11. septembra 2001. Bin Laden je na ta način obtožil voditelje arabskih držav, da "se izogibajo odgovornosti" za osvoboditev Palestincev. "Če niste prepričani, ali bi se borili, potem omogočite, da se borijo tisti, ki so prepričani," je še dejal. (STA)

GOSPODARSTVO - Padec tudi v Sloveniji in Italiji

Industrijska proizvodnja v EU lanskega novembra navzdol

LUXEMBOURG - Industrijska proizvodnja se je novembra lani v primerjavi z oktobrom tako v območju evra kot v celotni EU znižala za 1,6 odstotne točke, včeraj sporočil evropski statistični urad Eurostat. Najbolj se je industrijska proizvodnja na mesečni ravni znižala v Sloveniji, za 12,8 odstotne točke, Italiji pa se je za 2,3%. Na letni ravni se je industrijska proizvodnja oktobra tako v sedemindvajseterici kot v evrskem območju znižala za 7,7 odstotne točke.

Industrijska proizvodnja se je novembra lani v primerjavi z oktobrom znižala v osemnajstih državah, za katere je imel Eurostat podatke, zvišala pa se je le na Irskem (10,2 odstotne točke) in v Grčiji (0,6 odstotne točke). Poleg Slovenije so največ-

je padce zabeležile Estonija (za 7,7 odstotne točke), Slovaška (7,1 odstotne točke) in Portugalska (5,8 odstotne točke). Italiji pa se je znižala za 2,3 odstotka.

V primerjavi z novembrom 2007 je industrijska proizvodnja novembra 2008 padla v devetnajstih članicah, za katere je imel Eurostat podatke, rast je zabeležila le Irska (2,6 odstotne točke). Največje znižanje na letni ravni so zabeležile Estonija (za 17,6 odstotne točke), Španija (15,1 odstotne točke) Latvija (13,9 odstotne točke) in Luksemburg (za 13,8 odstotne točke) in Italija (za 12,3-odstotne točke), je še sporočil Eurostat. V Sloveniji se je industrijska proizvodnja na letni ravni novembra lani znižala za 12,0 odstotne točke. (STA)

PLINSKI SPOR - Ruski plin še vedno ni priteklo v evropske države

Rusija poziva na srečanje v Moskvi, Ukrajina za vrh v eni od prestolnic EU

MOSKVA, KIJEV, BRUSELJ - Evropske države so včeraj še deveti dan ostale brez ruskega plina. Rusija in Ukrajina ostajata vsak na svojem bregu, EU pa pri tem opozarja na verodostojnost obeh držav in morebitne politične posledice. Rusija pa je pozvala k pripravi srečanja voditeljev držav porabnic ruskega plina.

Ruski predsednik Dmitrij Medvedev je včeraj predlagal, da bi se 17. januarja v Moskvi sestali voditelji držav, ki so končne prejemnice ruskega plina ali so tranzitne države zanj. Izrazil je upanje, da bi na srečanju našli rešitev za trenutno stanje in da se v prihodnje podobnim težavam izognili. Med povabljenimi je tudi Ukrajina.

Češko predsedstvo EU je pozno popoldne predlog še proučevalo in se do njega ni opredelilo. Češki minister za evropske zadeve Alexandr Vondra je opozoril, da bo imel spor med Rusijo in Ukrajino zaradi plina, če ne bo hitro rešen, "politične posledice" za odnose z EU. O pobudi za srečanje se je z Med-

vedevom po telefonu pogovarjal tudi predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso. Iz njegovega urada so sporočili, da je znano še premalo podrobnosti in da se mora Evropska komisija, preden se bo do pobude opredelila, uskladiti s češkim predsedstvom in drugimi evropskimi državami.

Ruski predsednik vlade Vladimir Putin je EU pozval, naj pri Ukrajini posreduje, da bo prenos plina ponovno stekel. "Naši evropski partnerji so postali talci spora med Rusijo in Ukrajino," je dejal Putin, ki se je včeraj v bližini Moskve sestal s predsedniki vlad Bolgarije, Moldavije in Slovaške. Te države so med tistimi, ki jih je prekinitev dobave ruskega plina najbolj prizadela.

Predsednica ukrajinske vlade Julija Timošenko je sicer zagotovila, da bo Ukrajina tranzit plina v Evropo omogočila takoj, ko jo bo s plinom oskrbela Rusija. "Če bo Rusija plin dobavila danes, bo ta takoj posredovan Evropi," je dejala po pogovorih s slovaškim kolegom Robertom Ficom dejala Timošenkova.

Ukrajinski predsednik Viktor Juščenko pa je izrazil nasprotovanje zamisli ruskega predsednika Dmitrija Medvedjeva o vrhunskem srečanju porabnic ruskega plina to soboto v Moskvi. Po njegovem prepričanju srečanja ne bi smela organizirati ena od strank v plinskem sporu med državama, zato meni, da bi srečanje moralo biti v eni od prestolnic EU. "Predsednik meni, da bi bil najprimernejši kraj za izvedbo takega vrha ena od evropskih prestolnic, recimo Praga kot prestolnica predsedujoče države EU ali Bruselj," so sporočili iz Juščenkovega urada.

Zaradi rusko-ukrajinskega plinskega spora je prejšnji teden vsaj 15 članic Evropske unije beležilo popolno prekinitev ali redukcijo dobave ruskega plina, potem ko je Rusija prekinila dobavo plina prek ukrajinskih plinovodov. Bolgarija je ostala brez vsega plina, rezerv pa ima zgolj še za dan ali dva, Slovaška pa je porabila že 97 odstotkov rezerv.

Ruski plinski monopolist Gazprom obtožuje Ukrajino, da blokira tranzit pli-

Ameriška sodnica potrdila mučenje v Guantanamo

GUANTANAMO/WASHINGTON - Savdskega državljana Mohameda al Katanija, ki je osumljen vpletenosti v teroristične napade v ZDA 11. septembra 2001, so v ameriškem zaporu Guantanamo na Kubi mučili, je za včerajšnje izdajo ameriškega dnevnika Washington Post povedala sodnica Susan Crawford, zadolžena za potrjevanje obtožnic proti domnevnim teroristom, zaprtih v Guantanamo.

Kot je za Washington Post dejala Crawfordova, je način, kako so ravnali z al Katanijem, enak pravni definiciji mučenja, zato je zavrgla obtožnico proti osumljencu. Opisala je, da so pri al Kataniju med tehnikami zasliševanja uporabili nepretrgano osamitev, odrekanje spanja, slekli so ga do nagega, ga izpostavili mrazu ter življenjsko nevarnim pogojem.

Kandidat za ministra ZDA pozabil plačevati davke

WASHINGTON - Demokratski člani senatnega odbora za finance so v torek objavili informacijo, da kandidat za finančnega ministra ZDA Timothy Geithner med letoma 2001 in 2004 ni plačal za 34.000 dolarjev davkov, poleg tega pa naj bi zanj delala tudi gospodinjstva pomočnica, ki ji je za nekaj časa poteklo dovoljenje za delo in bivanje v ZDA.

Geithner je po guvernerju Nove Mehike Billu Richardsonu drugi kandidat za ministra v administraciji novoizvoljenega predsednika ZDA Baracka Obame, ki se je znašel v težavah, vendar pa ne bo odstopil od kandidature. Richardson je odstopil od kandidature za ministra za trgovino zaradi zvezne preiskave glede donacij njegovemu političnemu štabu s strani podjetja, ki je imelo posle z državo Novo Mehiko.

Češka: Zdravstveno stanje Havla resno, a stabilno

PRAGA - Zdravstveno stanje nekdanjega češkega predsednika Vaclava Havla, ki so ga v ponedeljek sprejeli v otorinolaringološko kliniko in mu v torek opravili manjši poseg na grlu, je resno, a stabilno. Njegovo življenje pa ni ogroženo, so sporočili iz bolnišnice. Zdravnica praške bolnišnice Motol Martina Peličovska je povedala, da se je zdravstveno stanje nekdanjega češkega predsednika poslabšalo v torek in znova včeraj zjutraj zaradi sluzi v desnem pljučnem krilu. To pa je nato privedlo do težav z dihanjem. 72-letni Havel je bil lani v bolnišnici zaradi akutnega bronhitisa in srčne aritmije. Češki dramatik, ki je bil včasih verižni kadilec, ima dolgo zgodovino zdravstvenih težav; med drugim je imel pljučnega raka in težave s srcem. (STA)

ODBOJKA - Odstop zaradi nesoglasja v ekipi

Zoran Jerončič ni več trener Hita Nove Gorice

S klubom ni bilo težav - Trenerski dnevnik je že spravil na polico - Pri Hitu iščejo novega trenerja

NOVA GORICA - Odbojarski strokovnjak Zoran Jerončič, ki je dolga leta vodil tudi naše ekipe, ni več trener slovenskih državnih odbojarskih prvakov, pokalnih zmagovalk in prvakov srednjeevropske lige, igralec Hita Nove Gorice. Jerončič, ki je novogoriške odbojarske prevzel poleti, se je na svojo željo razšel s klubom, razlog za to naj bi bila nesoglasja z odbojarskimi: »Stvari v ekipi niso funkcionirale tako, kot sem zahteval. Nesoglasja in težave so se pojavljale predvsem zaradi igralke, ki je želela vzpostaviti svoje zahteve in se vtkala v stvari, za katere ni bila poklicana. Izgubljala sem na avtoriteti,« nam je včeraj potrdil v telefonskem pogovoru bivši trener Novogoričank in nadaljeval: »Zaradi enakih težav sta odstopila tudi prejšnja dva trenerja. Že avgusta, ko sem prevzel ekipo, sem bil s tem seznanjen. Nekaj časa sem to požiral, ko pa je šlo čez rob, sem moral enostavno obrniti stran.« Imena igralke, ki je naposled vplivala na ostale in na vzdušje v ekipi, pa nam ni hotel razkriti. S klubom pa sploh ni bilo težav, nam je potrdil: »Vedno so mi bili ob strani in mi zagotavljali vse potrebno za kakovostno delo. Žal mi je, ker ga zapuščam,« je še dodal Jerončič, ki je pri klubu tudi nadzoroval mladinski sektor. V Novi Gorici je vzpostavil kakovosten mladinski projekt, ki naj bi obstal: »Želim, da bi to delovalo naprej, saj vsi trenerji dobro delajo.«

Da bi se odbojarski strokovnjak premislil, ni možnosti. Sam pravi, da je trenerski dnevnik že postavil na kup, kjer hrani vse stare dnevnike, in da je sedaj spet prost na delovnem trgu.

Nesoglasja pa niso vplivala na rezul-

Zoran Jerončič je letos julija prevzel prvo ekipo Hita Nove Gorice, ki nastopa v 1. slovenski ligi. Zaradi nesoglasij pa je včeraj odstopil

KROMA

tate, ki so bili v letošnji sezoni nadvse zadovoljivi: v 17 tekmah, na katerih je hitovke vodil Jerončič, so doživeli le štiri poraze, dva v Interligi in dva v evropskem pokalu Challenge; konec decembra pa so osvojile

še četrti pokalnih prvakov Slovenije. Do nadaljnjega bo treninge vodil pomočnik Marko Markovič, v naslednjih dneh pa bodo skušali najti ustrezne rešitve oziroma novega trenerja, so pojasnili v klubu. (V.S.)

ODBOJKA - LP Polom ACH Volleya na Dunaju

DUNAJ - Blejski odbojarski ACH Volleya so v predzadnjem krogu rednega dela lige pravakov doživeli pekoč poraz. Kljub porazu so Blejci že osvojili 2. mesto v skupini E in uvrstitev v osmino finala, pripravili pa priložnost za osvojitve enega od dveh najboljših drugih mest, ki bi jim v osmini finala zagotovili lažjega tekmeca. Avstriji pa so z včerajšnjo prvo zmago letos še ohranili upanje, da bodo nadaljevali z igranjem v Evropi. Proti AON Hotvolleyu iz Dunaja so slovenski odbojarski klonili z gladkim 3:0 (23, 22, 16). V prvem nizu so že vodili 12:16, nato pa je njihova igra razpadla. Domači igralci so izenačili na 20:20, v zaključku prvega niza pa so bili Dunajčani bolj razpoloženi. V drugem nizu so se Blejci še nekoliko upirali (22:21), v zadnjem pa so klonili pri 16. točki. Trentino Volley je doma s 3:0 premagal francosko ekipo Beauvais Oise.

Ostali izidi: Roeselare - Maccratta 3:1 (21, 21, -19, 28). **Pokal Challenge (prva tekma osmine finala):** Tourcoing - Salonit Anhovo 3:2 (-23, -18, 20, 19, 8)

NOVOST - B-liga Polsezonski abonmaji za tekme Triestine

TRST - Pri Triestini so se odločili, da poskusijo privabiti še nekaj več navijačev na domače tekme rdečih s he-lebardo. Po številu prisotnosti na stadionu je namreč letošnja sezona najbolj negativna vse od povratka Triestine v B-ligo, to se pravi od sezone 2002/2003. Podpredsednik Antonino Carnelutti je od prisotnosti igralcev Pabla Granocheja in Riccarda Allegrettija včeraj na sedežu kluba predstavil dokaj atipično ponudbo polsezonskega abonmaja, ki bo veljal za domače tekme vse do konca sezone. Carnelutti je v uvodnem posegu podčrtal, da so dalj časa premišljali o tej ponudbi, saj ponavadi družstva, ki so uspešna, raje dvigujejo cene, ker je odziv navijačev v takih situacijah itak dober. A vseeno so se nazadnje odločili za polsezonske abonmaje, ker so pri Triestini prepričani, da imajo letos edinstveno priložnost, da se vključijo v boj za napredovanje. Ta cilj pa je dosegljiv le v primeru, da ima ekipa občutno podporo s tribun. Strinjala sta se tudi kapetan ekipe Allegretti in strelec Granoche. Pobuda Triestine je zelo dobrodošla v obdobju, ko ekonomska kriza mnoge prisili, da se odpovedo stvarim, ki niso bistvenega pomena. Cene polsezonskih abonmajskih izkaznic so sledeče (veljajo za enajst domačih tekem): stranska tribuna - odrasli 100, evrov, ženske in mladi od 12 do 18 let 65,00 evrov, mladi pod 12 let in invalidi 10,00 evrov; tribuna Pasinati in Colaussi - odrasli 160,00 evrov, ženske in mladi od 12 do 18 let 90,00 evrov, mladi pod 12 let in invalidi 10,00 evrov.

Nazadnje opozorilo: tekma 22. kroga med Triestino in Barijem bo v petek, 23. januarja, ob 20.45, ne pa kot po napovedih v ponedeljek, 26. januarja. (I.F.)

NOGOMET - Zaostala tekma A-lige

Roma bližja vodilnim

Proti Sampdoriji je oba zadetka dosegel Brazilc Baptista

Brazilc Julio Baptista je sinoči uspešno zamenjal Tottija in Vučiniča

ANSA

Roma - Sampdoria 2:0 (1:0)

STRELEC: Baptista v 21. in 53. min.

ROMA (4-3-2-1): Artur; Cichinho (Cassetti), Juan, Pannucci, Riise; Taddei (Aquilani), De Rossi, Brighi; Pizarro, Perrotta; Baptista (Menez). Trener: Spalletti.

SAMPDORIA (3-5-2): Castellazzi; Lucchini, Gastaldello (Padalino), Accardi; Stankevicius, Delvecchio, Dessena, Sammarco (Palombo), Ziegler (Pieri); Cassano, Bellucci. Trener: Mazzarri.

RIM - Roma je v zaostali tekmi (tekmo so lanskega 29. oktobra prekinili zaradi naliva) zanesljivo premagala Sampdorijo in se tako približala zgornjemu delu lestvice. Spallettjevi varovanci zasedajo z 27 točkami osmo mesto. Od mest, ki vodijo v ligo prvakov, loči Romo le še šest točk.

Junak sinočnjega srečanja je bil Brazilc Baptista, ki je dosegel oba zadetka. Spallettjevi varovanci so v prvem polčasu povsem gospodarili na igrišču. Rumeno-rdeči so dobro

igrali predvsem na krilih, kjer Sampdoria ni našla ustreznega protirožja. Prvi zadetek gostiteljev je padel v 21. minuti, ko je brazilski napadalec natančno izvedel prosti strel. V drugem delu so se gostje opogumili, toda Baptista je bil v napadu neustavljiv. Brazilc je še drugič zatresel ligursko mrežo in tekme je bilo konec. Položaj Sampdorije na lestvici sedaj ni več rožnat.

Državni pokal: Juventus boljši od Catanie

TURIN - Juventus je v osmini finala brez večjih težav s 3:0 premagal Catanio in se tako uvrstil v četrtfinale državnega pokala. Po prvem delu je bilo 1:0. »Stara dama« je povedla z Marchionijem (v 4. min.). V drugem delu pa so se črno-beli razigrali in še dvakrat zatresli mrežo Zengovih varovancev. Natančna sta bila še Giovenco (v 69.) in Del Piero (v 71.). V četrtfinalu bo Juventus igral proti Napoliju (4. februarja).

KOŠARKA V Top 16 tudi milanski Armani Jeans

ATENE - Milanski košarkarski prvotigaš Armani Jeans je v zadnjem krogu prvega dela evrolige premagal grški Panionios z 87:77 (Vitali 32). Ker je turški Efes Pilsen izgubil v Madridu (80:69), so se milanski košarkarji uvrstili v Top 16. V drugi fazi evrolige bodo igrali moskovski CSKA, madridski Real in beograjski Partizan, ki je sinoči zmagal v Moskvi (66:63). **Ostali izidi:** Nancy - Montepaschi 79:103 (McDonald in Stonerook 15), Panathinaikos - Prokom 75:53, Barcelona - Žalgiris 90:68 (Laković 3). **DANES:** Alba Berlin - Union Olimpija, Fenerbahçe - Lottomatica, Avellino - Cibona.

ARMSTRONG 1275 - Ameriški kolesarski zvezdnik Lance Armstrong se po 1275 dneh premora vrača v tekmovalno kolesarstvo. Prihodnji teden bo sedemkratni zmagovalc francoskega Toura po treh letih in pol pavze nastopil na dirki po Avstraliji, simbolično pa bo nastopal s starim številko 1275. Na dirki po Avstraliji, ki se začne v torek, bo pomembna tudi aklimatizacija. Moštvo Astane je že v Adelaidu, kjer se bo dirka (20. do 25. januarja) začela, 37-letni Tekšačan in kolegi pa so v torek na žgočem soncu pri 40 stopinjah Celzija že opravili štiriurni trening.

UDINESE - Tekmo med Udinesejem in Cagliariem bodo brezplačno v živo predvajali po spletni televiziji na spletni strani Udinesejevih navijačev udineseclub.net.

KAKA - Brazilski nogometni zvezdnik Kaka je zavrnil širokogrudno ponudbo angleškega prvotigaša Manchester Cityja. Slednji so Milanu za Brazilca ponudili 100 milijonov evrov.

KOVAČEVIČ - Srbski nogometar Darko Kovačević je v španškem San Sebastianu uspešno prestal operacijo srca. Zdravniki so pri 36-letnem napadalcu konec tedna odkrili zožanje žil in posledično visok krvni pritisk. Ali bo nogometar, ki je pred prihodom v Grčijo med drugim igral za Proleter iz Zrenjanina, pa za beograjsko Crveno zvezdo, Real Sociedad in torinski Juventus, še kdaj igral nogomet, ni znano. V Olimpiakosu je Kovačević od leta 2007, na 61 uradnih tekmah pa je za ta klub dosegel 31 golov.

LIGA PRAKOV - V naslednjih treh sezonah (vse do 2011-12) bo glavni sponzor nogometne lige prvakov bančni zavod Unicredit.

PADEC - Tridesetletni šved Markus Larsson je med treningom smuka pred tekmo za svetovni pokal v Wengnu v Švici težko padel blizu cilja. Izgubil je zavest in so ga morali s helikopterjem prepeljati v bolnišnico. Ima urezine po obrazu, zlomljen nos in modrice po telesu. Najhitrejši na treningu je bil Švicar Cucho (2:32,19), Slovenec Andrej Jerman pa je zaostal 22 stotink in je bil drugi.

VANCOUVER - Organizatorji zimskih olimpijskih iger leta 2010 v Vancouveru (VANOC) so dejali, da se strinjajo z mestnimi oblastmi, ki razmišljajo o krčenju stroškov za olimpijsko vas, edinim večjim nedokončanim projektom za OI; vsa tekmovališča so namreč že zgrajena in so na njih ali pa še bodo v tej zimi potekala tudi testna tekmovanja. Stroški za gradnjo so se povzpeli na 875 milijonov kanadskih dolarjev (537 milijonov dolarjev) in se od prvotno načrtovanih povečali za 125 milijonov dolarjev.

BIATLON - Nemke, svetovne prvakine, so zmagale na štafetni tekmi (4 x 6 km) za svetovni pokal v biatlonu v domačem Ruhpoldingu ter prekinile ruski niz treh zaporednih zmag. Rusinje so bile druge s 37,5 sekundami zaostanka, tretje pa Švedinje (+56,5). Slovenk ni bilo na startu.

NOGOMET - Zaostali tekmi 13. kroga v 1. in 2. AL

Pri Primorcu niso zadovoljni s točko

Tekmo v Dolini Breg - Ruda so preložili zaradi močne burje

1. AMATERSKA LIGA

Isonzo - Primorec 0:0

PRIMOREC: Trevisan, Sincovich, Ojo, Palmisano, Santoro, Leghissa, Di Gregorio, Meola, Boccuccia, Marinelli (od 70. P. Emili), Lanza. TRENER: M. Sciarone.

Trebenski Primorec je v zaostali tekmi 13. kroga 1. amaterske lige igral neodločeno v gosteh proti Isonzu, ki ima na lestvici dve točki več od ekipe trebenskega društva. Na blatnem igrišču v Špetru ob Soči so belo-rdeči igrali zelo dobro in v prvem polčasu ustvarili vsaj pet ali šest zelo dobrih priložnosti za gol. »Poznalo se je, da je bil odsoten izkušeni Moscolin, drugače bi vsaj eno žogo potisnil v nasprotnikova vrata,« je po tekmi komentiral trener Maurizio Sciarone, ki je bil zadovoljen z nastopom svojih varovancev, ne pa s končnim izidom. »Zasluzili smo zmago, saj smo stalno držali vajeti igre v svojih rokah. Veliko smo napadali tako v prvem kot v drugem polčasu. Isonzo se je v glavnem branil,« je še dodal Sciarone, ki je pohvalil dobro delo kondicijskega trenerja Duška Švaba. »Pozna se, da je Duško odlični kondicijski trener. Fantje so zelo dobro fizično pripravljene, kar smo lahko videli v drugem polčasu.« Tudi v drugem polčasu je Primorec v glavnem napadal in zgrešil celo vrsto dobrih priložnosti. Primorec bo v nedeljo, v 1. krogu povratnega dela prvenstva, gostoval v Romansu.

Ostali izidi: Ronchi - Turriaco 0:0, Medea - Gradese 5:3, San Giovanni - Pieris 2:0. **Vrstni red:** Villesse 32, Costalunga 25, Ronchi, Turriaco 24, San Giovanni 22, San Lorenzo, Medea 21, Pro Romans 20, Isonzo 19, Domio, Sovodnje 18, Gradese, Primorec 17, San Canzian 14, Sistiana 12, Pieris 8.

Primorčeva igralca Michele Meola in Adriano Ojo (v ozadju)

KROMA

2. AMATERSKA LIGA

Breg - Ruda preložena

Zaradi močne burje sinočnje zaostale tekme 13. kroga v Dolini med Bregom in zadnjeverščeno Rudo niso igrali.

OSTALI IZIDI, promocijska liga:

Pertegada - Staranzano preložena na kasnejši datum zaradi slabega vremena. **2. AL:** Fogliano - Opicina 2:3, Porpetto - Begliano 3:1, Zaule - Torre 3:0, Mossa - Terzo 0:1. **Državni pokal:** Manzanese - Muggia 1:0.

NOGOMET - Pod pokroviteljstvom NZS V Doberdolu 230 otrok na turnirju Rad igram nogomet

Nastopili sta ekipi Mladosti in OŠ iz Romjana - Mladost A 2.

Nogometaši Mladosti s trenerjem Valterjem Besednjakom

Nogometaši osnovne šole iz Romjana

Turnir Rad igram nogomet, ki je konec tedna potekal v Doberdolu in ga je za starostno kategorijo cicibanov (U10) in mlajših cicibanov (U8) organizirala Nogometna zveza Slovenije v sodelovanju z Mladostjo in Občino Doberdob je nadvse uspel. Nastopilo je okrog 230 otrok s celotnega območja Goriške. Od ekip s te strani meje sta nastopili ekipi Mladosti in slovenske osnovne šole iz Romjana. Zelo dobro se je odrezala A ekipa Mladosti, ki je zasedla 2. mesto in bo v nedeljo na-

stopila še na turnirju v Idriji. Igrali bodo proti Primorju in ekipi iz Brd.

OŠ ROMJAN, ekipa A: Mitja Ambrosi, Andrea Negrin, Davide Malaroda, Riccardo Rizzi, Elia Saggini; ekipa B: Daniele Gon, Elia Saggini, Giacomo Serafin, Luca Černic, Gianmarco De Bianchi.

MLADOST, ekipa A: Gregor Braini, Davide Trevisan, Martin Faidiga, Martin Juren, Cristian Faidiga; ekipa B: Saša Žužič, Nejc Terpin, Gaja Žužič, Davide Coppetti, Enrico Papis.

PLANINSKI SVET

S Pasje ravni do Dražgoš s polno luno in -20 stopinjah Celzija

Mraz in polna luna (svetilka je bila ponoči čisto odveč) sta bila glavni akter 30. spominskega planinskega pohoda Po poti Cankarjevega bataljona s Pasje ravni (kmetija pri Koširju) do Dražgoš. Na 38 kilometrov dolgo pot, snega je bilo čisto za vzorec, se je ob polnoči odpravilo tudi okrog dvajset tržaških in goriških članov SPDG, SPDT (na sliki zgoraj) in tabornikov Rodu modrega vala (na sliki spodaj). Na deseturnem zahtevnem pohodu je 439 udeležencev premagalo približno 2000 metrov skupne višinske razlike, prečkali so Polhograjsko gorovje, reki Poljanščico in Selsčico ter šli mimo naselij Zminec, Breznica pod Lubnikom, Tomaž nad Praprotnim, Praprotno in Ševlje. Najnižja temperatura ob reki Selsčici je bila minus 20 stopinj Celzija (zmeril jo je eden od pohodnikov). Na cilj v Dražgoše so pohodniki prikorakali približno ob 9.30. V vasi pa so se okrepčali z okusnim pasuljem.

Pohod v spomin na Cankarjev bataljon in Dražgoško bitko vsako leto organizira planinsko društvo Škofja loka. Cankarjev bataljon je bil ustanovljen 5. avgusta 1941 na Jelovici. Po uspešni borbi v Rovtu, 12. 12. 1941 in decembrski poljanski vstaji, je nemški okupator bataljon hotel uničiti. Po silovitih bojih, od 24. do 27. decembra 1941 na Valterskem in Bukovem vrhu ter Pasji ravni, se je Cankarjev bataljon umaknil v Selško dolino in Dražgoše. 9. januarja 1942 so Nemci zasedli dolino pod Dražgošami in pritiskali proti vasi po vseh bregovih. Partizanski borci so se uspešno upirali. Tretji dan pa je bil usoden. Dobro oboroženi in številčno močnejši Nemci so se prebili do prvi hiš. Pobili so 20 domačinov, tudi dveletno Reziko ter starejšega vaščana. Partizani so se umaknili na Jelovico. K temu so nagovarjali

tudi domačine, ki pa so v glavnem ostali v vasi. Nemci so jih postrelili še drugih dvajset ter vas porušili do tal. V spomin na ta tragični dogodek priredijo v Dražgošah vsako leto množično prslavo, katere se je tudi letos udeležilo okrog osem tisoč ljudi. (jng)

Izlet SPDT po tržaški okolici

Z organizacijo izletov po tržaški okolici želimo spoznavati, oziroma ponovno odkrivati nekatere okoliške predele, njihove značilnosti in posebnosti poti, ki so jih naši predniki stalno uporabljali a smo jih danes skoraj pozabili.

Kot cilj letošnjega izleta smo izbrali vzhodni del tržaškega krasa, točneje območja Trebč. Vas kot tako sicer vsi dobro poznamo, pobočje, ki se dviga nad njo in trebensko gmajno, ki se razprostira preko slovenske meje pa je marsikomu neznan. Med prvo in drugo svetovno vojno je bil dostop do teh krajev strogo prepovedan, saj je bilo vojaško območje. Po drugi svetovni vojni pa je spadalo v obmejni pas, kjer je bilo gibanje omejeno. Območje je izredno zanimivo bodisi iz naravnega kot iz zgodovinskega vidika in zaradi njegovih arhitektonskih posebnosti.

Zbirališče udeležencev pohoda bo v nedeljo, 18.01.2009 ob 9.00 uri na trgu pri spomeniku v Trebčah. Od tu se bomo podali mimo Kala proti Frankovcu, pred vrhom pa bomo obrnili desno in nadaljevali po nekdanji vojaški poti, ki je povezovala vas z nekdanjo smodnišnico. Med potjo si bomo ogledali poleg naravnih danosti, zanimive arhitektonske posebnosti (kamnita zatočišča, suhe zidove, kale) in strateške vojaške objekte. Ob smodnišnici si bo-

mo ogledali še ogromno kraško brezno - Golokratno jamo. Pohod bomo nadaljevali po nekdanji stari Cesarski poti, ki je povezovala Sežano z Bazovico, do odcepa za Gropado. Po ponovnem prečkanju meje nas bo pot preko Gropade, po stari poti pripeljala spet v Trebče.

Izlet bo trajal približno štiri ure, vključno s postanki. Udeleženci naj imajo s seboj veljaven osebni dokument. Vabljeni člani in prijatelji narave. (MP)

V nedeljo na Trbižu začetek tečajev smučanja SPDG

Veliko zanimanje velja za nedeljske tečaje smučanja, ki jih prireja Slovensko planinsko društvo Gorica. Letošnja pobuda bo stekla v nedeljo, 18. t.m. na Trbižu in se bo nadaljevala naslednje tri nedelje. 25. januarja bo dejavnost ponovno na Trbižu, zadnji dve nedelji pa predvidoma na Žlebeh (Nevejskem sedlu). Ob zaključku sezone načrtujejo tudi društveno tekmo.

Društvo je tudi tokrat poskrbelo za avtobusni prevoz. Avtobus bo odpeljal

ob 7. uri s parkirišča pred razstaviščem Espomego. Društvo prosi člane, ki bodo za prevoz poskrbeli sami, da se na Trbižu pripeljejo do 9. ure.

Članarina SPDT

SPDT sporoča svojim članom, da bodo za ureditev članarine in zavarovalnine, za leto 2009, odborniki na razpolago s sledečim urnikom: Boljunec, jutri, 16.01.2009 od 18.30 do 20.00; Trst, sedež, ul.Sv. Frančiška, 20, v torek, 20.01.2009 od 10.00 do 13.00 ure; Opčine - Prosvetni dom, v sredo, 21.01.2009, od 18.30 do 20.00 ure; Trst - Stadion 1. Maj, v petek, 23.01.2009 od 18.30 do 20.00 ure. Člani bodo lahko poravnali članarino tudi na izletu po tržaški okolici, 18.1.2008.

Tečaj turnega smučanja SPDT

Jutri ob 20.00 bo v Gregorčičevi dvorani v ulici Sv.Frančiška 20 (zvonec ZSKD) uvodni sestanek in predavanje v sklopu tečaja turnega smučanja v organizaciji alpinističnega odseka SPDT. Informacije in prijave lahko sporočite na tel. številki 3386100412(Tibor) ali na ao@spdt.org.

Na Kriško goro in Tolsti vrh

PD Nova Gorica vabi v nedeljo, 25. januarja na Kriško goro (1471m) in Tolsti vrh (1715m). 12. zimski trim pohod, krožna pot, potrebna oprema za zimске razmere. Možnost organiziranega prevoza, število udeležencev bo omejeno. Sestanek z udeleženci v četrtek, 22. januarja ob 18.00 uri. Vodita Simon Gorjup in Darko Božič.

KOŠARKA - Obračun po prvem delu prvenstva D-lige

Breg po ustaljeni poti, Dom in Kontovel pa bi rada kaj več

Uspehi Brežanov rezultat dobrih treningov in resnosti - Kontovel so pestile poškodbe, Dom je še neizkušen

V prvem krogu drugega dela bo na vrsti že prvi povratni derbi med Domom in Kontovelom (posnetek prvega dela), in sicer izjemoma v torek, 20. januarja ob 20.45 v goriškem Kulturnem domu

KROMA

Idealna postava prvega dela

NA KLOPI:

- R. Paoletič (Kontovel)
- B. Klabjan (Breg)
- M. Švab (Kontovel)
- A. Šušteršič (Kontovel)
- A. Vončina (Dom)

pozna na izkušenosti,« je pojasnil trener, ki prvič vodi ekipo v D-ligi. »Menim, da bodo odločilne za obstanek že prve tekme drugega dela, in sicer proti Kontovelu in NABU. Če bomo zmagali, je obstanek lahko na dlani.« (V.S.)

Minuli konec tedna se je zaključil prvi del košarkarskega prvenstva D-lige. Breg je že drugič v treh letih zimski prvak vzhodne skupine, Kontovel in Dom pa sta prvi del zaključila pod pričakovanji. Kontovelci delijo 10. mesto z Muggio, Dom pa zadnje z Libertasom. Kako ocenjujejo nastope trenerji naših ekip?

Tomo Kraševac, trener Brega, je pojasnil, da so dobri nastopi Brega predvsem rezultat dobrih treningov: »Treniramo več kot ostali tekmeči. Tudi v drugem delu bomo nadaljevali po ustaljeni poti, ki naj bi privedla do končnega cilja – napredovanja. Čeprav so Brežani prvi del končali le z enim porazom (v gosteh proti Don Boscu) pa nikakor ne smemo zaspiti na lovorikah. Vse ekipe igrajo proti prouvrščenim zelo motivirano in komaj čakajo, da bi proti nam iztržili zmago. Najnevarnejših tekmecev, Don Bosco, San Vita, Tržiča in Fogliana nikakor ne smemo podcenjevati.«

Kontovelci so v 13. krogih osvojili štiri zmage, kar pa je za trenerja Petra Brumna premalo. »Na začetku sezone smo na podlagi razpoložljivega igrarskega kadra načrtovali, da bi lahko krojili sredino lestvice, cela vrsta okoliščin pa je privedla do slabšega razpeta. Igralce so pestile poškodbe, Aleš Ukmar nas je pustil na cedilu, zaradi poškodbe Danijela Zaccarie pa smo še dodatno izgubili na višini.« Brumen meni, da bi s kompletno postavbo lahko dosegli vsaj še enkrat toliko zmag. Sedaj čakajo pri Kontovelu na vrnitev Zaccarie, ki bo po mnenju Brumna, velika pridobitev in obenem pomoč stebrom, Švabu, Paoletiču in Šušteršiču. Že v uvodnem delu drugega dela se bodo kontovelci pomerili s tekmeči (Dom, Poggi, Libertas in Villesse), proti katerim želijo iztržiti maksimalno število točk, da bi si lahko zagotovili že marca miren obstanek.

Tudi v Gorici so si po prvem delu prvenstva želeli boljši izkupiček zmag: doslej je Dom zbral le dve zmagi, trener David Ambrosi pa ni obupan: »Začetek res ni bil dober, ampak verjamem, da bomo dosegli obstanek, saj je v zadnjih krogih že viden napredek. Ekipo naj bi dopolnil Novogoričan, dvometraš Jani Gorjup, letnik 1989; čakamo le še dovoljenje košarkarske zveze. Na začetku prvenstva smo imeli nekaj težav, saj igralci niso redno prihajali na treninge, nato pa smo to uredili. Smo druga najmlajša ekipa v ligi, kar se nedvomno

BREG

Po 1. delu: 1. mesto, 24 točk: 12 zmag in 1 poraz (v gosteh)

Kako lani: 6. mesto, 18 točk: 9 zmag in 5 porazov (15 ekip)

Najboljši strelec: Elvis Klarica 226 točk

Najvišja zmaga: +55 (Dom)

Največji poraz: -6 (Don Bosco)

Največ košev na tekmi: E. Klarica 27, Sandi Zeriali 26

Odigral vse tekme in zadel: M. Cerne, E. Klarica

Statistika top: PM: 87,5 % (Kontovel); 2T: 69,05 % (Dom), 3T: 80 % (Dom)

Statistika flop: PM: 63,64 % (San Vito), 2T: 41,46 % (Don Bosco), 3T: 7,69 % (Poggi)

Skupna ocena: 9

Najboljši igralec: Massimiliano Cerne

KONTOVEL

Po 1. delu: 10. mesto, 8 točk: 4 zmage (2 doma, 2 v gosteh) in 9 porazov

Kako lani: 13. mesto, 6 točk: 3 zmage in 11 porazov (15 ekip)

Najboljši strelec: Andrej Šušteršič 176 točk

Najvišja zmaga: +23 (Poggi)

Največji poraz: -19 (Monfalcone)

Največ košev na tekmi: Andrej Šušteršič 27, Peter Lisjak 26

Odigral vse tekme in zadel: Roby Paoletič

Statistika top: PM: 88,89 % (Villesse); 2T: 57,14 % (Poggi), 3T: 36,36 % (NAB)

Statistika flop: PM: 45,45 % (Breg), 2T: 22 % (NAB), 3T: 14,29 % (Libertas TS)

Skupna ocena: 6,5

Najboljši igralec: Peter Lisjak

DOM

Po 1. delu: 14. mesto, 4 točke: 2 zmagi (2 doma) in 11 porazov

Kako lani: promocijska liga

Najboljši strelec: David Cej 190 točk

Najvišja zmaga: +7 (Poggi)

Največji poraz: -55 (Breg)

Največ košev na tekmi: David Cej 28

Odigral vse tekme in zadel: Massimiliano Belli

Statistika top: PM: 70,59 % (San Vito); 2T: 62,5 % (Intermuggia), 3T: 39,29 % (Poggi)

Statistika flop: PM: 18,75 % (Breg), 2T: 30,77 % (Breg), 3T: 11,76 % (Don Bosco)

Skupna ocena: 5,5

Najboljši igralec: David Cej

Bor, l'altra Trieste multietnica

SORTO NEL 1965, emanazione della nota Polisportiva che porta lo stesso nome, il Bor Trieste, oltre a essere la seconda realtà cestistica triestina è l'espressione della minoranza slovena in città, dato che i cugini dello Jadran sono ormai il riferimento del gruppo etnico sloveno dell'altopiano del Carso triestino. Giunto alla quinta stagione consecutiva tra C1 e C dilettanti, dal 1982 sponsorizzato Radenska, il club presieduto da Bruno Kneipp ha quest'anno messo dentro giocatori di qualità come Gianantonio Furigo, Gianluca Giacomi e Davide Monticolo. Affidato per la seconda stagione ad Andrea

Mura, 28enne coach cresciuto nei ranghi societari, il Bor ha aumentato la percentuale di italianità del club, ora più che mai multietnico. Dopo parecchie stagioni in biancoverde è anche tornata la tradizionale maglia biancoblu. Dopo le tre sconfitte nelle prime tre giornate, il Bor ha preso confidenza e centrato un'abituata serie di vittorie, presentando il miglior attacco del girone C. Accanto ai tre nuovi acquisti stanno brillando Stefano Babich, Marzio Krizman, Niko Stokelj, il 23enne Ivan Kralj (in Australia sino a fine febbraio), il centro Giancarlo Visciano. «L'obiettivo sono i playoff - dice Mura - abbiamo un potenziale notevole e contiamo sull'appoggio di un pubblico affezionato, riempie costantemente il palazzetto Primo Maggio». (Foglieni)

► TRIESTE Secondo club cittadino, italiosloveno Bor di C1

Revija Superbasket tokrat o Boru

Tako kot je svoj čas namenil sestavek Jadranu in objavil intervju s Sergio Tavčarjem, je v tokratni številki (prvi v novi grafični preobleki) osrednji italijanski košarkarski tednik Superbasket posvetil članek še Boru. Avtor Germano Foglieni, odličan poznavalec nižjih lig v Severni Italiji, poudarja, da gre za ekipo, ki je odraz slovenskega košarkarskega gibanja v tržaškem mestnem središču, medtem ko Jadran krije kraško območje. V članku tudi piše, da je Bor (od leta 1965 del širšega športnega združenja) peto leto zapored v državni C ligi in da ga že od leta 1982 spremlja zvesti pokrovitelj Radenska. Predstavljena je večletna podoba moštva, ki letos nastopa spet v dresu z društvenimi barvami in ima najboljši napad v C skupini, v kateri si je opomogel po uvodnih treh porazih. Ob koncu prispevka je še izjava 28-letnega trenerja Mure, ki pravi, da je cilj njegove ekipe uvrstitev v play-off ob pomoči zvestih navijačev, ki vsakič pridejo na Prvi maj v lepem številu.

KOŠARKA - U19 Pomembna zmaga Jadrana ZKB

Servolana A - Jadran Zadruga kraška banka 78:86 po podaljšk (15:20, 31:37, 43:57, 72:72)

JADRAN: Malalan 2, Semolič 6, Košuta, Starc 21, Ban 23, Gantar 6, Zaccaria 4, Sossi 7, Žužek 3, Bernetič 14, trener Mario Gerjevič. TRI TOČKE: Semolič 2, Ban, Gantar, Sossi in Starc 1.

Jadranovci so dosegli doslej najtežjo zmago v deželnem prvenstvu U19. Nepremaganost so ohranili po podaljški tekmi, v kateri bi bili sicer proti najresnejšemu tekmeu lahko zanesljivo zmagali že prej. V tretji četrtini so namreč prednost že dvajsetih točk upravljali navidezno zelo mirno. Trener je tedaj opravil nekaj menjav in gostitelji so s serijo košev začeli manjšati zaostanek. V končnici so celo dohiteli Jadranove mladince, ki so v zadnji akciji imeli na voljo met za zmago, a so ga zgrešili. V podaljški pa so z delnim izidom 14:6 prevladali v bistvu povsem suvereno.

Bor Nova Ljubljanska bo tekmo tega prvega kroga povratnega dela igral v soboto v gosteh proti ekipi Servolana B.

Vrstni red: Jadran ZKB 14, Servolana A 8, Bor NLB in San Vito 6, Barcolana in Servolana B 4, Fogliano 2.

ŽENSKA KOŠARKA Prvenstvo U17

ABS Cussignacco - Polet 57:43 (10:10, 21:13, 14:10, 12:10)

POLET: Croselli 9, Grisoni, Tavčar 1, Bogatec 8, Di Lenardo 8, Budin 9, Kraus 8, Bonanno. TRENER: Vremec.

Vidensko področje mladim poletovkam očitno ne prinaša sreče: po najhujšem porazu v letošnjem prvenstvu (Sporting Club Udine) so tokrat zelo nerodno izgubile proti enakovredni (če že ne tehnično slabši) ekipi iz Cussignacca. Po sicer dobrem začetku (6:0 po prvih dveh minutah) so poletovke zašle v popolno psihološko in tehnično krizo ter zaradi velikega števila zgrešenih metov izpod koša, brezbriznega vračanja v obrambo, netočnih podaj, predvsem pa zaradi večkratnih nespozorov med soigralkami v napadu, dopustile nasprotnicam, da so brez večjih težav pridno izkoriščale omenjene hibe poletovk in tako stalno večale vodstvo ter zasluženo zmagale.

Muhasta tekma naših pač, izgubljena žal prav proti neposrednim tekmečkam za sredino lestvice. (LoTa)

Miniodbojkarji Olympie uspešni v Mošu

ŠZ Olympia je konec tedna nastopila z dvanajstimi, miniodbojkarji (letniki 1998-2001), ki so bili porazdeni v tri ekipe (2 moški in ena ženska) na tretjem turnirju miniodbojke v Mošu. Poleg našega društva je bilo prisotnih še pet italijanskih društev z Goriškega, ki pa so nastopala izključno z ženskimi ekipami. Vsaka ekipa je odigrala tri tekme na čas in vsi so se prav dobro izkazali. Fantje so zmagali dve tekmi, punce pa vse.

OLYMPIA, od leve zgoraj: trenerka Meta Okroglič, Guglielmo Frati, Tadej Pahor, Izak Zara, Matija Curbilo, Klemen Pisk, Valentina Winkler, Manuel Persoglia, Mitja Pahor, Valentina Terpin, Sara Bric, Alessia Diongue, Marta Fajt.

LJUBLJANA - SNG Opera in balet v Cankarjevem domu

Borodinov Knez Igor

Od sobote v Gallusovi dvorani slovito delo ruske operne tradicije

Ljubitelji ruske opere se prav gotovo veselijo uprizoritve znanega glasbenega dela Aleksandra P. Borodina Knez Igor, ki bo zaživel v soboto (z vrsto ponovitev) v Gallusovi dvorani ljubljanskega Cankarjevega doma. Tudi tokrat je SNG Opera in balet Ljubljana k sodelovanju povabilo bolgarskega režiserja Plamena Kartaloffa, ki je ustvaril zanimivo in povsem samosvojo dramaturško adaptacijo znamenite opere. Kartaloff je na podlagi študija zgodovinske osebe kneza Igorja postavil pod vprašaj mit o Igorju kot osvoboditelju ruskega naroda. Igor je namreč tudi pogoltni osvajalec, ki napade miroljubno ljudstvo Polovce. V ujetništvu pri njih se razplamti ljubezen med njegovim sinom Vladimirjem in Končakovo, hčerko polovskega poglavarja. Ta, politično sicer povsem neprimerna, vendar čustveno čista ljubezen pomaga Igorju, da sprevidi nesmiselnost nasilja in osvajanj. Različica Plamena Kartaloffa slavi ljubezen in mir - ljudstvi skleneta premirje in novo navezo slavit z znamenitimi polovskimi plesi, ki so se v do sedanjih in načrtovanih sredi oper, zdaj pa slavnostno, bleščeče in optimistično sklenejo delo.

Aleksander Porfirjevič Borodin je

opero, zasnovano na epu Slovo o polku Igorjevem, ki pripoveduje o pohodu ruskega kneza Igorja na Polovce, ustvarjal dolgih 18 let. Z leti so nastajale posamezne točke, pri čemer skladatelj sploh ni imel domišljenega celotnega siveja opere in je tako začetno idejo vseskozi širil. Po njegovi smrti sta fragmente v celoto povezala N. Rimski-Korsakov in A. Glazunov. Oba sta dodala veliko svojega in črtala kar petino Borodinove glasbe. Tako ostaja končna verzija opere do danes neznanka, kar pa ni moglo ustaviti pohoda Kneza Igorja na vse velike svetovne operne odre.

Čeprav je Borodin celo dvomil v svoje kompetence opernega skladatelja, saj naj bi mu primanjkovalo čuta za dramatičnost, pa opera z dovršenostjo posameznih točk navdušuje: taka je Igorjeva arija o svobodi, himnično zamaknjeni nokturno Končakovne, »eksotična« arija kana Končaka, sanje Igorjeve žene Jaroslavne in seveda osrednji »bestseller« opere: ritmično in zvočno barviti polovski plesi.

Tokratno novo režijsko in glasbeno postavitev opere v produkciji SNG Opera in balet Ljubljana bodo poleg bolgarskega režiserja in njegovih sodelavcev

- scenografa Borisa Stojnova, kostumografke Cvetanke Petkove Stojnove, ko-reografke Anne Kristof in drugih zanimivih ustvarjalcev - še posebej zaznamovali nastopi domačih najboljših solistov, ki se jim bosta pridružila le dva tuja gosta, Vladimir Redkin v vlogi Igorja Svjatoslaviča in Valentin Pivovarov v vlogi polovskega kana Končaka. Med solisti ljubljanske Opere SNG - izvajalci glavnih vlog - je potrebno izpostaviti Marka Kobala v vlogi kneza Igorja Svjatoslaviča, Galjo Gorčevu v vlogi Igorjeve žene Jaroslavne, Branka Robinšaka kot Igorjevega sina Vladimirja Igorjeviča, Jožeta Vidica v vlogi gališkega kneza Vladimirja, Saša Čana kot polovskega kana Končaka itd. Seveda bo tudi v tej operi pomembno vlogo odigral odličen zbor SNG Opera in balet Ljubljana pod vodstvom Martine Batičeve. Dirigentski taktirki bosta v tokratni uprizoritvi Kneza Igorja v SNG Opera in balet Ljubljana za vihtela gost iz Sofije Grigor Palikarov in Aleksandar Spasić.

Kot že rečeno, bo premiera v soboto, 17. januarja ob 19. uri; ponovitve pa bodo: 19. januarja ob 15., 21., 22., 23. januarja ob 19. uri, 25. januarja ob 17. ter 27. januarja ob 19. uri.

Šentjakobsko gledališče

Jutri, 16. in v soboto, 17. ob 19.30 ter v ponedeljek, 19. in v torek, 20. januarja ob 17.00 / J. Austen / J. Jory: »Prevzetnost in pristranost«. Romantična komedija v režiji Zvoneta Šedlbauerja.

Cankarjev dom

V soboto, 17., v soboto, 24. in v soboto, 31. januarja, Klub CD / Marko Pokorn: »Kdo vam je pa to delu?«. Igra: Boris Kobal. Komedija v enem curku.

Heiner Müller: »Macbeth«, Štihova dvorana / Nastopajo: Mini teater, CD, Novo kazališče Zagreb in ZeKaEm. Režija: Ivica Buljan. Urnik: v nedeljo, 25., v četrtek, 29. in v petek, 30. januarja (premiera) ter od petka, 6. do nedelje, 8. februarja ob 20.00.

Slovensko mladinsko gledališče

Danes, 15. januarja ob 19.30 / Predstava »Noč ali klic v stiski« v režiji Damjana Kozoleta po lastni drami. V glavnih vlogah igrhajo Ivan Godnič, Boris Kos in Vesna Vončina.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

G. Verdi: »Aida«. Nastopa ansambel gledališča Verdi. Dirigent: Nello Santi. Urnik: v petek, 23. januarja ob 19.30, v soboto, 24. in v nedeljo, 25. ob 16.00, v torek, 27. in v četrtek, 29. ob 19.30, ter v soboto, 31. januarja ob 17.00 in v torek, 3. februarja ob 19.30.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

V torek, 27. januarja ob 20.45 / Kwartet Kuss: Jana Kuss in Oliver Wille - violina, William Coleman - viola, Mikayel Hakhnazaryan - violončelo, Claron McFadden - sopran.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Cankarjev dom

V soboto, 24. januarja ob 20.00, Klub CD / Adi Smolar, koncert Ježkovega nagrajenca 2008.

V torek, 27. januarja ob 19.30, Slovenska filharmonija / Isabelle Faust - violina, Alexander Melnikov - klavir in Teunis Van Der Zwart - rog.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Galerija Narodnega doma: do sobote, 17. januarja, razstavlja Noriaki Sangawa pod naslovom: »Tok narave«. Urnik: od ponedeljka do petka, od 17.00 do 19.00 in ob sobotah, od 10.30 do 12.30.

Muzej na gradu sv. Justa: do 25. januarja 2009 je na ogled razstava »Srednji vek v Trstu«. Odprto vsak dan od 9.00 do 17.00.

Muzej židovske skupnosti Carlo in Vera Wagner: razstava razglednic o antisemitizmu. Na ogled še danes, 15. januarja, in sicer od 10.00 do 13.00.

Stavba nekdanjega šolskega skrbništva, (Ul Santi Martiri 3): do 15. februarja bo na ogled razstava o Brunu Pincherleju. Odprto od torika do nedelje od 10.00 do 13.00 in od 16.00 do 20.00.

OPČINE

Bambičeva galerija (Proseška 131): do 23. januarja 2009 je na ogled razstava »Kraji duha« fotografa Štefana Grgiča. Odprta od ponedeljka do petka od 10.00 do 12.00 in od ponedeljka do sobote od 16.00 do 18.00.

NABREŽINA

Kavarna Gruden: do 18. marca 2009 je na ogled razstava »Intimnost nabrežinskih izsekov« Stefana Turka. Ogled je možen v urnikih odprtega kavarne.

GORICA

Fundacija goriške hranilnice v sodelovanju s Pokrajinskimi muzeji razstavlja slikarski ciklus Marcella Fogolina na sedežu fundacije v ul. Carducci 2 v Gorici; do 1. februarja s prostim vstopom od torika do petka med 10. in 13. ter med 16. in 19. uro, ob sobotah in nedeljah med 10. in 19. uro (informacije na www.fondazionecarigo.it, tel. 0481-537111).

»Gorica se spominja« je naslov niza razstav in prireditvev ob 90-letnici vrnitve vojne: na goriškem gradu je v dvorani deželnih stanov na ogled razstava

»1918: la Vittoria« (1918: zmaga), v grajskih zaporih razstava o goriškem gradu v prvi svetovni vojni in v grofvi dvorani razstava o Italicu Brassu; do 31. januarja 2009 od torika do nedelje med 9.30 in 18. uro, ob ponedeljkih zaprti. V razstavnih prostorih Pokrajinskih muzejev v grajskem naselju je na ogled razstava posvečena generalu Armandu Diazu; do 8. februarja vsak dan razen ob ponedeljkih med 10. in 13. uro ter med 14. in 19. uro. Informacije nudita goriška občina (tel. 0481-383402, 0481-383407) in Info Point Turizmo FVG (tel. 0481-535764).

ČEDAD

Cerkev Maria dei Battuti: do nedelje, 18. januarja in nato še v soboto, 24. in v nedeljo, 25. januarja od 10.00 do 12.30 in od 15.00 do 19.30 bo na ogled razstava Milka Bambiča.

PASSARIANO

Vila Manin - Center sodobne umetnosti: do 18. januarja 2009, bo razstavljal slikar Sergio Altieri. Odprto od torika do nedelje od 9.00 do 18.00.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelov dom: na ogled je razstava »Slovenija, odprta za umetnost«.

Kosovelov dom: 20. januarja ob 18.00 bo odprtje 12. slovenske kiparske razstave »Figura kot kip, kip kot figura«.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen od srede do nedelje od 9.00 do 12.00 in od 14.00 do 18.00, zaprto ob ponedeljkih in torkih, za najavljene skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14. in 16. uro ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosić (05/7346425).

AJDOVŠČINA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

BRANIK

Grad odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

V prostorih krajevne skupnosti Nova Gorica na Erjavčevi ulici je na ogled fotografska razstava z naslovom Pretrgana železna cesta in je fotografski prikaz neznanega avstro-ogrškega častnika v prvih mesecih leta 1918; do 31. januarja vsak dan med 9. in 15. uro (ob sobotah, nedeljah in praznikih samo po predhodnem naročilu).

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. Gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od torika do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Laštovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

TOLMIN

Predverje Kinogledališča: še danes, 15. januarja je na ogled likovna razstava »Od nas - vam«. Na razstavi se predstavlja 24 članic in članov društva Slikarjev amaterjev Tolmin.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Narodna galerija (Cankarjeva 20): do 8. februarja 2009 je na ogled razstava »Slovenski impresionisti in njihov čas 1890-1920«.

Cankarjev dom, Galerija CD: do 15. februarja na ogled »8. slovenski bienale ilustracije (SBI)« »Podoba knjige ... knjiga podob ...«. Pregled dvehletne produkcije slovenskih ilustratorjev vseh generacij.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče

Tamara Matevc: »Zaljubljeni v smrt« / Nastopajo člani SSG. Režija: Samo M. Strelec. Urnik: jutri, 16. ob 20.30 (Red A premiera z italijanskimi nadnapisi), v četrtek, 22., v petek, 23. in v soboto, 24. ob 20.30 ter v nedeljo, 25. januarja ob 16.00.

Gledališče Rossetti

Daniele Finzi Pasca: »Cirque Éloize - Rain« / Spektakel, ki spada v okvir abonmajske sezone "Musical & Grandi Eventi". Urnik: danes, 15. in jutri, 16. januarja ob 20.30, v soboto, 17. ob 15.30 in ob 21.00 ter v nedeljo, 18. januarja ob 16.00.

Dvorana Bartoli

Corrado Travan: »Sala d'Attesa«. / Nastopajo: Paolo Fagiolo, Giulio Morgan, Sara Alzetta, Francesca Campello, Chiara Beccari, Corrado Travan pri klavirju Marco Barbato. Urnik: danes, 15., jutri, 16. in v soboto, 17. ob 21.00 ter v nedeljo, 18. januarja ob 17.00.

Gledališče Orazio Bobbio

La Contrada

Bernard Slade: »Romantic Comedy«. / Nastopajo: Marco Columbro, Mariangela D'Abbraccio, Tatiana Winteler, Federica Restan, Erica Puddu in Francesco Gabbrielli. Režija: Alessandro Benvenuti. Urniki: danes, 15., jutri, 16. in v soboto, 17. ob 20.30 ter v nedeljo, 18. januarja, ob 16.30.

G. Gallina: »La base de tutto« / Nastopajo: S. Felicioli, M. Martini, G. Pre-

viati in M. Somaglino. Režija: S. Pagin. Urnik: v petek, 23. in v soboto, 24. ob 20.30 ter v nedeljo, 25. januarja ob 16.30.

GORICA

Kulturni dom

V ponedeljek, 26. januarja ob 20.30 / Tamara Matevc: »Zaljubljeni v smrt«. Nastopajo člani SSG. Režija: Samo M. Strelec.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

Danes, 15. in jutri, 16. januarja ob 20.45 / Luigi Lo Cascio: »La caccia«. Povzeto iz Evripidovih Bakhantk. Nastopa Stalno inovativno gledališče FJK.

SLOVENIJA

POVIR

Kulturni dom

V nedeljo, 18. januarja ob 18.00 / Marco Tassara: »Amour, amore, Liebe ... na trnek se lovijo ribe«. Komedija v dveh dejanjih. Prvič v slovenščini. Prevedel in priredil Sergej Verč, jezikovna obdelava Minu Kjuder. Režiser Sergej Verč, pomočnica režiserja Minu Kjuder. Gledališka skupina KD »Brce« iz Gabrovice pri Komnu.

NOVA GORICA

SNG Nova Gorica

V torek, 20. januarja ob 17.00 / Amaterski mladinski oder bo predstavil »Marsovčke na obisku«.

V nedeljo, 25. januarja ob 20.00 / Predstava »Duohtar pod mus«.

LJUBLJANA

SNG Drama Ljubljana

Veliki oder

Jutri, 16. ob 18.00 in v soboto, 17. januarja ob 19.00 / Ajshil: »Orestejak«. V ponedeljek, 19. ob 18.00 in v torek,

20. januarja ob 20.00 / Ajshil: »Orestejak«.

V petek, 23. ob 19.30 in v soboto, 24. januarja ob 20.00 / Drago Jančar: »Niha ura tiha«.

Mala drama

Danes, 15. januarja ob 20.00 / Thomas Bernhard: »Moč navade«.

Jutri, 16. januarja ob 20.00 / Yasmina Reza: »En španski komad«.

V ponedeljek, 19. januarja ob 20.00 / Yasmina Reza: »Art«.

V torek, 20. januarja ob 20.00 / Thomas Bernhard: »Moč navade«.

V sredo, 21. ob 20.00 in v četrtek, 22. januarja ob 11.00 in ob 20.00 / Harold Pinter: »Vrnitev domov«.

Mestno gledališče ljubljansko

Veliki oder

Danes, 15. januarja ob 19.30 / Peter Stone, Jule Styne, Bob Merrill: »Sugar - Nekateri so za vroče«.

Jutri, 16. januarja ob 19.30 / Dragica Potočnjak: »Za naše mlade dame«.

V soboto 17. januarja ob 19.30 / Joe Masteroff, John Kandler in Fred Ebb: »Kabaret«.

Mala scena

Danes, 15. januarja ob 20.00 / Branko Završan in solisti: »Solistika«.

V soboto, 17. januarja ob 20.00 / Sergi Belbel: »Mobile«.

V ponedeljek, 19. januarja ob 20.00 / Caryl Churchill: »Punce in polk«.

V sredo, 21. januarja ob 18.00 in 20.00 / Branko Završan in solisti: »Solistika«.

V četrtek, 22. januarja ob 20.00 / Miha Mazzini: »Let in Rim«.

V soboto, 24. januarja ob 20.00 / Celinca: »Lili - razglednice futuristične ljubezni«.

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM****Za Trst:** na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)**Za Gorico:** na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

- 18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Hrček Miha - Zajec Peter in opice
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Film: Kratki stiki, sledi čezmejna Tv: Dnevnik SLO 1

Rai Uno

- 6.10 Nad.: Incantesimo
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik in Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
17.00 Dnevnik in vremenska napoved
18.50 Kviz: L'eredita' (v. C. Conti)
20.00 Dnevnik
20.30 Kviz: Affari tuoi (v. M. Giusti)
21.10 Nan.: Il commissario Manara
23.15 Dnevnik
23.20 Aktualno: Porta a porta
0.55 Nočni dnevnik

Rai Due

- 6.25 14.00, 19.00 Resničnostni šov: X Factor
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Cartoon Flakes
9.45 Aktualno: Un mondo a colori
10.00 Dnevnik, Punto.it
11.00 Variete: Insieme sul Due
13.00 Dnevnik in rubrike
14.45 Aktualno: Italia allo specchio
16.15 Aktualno: Ricomincio da qui
17.20 Nan.: Law & Order
18.05 Dnevnik in vremenska napoved
19.00 Resničnostni šov: X Factor - I casting (v. M. Castoldi)

- 19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.25 Žrebanje lota
20.30 23.20 Dnevnik
21.05 Aktualno: Anzozero (v. M. Santoro)
23.25 Aktualno: Tg2 Punto di vista
23.40 Dnevnik - Parlament
23.50 Proza: Il sogno del Principe di Salina

Rai Tre

- 6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè in Italia, istruzioni per l'uso
7.30 Dnevnik Buongiorno Regione
8.00 Rai News 24
8.15 Aktualno: La storia siamo noi
9.15 Aktualno: Verba volant
9.20 Aktualno: Cominciamo bene
12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved, Chièdiscena
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano
13.05 Nad.: Terra nostra
14.00 Deželne vesti in vremenska napoved
14.50 Aktualno: Leonardo, sledi Neapolis
15.15 Variete: Trebisonda
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & geo
19.00 Deželne vesti, vremenska napoved, športne vesti

- 20.00 Variete: Blob
20.10 Nan.: Agrodolce
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.05 0.00 Dnevnik
21.10 Nan.: Medium
23.25 Variete: Parla con me

Rete 4

- 7.05 Nan.: Quincy
8.05 Nan.: Hunter
8.55 Nan.: Nash Bridges (i. Don Johnson)

- 10.10 Nan.: Febbre d'amore
10.30 Nan.: Bianca
11.30 17.45 Dnevnik in prometne informacije
11.40 Nad.: My Life 2
12.40 Nan.: Un detective in corsia
13.30 Dnevnik in vremenska napoved
14.00 Pomeriggio con Retequattro
14.05 Aktualno: Forum
15.00 Nan.: Wolf - Un poliziotto a Berlino
15.55 Nad.: Sentieri
16.25 Film: Il piccolo colonnello (kom., ZDA, '35, r. D. Butler, i. S. Temple)
18.35 Nan.: Tempesta d'amore
18.55 21.55 Dnevnik in vremenska napoved
20.20 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: Red Dragon (triler, ZDA, '02, r. B. Ratner, i. A. Hopkins, E. Norton)
23.40 Film: Spara che ti passa (dram., It./Sp., '93, r. C. Saura, i. F. Neri, A. Banderas)

Canale 5

- 6.00 Dnevnik, pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne vesti, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Aktualno: Mattinocinque
9.55 14.05, 18.05 Resničnostni šov: Grande fratello
10.00 17.50, 0.30 Dnevnik
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okusi in vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Aktualno: Uomini e donne
16.15 Resničnostni šov: Amici
16.55 Aktualno: Pomeriggio cinque
18.00 Dnevnik, kratke vesti
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario
20.00 22.10, 0.40 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia
21.10 Film: 4 padri single (kom., It., '08, r. P. Monaco, i. A. Gassman, F. Quinn)
23.30 Aktualno: Terra!

Italia 1

- 6.00 Dnevnik
6.15 Nan.: Still standing
6.35 13.40, 17.10 Risanke
9.00 Nan.: La tata
9.30 Nan.: Ally McBeal
10.20 Nan.: Will & Grace
10.50 Nan.: E alla fine arriva mamma!
11.20 Nan.: Friends
12.15 Aktualno: Secondo voi
12.25 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.40 16.40 Risanke
14.30 Risanke: Simpsonovi
15.00 Nan.: Paso adelante
15.50 Nan.: Smallville
16.40 Nan.: Drake & Josh
18.30 23.40 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nan.: Love Bugs III
20.05 Nan.: Camera cafe'
20.30 Kviz: La ruota della fortuna

- 21.10 Nan.: Gossip Girl (i. L. Meester)

- 23.05 Nan.: Dirty Sexy Money
0.00 Film: The Hole (triler, V.B., '01, r. N. Hamm, i. T. Birch)

Tele 4

- 7.00 8.35, 13.30, 16.40, 19.30, 23.02 Dnevnik
7.15 17.00 Risanke
8.10 Pregled tiska
9.00 Domani si vedrà
10.35 Nan.: Daon Matteo 5
11.00 Nan.: Lassie
12.00 Kratke vesti
12.35 Italia economia 2009
12.55 19.00 ADN Kronos
13.55 ... Mescola e rimescola
14.30 Klasična glasba
15.30 Dokumentarec o naravi
19.20 La Trieste che ci crede
20.00 Qui cortina
20.10 Il direttore incontra
20.30 Deželne vesti
20.55 Nan.: Centennial
22.45 Il Rossetti
23.50 Film: Vento di primavera

La 7

- 6.00 Dnevnik, horoskop in prometne vesti
7.00 Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Life
10.05 Punto Tg - Due minuti un libro
10.20 Nan.: Il tocco di un angelo
11.30 Nan.: Matlock
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Cuore e batticuore
14.00 Film: Il padrone del mondo (fant., ZDA, '61, r. W. Witney, i. V. Price)
16.05 Nan.: MacGyver
17.05 Nan.: Streghe
19.00 Nan.: Cold Squad
20.00 0.40 Dnevnik
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
21.10 Nan.: Crossing Jordan
23.40 Dok.: Delitti

Slovenija 1

- 6.10 Kulture, sledi Odmevi
7.00 8.00, 9.00, 15.00 Poročila
7.05 8.05, Dobro jutro
9.10 Ris. nan.: Nils Holgerson (pon.)
9.35 Male sive celice (pon.)
10.15 Nad.: Čarodejev vajenec (pon.)
10.50 Turbolenca (pon.)
11.40 Sveto in svet (pon.)
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.15 Hum. nan.: Peta hiša na levo
13.45 Piramida (pon.)
15.00 Poročila
15.10 Mostovi-Hidak
15.45 Ris. nan.: Gumbek in Rjavček
16.05 Dok. film: Delfinov nasmeh
16.20 Enajsta šola
17.00 Poročila
17.30 Dok. serija: Družina
18.00 Žrebanje Deteljice
18.10 Risanke
18.25 Nad.: Strasti
19.00 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.55 Tednik
20.45 Biograf. nad.: Prešeren
22.00 Odmevi, športne vesti in vremenska napoved
23.00 Osmi dan
23.35 Film: Conrad Black javno in zasebno

Slovenija 2

- 6.30 9.30, 0.40 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Otroški infokanal

- 14.20 Globus (pon.)
14.50 Dok. oddaja: Z avtobusom na konec sveta (pon.)
15.30 Sedma moč osamosvojitve (Tv dnevnik 15.01.1991)
16.25 Evropski magazin
16.55 Med valovi
17.25 Mostovi-Hidak (pon.)
18.00 Slovenija danes
18.25 Kronika osrednje Slovenije
18.35 Primorska kronika
19.00 Z glasbo in s plesom...
19.20 Impromptu (oddaja o umetnosti glasbe in plesa - pon.)
20.00 Jasno in glasno
20.45 Risanka: Rožnati panter
20.50 Film: Vesela urica
22.20 Nad.: Številke
23.05 Film: Nebo nad Montano (pon.)

Koper

- 13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna Tv
14.20 Euronews
14.30 Iz arhiva po vaših željah
15.15 Potopisi
15.45 City folk
16.15 Dok. oddaja
16.45 Folkfest 2008
17.15 Pogovorimo se o...
18.00 22.50 Med valovi
18.35 0.00 Vremenska napoved
18.40 22.30 Primorska kronika
19.00 22.05 Vsesdanes - TV dnevnik
19.25 Športna oddaja
19.55 Glasbena oddaja: Metalcamp 2008
20.25 Avtomobilizem
20.40 Film: Mož v belem (V.B., '51, i. A. Guinness, J. Greenwood)
23.25 Minute za...

Tv Primorka

- 11.00 0.00 Videostrani
11.30 20.00, 23.00 Dnevnik TV Primorka, vreme
16.40 23.30 Pariz - Dakar rally
17.10 Nad.: Jelena
18.00 Brez panike
18.40 Primorski tednik (pon.)
19.45 Pravljica, sledi EPP
20.30 Primorski poslanci
21.30 Glasbena oddaja
22.45 Kulturni utrinek (pon.)

RADIO**RADIO TRST A**

7.00, 8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.25 Dobro jutro; 8.10 Glasbena skrinjica; 9.00 Radioaktivni val; 10.00 Poročila; 10.10 3x3 je deset; 10.20 Odprta knjiga, sledi Music box; 11.00 Studio D; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Z goriške scene; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturne diagonale; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščaja; 7.00 Jutranjik; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 10.00 RK svetuje; 12.30 Popoldnevniki; 13.45 Aktualnosti; 14.45 Poslovne informacije Primorske; 16.15 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Pregled prireditev; 18.30 Glasbena razglednica; 20.00 Glasbeni abonma; 22.30-0.00 Od glave do repa, Valterap.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 9.00 Doroty e Alice; 9.33 Moda ali pogovor s psihologinjo; 10.00 Replay; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Svetnik dneva in Vse najboljše; 14.35 Euro notes; 15.05 Pesem tedna; 15.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Duša in telo; 19.00 Glasbeni spored; 20.00 Radio Capodistria Sera; 20.00 Odprti prostor; 21.00 Moda ali pogovor s psihologinjo; 21.35 Sogni di vacanza; 23.00 Melpoe; 0.00 RSI

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 5.30 Kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 6.50 Kaj odmeva po Sloveniji; 7.00 Kronika; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Ultrazvok, oddaja o zdravju; 10.10 Prvi odcep desno; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 16.30 Evrozvenket; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč,

otroci; 20.00 Domače pesmi in napevi; 21.05 Literarni večer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Stari gramofon; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar kulturnih prireditev; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Razlaga z razlogom; 11.40, 14.20 Obvestila; 12.00 Aktualna tema; 13.00 Poročila; 13.30 Spored; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.10 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.20 Top 30; 17.00 Minute za country; 17.40 Šport; 18.50 Večerni spored; 19.30 Ne zamudite; 21.00 Galerija; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Proti etru.

SLOVENIJA 3

6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Operna ura; 13.30 Operni umetniki; 14.05 Glasovi svetov; 15.00 Na ljudsko temo; 15.30 DIO; 16.05 Napoved sporeda; 16.15 Svet kulture; 16.30 Mladi virtuoz; 17.00 Festivali stare glasbe; 18.00 Izšlo je; 18.20 Intermezzo; 19.00 Dnevnik; 19.30 Slovenski koncertino; 20.00 Iz arhiva Simfonikov; 22.05 Radijska igra; 23.00 Slovenski koncert.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; - Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-06.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHz).

Primorski dnevnik**Lastnik:**

Zadruga Primorski dnevnik d.o.o. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst**Odgovorni urednik:** DUŠAN UDOVIČ**Redakcija:** Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, fax 040 772418

email: trst@primorski.it

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 533382, fax 0481 532958

email: gorica@primorski.it**Dopisništva:** Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, fax 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>**Naročniško - prodajna služba**

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, fax 040 772418

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €

Naročnina za Italijo 280,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,00 €

Letna naročnina za Slovenijo 200,00 €

plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska

75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglašni modul (širina

1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,

financi in legalni 92,00 €,

ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €

na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,

osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale

na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze

časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen

v Evropsko zvezo

manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi

Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence

v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je

bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu,

ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje

uredništva oziroma založnika za objavo ali

drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih

posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico

do morebitnega honorarja samo po predhodnem

dogovoru z založnikom.

Do večera bo naša dežela pod vplivom šibkih vlažnih južnih višinskih tokov. V prizemlju pa bo dotekal vzhodnik-severovzhodnik. Od jutri pa bodo pritekale bolj suhe in stabilne zračne mase.

Nad Severno in srednjo Evropo je območje visokega zračnega pritiska. Nad naše kraje priteka v višinah spet nekoliko hladnejši zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.42 in zatone ob 16.47
Dolžina dneva 9.05

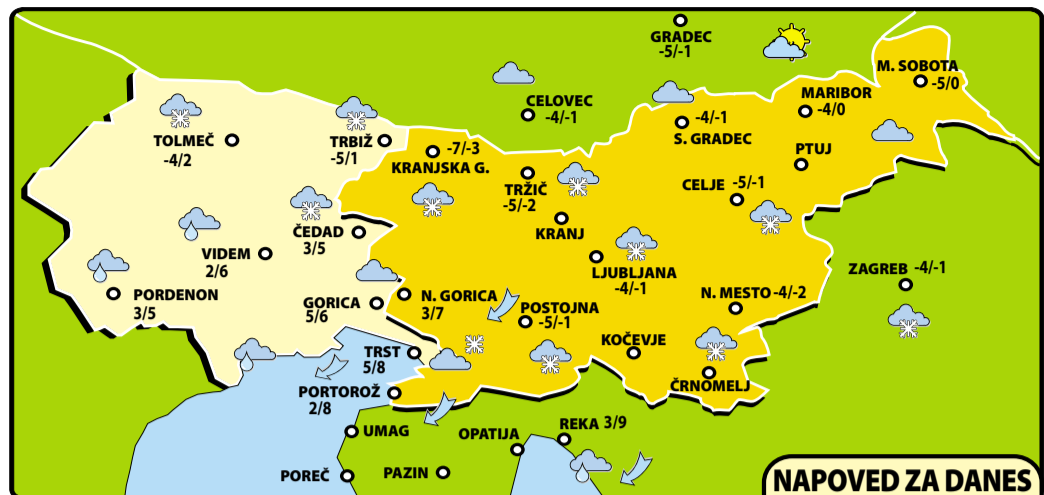
BIOPROGNOZA
Vremenska obremenitev bo postopno slabela in proti večeru ponehala. Sprva se bodo pri občutljivih ljudeh še pojavljale z vremenom povezane težave, okrepljeni bodo tudi nekateri bolezenski znaki. Priporočamo večjo previdnost.

MORJE
Morje razgibano, temperatura morja 9,4 stopinje C.

SNEŽNE RAZMERE (v cm)

Kanin	500	Piancavallo	250
Vogel	220	Forni di Sopra	200
Kranjska Gora	100	Zoncolan	210
Krvavec	195	Trbiž	270
Cerkno	150	Na Zlebeh	380
Rogla	110	Mokrine	260
Mariborsko Pohorje	80	Podkloster	200
Civetta	200	Bad Kleinkirchheim	160

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Dopoldne bo po vsej deželi prevladovalo oblačno vreme. Ob morju in po nižinah se bodo pojavljale rahle do zmerne padavine. V Predalпах bo snežilo nad okrog 600 m nadmorske višine. V Karniji in na Trbiškem pa do dolin. Ob morju bo pihala zmerna burja. V višjih predelih Krasa bo možna bodisi poledica kot tudi sneg.

Sprva bo še oblačno, sneženje bo oslabilo in že dopoldne v glavnem ponehala, le na Primorskem bo sredi dneva občasno še rahlo deževalo. Burja bo ponehala. Najnižje jutranje temperature bodo od -3 do -8, na Primorskem od 2 do 5, najvišje dnevne od -3 do 0, na Primorskem okoli 7 stopinj C.

Jutri in v soboto bo zmerno oblačno vreme. Temperature bodo primerne za ta letni čas.

Jutri se bo delno zjasnilo, le ponekod bo oblačno in megleno. V soboto kaže na suho zimsko vreme z nekaj megle in nizke oblačnosti po nižinah.

VELIKA BRITANIJA - Polemike okrog širitve londonskega letališča Greenpeace zavira gradnjo nove vzletne steze na Heathrowu

Letališče Heathrow s ptičje perspektive

LONDON - Načrti, da bi na največjem londonskem letališču Heathrow zgradili tretjo vzletno oziroma pristajalno stezo, so v torek naraveli na resno oviro. Člani okoljevarstvene organizacije Greenpeace in nekateri drugi okoljski aktivisti so namreč sporočili, da so kupili zemljišče, kjer naj bi potekala načrtovana tretja steza.

Naveza okoljskih aktivistov, med katerimi so tudi igralka Emma Thomp-

son, komik Alistair McGowan in okoljski strokovnjak Zac Goldsmith, je v torek sporočila, da so v vasi Sipson kupili zemljišče v velikosti polovice nogometnega igrišča. Prav na tem območju naj bi potekala načrtovana vzletna steza, zaradi katere bi bilo med drugim potrebno porušiti tudi več sto domov.

Kot je ob tem povedal direktor Greenpeacea Jon Sauven, bodo lastni-

ki zemljišča z vsemi razpoložljivimi sredstvi blokirali gradnjo nove vzletne steze. Po njegovih besedah omenjenega zemljišča pod nobenim pogojem ne bodo prodali španskemu lastniku letališča, družbi BAA. Kljub vsemu se lastniki zemljišča zavedajo, da jih bo vlada sčasoma najverjetneje razlastila, vendar pa so prepričani, da bodo proces gradnje nove steze zelo upočasnili, če že ne ustavili. (STA)

N. ZELANDIJA - Ledenik zasul sinova Družina bo kljub tragediji morala plačati

Oče in bratranec ponesrečenih bratov s policisti na ledeniku

ANSA

WELLINGTON - Novozelandsko podjetje za najem vozil je pritegnilo kar nekaj kritik, tudi premiera Johna Keyja, potem ko je od avstralske družine, ki je med turističnim obiskom minuli teden izgubila sinova, terjalo plačilo za nadomestne ključe in vrnitev avtomobila.

Avstralska družina iz Melbournea je bila na počitnicah na Novi Zelandiji, ko jo je prejšnji teden doletela tragedija. Sinova sta namreč prestopila varnostno ograjo, da bi si bližje ogledala ledenik Fox na Južnem otoku, nakar se je nanju vsulo sto ton ledu in ju pokopalo pod seboj. Policija je našla truplo enega od bratov, 24-letnega letalskega inženirja Ashisha

Mirande, trupla 22-letnega Akshayja, ki je imel pri sebi ključe najetega avtomobila, pa še ne.

Toda podjetje New Zealand Car Rental Specialist je od staršev, s katerimi sta bila brata na počitnicah, zahtevalo plačilo približno 800 evrov za nadomestne ključe in vrnitev avtomobila v Wellington.

Na razplet se je odzval novozelandski premier John Key, ki je menil, da bi podjetje moralo pokazati več sočutja do prizadete družine.

Lastnik podjetja pa se plačilu teh stroškov ne želi odreči in zatrjuje, da je že tako odpisal nekatere ostale stroške, kot je na primer zamudnina za pozno vrnitev avtomobil. (STA)